

CYNGOR SIR PENFRO

Adroddiad Ariannol Blynnyddol

Gan Gynnwys Datganiad O Gyfrifon

2023-24

Addasu Archwiliad
16 Awst 2024

TABL CYNNWYS

1.0	ADRODDIAD NARATIF	1
2.0	ADRODDIAD YR ARCHWILYDD ANNIBYNNOL AR YR ARCHWILYDD CYFFREDINOL CYMRU I AELODAU CYNGOR SIR BENFRO	20
3.0	DATGANIAD O GYFRIFON	23
4.0	DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD - EGWYDDORION SYLFAENOL	26
5.0	CYSYNIADAU CYFRIFYDDU	28
6.0	BARNAU BEIRNIADOL WRTH GYMHWYSO POLISIŶAU CYFRIFYDDU AC AMCANGYFRIF PERYGLON	30
7.0	DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD – CYDRANNAU A MANYLION	35
8.0	POLISIŶAU CYFRIFYDDU	46
9.0	NODIADAU AR Y DADANSODDIAD GWARIANT A CHYLLID	66
10.0	NODIADAU AR Y DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR	71
11.0	NODIADAU AR Y DATGANIAD SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD	87
12.0	NODIADAU AR Y FANTOLEN	92
13.0	Y CYFRIF CYLLID TAI (CRT)	114
14.0	CYFRIFON ERAILL SY’N CAEL EU PARATOI NEU REOLI GAN Y CYNGOR	121

1.0 ADRODDIAD NARATIF

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynnyddol 2023-24

1.0 ADRODDIAD NARATIF

1.1 CYFLWYNIAD

Mae Datganiad Cyfrifon Cyngor Sir Penfro ar gyfer 2023-24 yn rhoi cofnod o berfformiad a sefyllfa ariannol y cyngor ar gyfer y flwyddyn. Nod yr adran hon o'r adroddiad yw cyfleu pwrpas y cyngor, sut y mae wedi perfformio yn unol â'i strategaeth gyffredinol ac yn erbyn dangosyddion perfformiad dros y flwyddyn, a sut y mae wedi dyrannu ei adnoddau yn unol â'r canlyniadau a fwriadwyd. Mae'n dangos perfformiad ar y cyd dros y flwyddyn a pha mor dda y mae'r cyngor wedi'i gyfarparu i ymdopi â'r heriau sydd o'i flaen ac i barhau i ddarparu gwasanaethau a chefnogi ei gymuned leol. Mae'n adrodd stori'r cyngor drwy ddarparu golwg gyfannol, glir a strwythuredig o'i strategaeth, ei lywodraethu, ei berfformiad, a'i ragolygon ar gyfer y dyfodol.

Mae'r cyngor wedi wynebu lefel barhaus o her gyda deng mlynedd o ostyngiadau gwirioneddol¹ mewn setliadau ariannol a chwyddiant cyflogau sylweddol yn y gweithlu, chwyddiant nad yw'n gysylltiedig â'r gweithlu, a phwysau demograffig a deddfwriaethol, gan arwain at fwlch ariannu o £142.5 miliwn² (2014-15 i 2023-24). Pontwyd y bwlch ariannu gan gyfuniad o £33.9 miliwn o incwm ychwanegol o gynnydd yn y dreth gyngor (gan gynnwys newidiadau i'r sylfaen), £96.7 miliwn mewn gostyngiadau costau / arbedion effeithlonrwydd / arbedion cyllideb,³ cyfraniad o £4.4 miliwn o incwm gan y dreth gyngor ar ail gartrefi, a chyfraniad untro o £7.5 miliwn o gronfeydd wrth gefn.

Y gyllideb gwariant net refeniw a gymeradwywyd ar gyfer 2023-24 oedd £287.6 miliwn. Gosodwyd y gyllideb hon yn erbyn cefndir o gynnydd eithriadol mewn chwyddiant / costau byw ynghyd â marchnad recriwtio heriol iawn, a arweiniodd at lefel uchel o ansicrwydd, gan wneud rhagamcanion cyllideb yn anodd eu rhagweld. Parhaodd yr ansicrwydd hwn drwy gydol 2023-24.

Arweiniodd gorwariant cyllidebol rhagamcanol at foratoriwm ar wariant diangen a rhewi ar recriwtio am y rhan fwyaf o'r flwyddyn ariannol.

Cymeradwywyd Adroddiad Monitro Alldro Cyllideb y Cyngor Sir 2023-24 gan y cabinet ar 11 Gorffennaf 2024.

Mae'r cyfrifon hyn wedi'u paratoi yng ngoleuni effaith barhaus yr argyfwng costau byw, ynghyd â'r cynnydd mewn galw, cymhlethdod a chost pecynnau o fewn ein darpariaeth ADY i ysgolion, ein gwasanaethau plant, ein gwasanaethau i oedolion ac ein gwasanaethau digartrefedd, yn enwedig yn adran 6.0, Dyfarniadau Beirniadol wrth Gymhwyso Polisiâu Cyfrifyddu ac Amcangyfrif Risg, ac adran 12.10.3.1, Natur a Graddfa'r Risgiau sy'n Codi o Offerynnau Ariannol.

¹ Gwelodd 2023-24 gynnydd o 7.9% mewn Cyllid Allanol Cyfun, gwelodd 2022-23 gynnydd o 9.4% mewn Cyllid Allanol Cyfun, gwelodd 2021-22 gynnydd o 4.0% mewn Cyllid Allanol Cyfun, a gwelodd 2020-21 gynnydd o 4.9% mewn Cyllid Allanol Cyfun (y cyfan wedi'i addasu ar gyfer trosglwyddiadau i'r setliad).

² Yn cynnwys twf ychwanegol uwchlaw'r pwysau a nodwyd o £0.7 miliwn ar gyfer 2022-23, £0.6 miliwn ar gyfer 2021-22 ac £1.6 miliwn ar gyfer 2020-21.

³ Yn cynnwys incwm ychwanegol, e.e. cynnydd mewn ffioedd a thaliadau gwasanaeth.

1.2 TROSOLWG SEFYDLIADOL

1.2.1 FFEITHIAU ALLWEDDOL AM SIR BENFRO

Mae Sir Benfro yn un o leoedd arbennig Prydain, gan gyfuno rhai o'r golygfeydd arfordirol mwyaf trawiadol gyda threftadaeth ddiwylliannol unigryw. Mae bron i draean o'r sir ym Mharc Cenedlaethol Arfordir Penfro, sef yr unig barc cenedlaethol arfordirol yn y wlad, ac mae ei thraethau niferus yn enwog am fod ymhlith y gorau yn unrhyw wlad. Mae hyn i gyd yn ei gwneud yn ardal hynod ddeniadol a boddhaol i fyw a gweithio ynddi.

Mae Cyngor Sir Penfro yn darparu ystod eang o wasanaethau i drigolion, busnesau ac ymwelwyr, a gellir dod o hyd i fanylion amdanynt ar [wefan y cyngor](#).

1.2.2 GWELEDIGAETH Y CYNGOR

Gweledigaeth y cyngor yw "Gweithio gyda'n gilydd, gwella bywydau".

1.2.3 CYNLLUNIO CORFFORAETHOL

Mae'n ofynnol i'r cyngor gyhoeddi amcanion llesiant sy'n nodi sut rydym yn bwriadu rheoli gwasanaethau mewn ffordd fwy cynaliadwy a sut y byddwn yn cynyddu ein cyfraniad i'r eithaf at gyflawni nodau llesiant cenedlaethol Cymru. Mae amcanion llesiant yn ofyniad ar gyrrff cyhoeddus o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Mae amcanion llesiant y cyngor yn cyd-fynd â Rhaglen Weinyddu'r Cabinet a Chynllun Llesiant Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro, ac yn eu hadlewyrchu. Cymeradwywyd rhaglen weinyddu newydd ym mis Ionawr 2023 a chymeradwywyd strategaeth gorfforaethol newydd, sy'n gosod ac yn mynegi amcanion llesiant y cyngor ar gyfer 2023-28, ym mis Mai 2023.

Yr amcanion llesiant ar gyfer 2023-24 oedd fel a ganlyn:

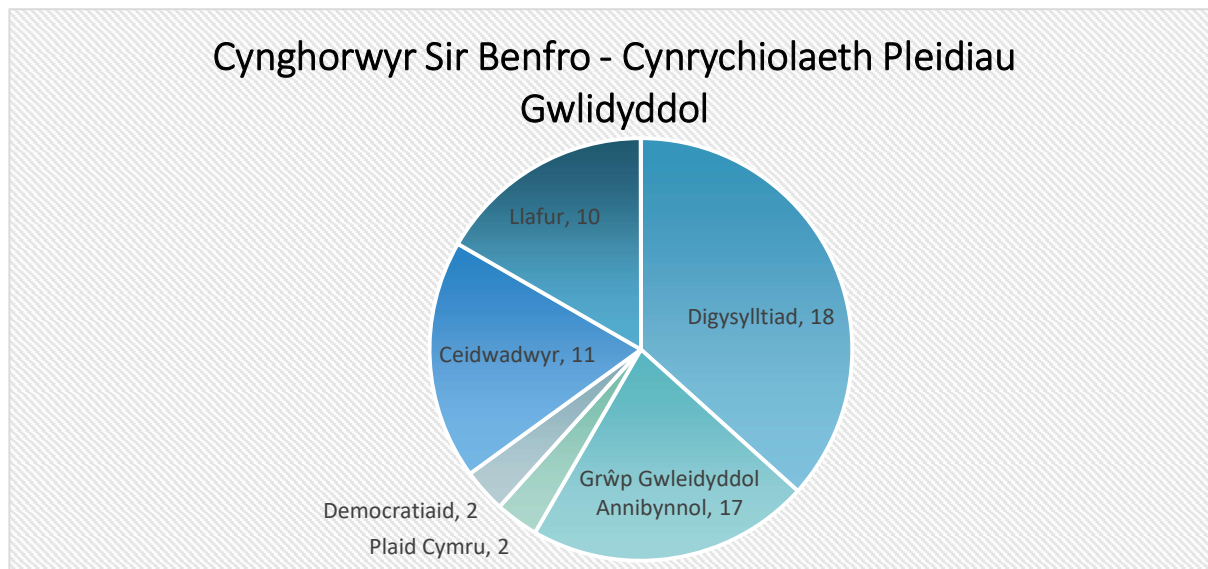
- Addysg – Byddwn yn gwella'r ddarpariaeth addysg a dysgu, gan roi sgiliau a gwybodaeth gydol oes i'n dysgwyr y bydd eu hangen arnynt ar gyfer y dyfodol.
- Gofal cymdeithasol – Byddwn yn sicrhau darpariaeth briodol o ofal a chymorth, gan ganolbwyntio ar atal a sicrhau bod pobl sy'n agored i niwed yn ddiogel.
- Tai – Byddwn yn sicrhau bod cartrefi fforddiadwy ar gael sy'n addasadwy ac sy'n effeithlon o ran ynni.
- Yr economi – Byddwn yn cyflawni ein huchelgais economaidd drwy gefnogi twf, swyddi a ffyniant ac yn galluogi'r newid i economi fwy cynaliadwy a gwyrddach.
- Datgarboneiddio a'r argyfwng byd natur – Byddwn yn hyrwyddo ac yn cefnogi mentrau i gyflawni datgarboneiddio, rheoli addasu i'r hinsawdd a mynd i'r afael â'r argyfwng natur.
- Cymunedau cynaliadwy – Byddwn yn cefnogi ein cymunedau, gan gynnal perthnasoedd cadarnhaol â nhw i helpu adeiladu cymunedau gweithredol, dyfeisgar, cysylltiedig, cynaliadwy a chreadigol.
- Y Gymraeg – Byddwn yn cefnogi'r Gymraeg o fewn cymunedau a thrwy ysgolion.
- Gwasanaethau craidd – Byddwn yn canolbwyntio adnoddau ar ddarparu gwasanaethau craidd fel priffyrdd, gwastraff ac ailgylchu, diogelu'r cyhoedd, a hamdden a diwylliant sy'n cyfrannu at ansawdd bywyd cymunedau, gan sicrhau bod trigolion yn byw mewn cymdogaethau sy'n lân, yn wyrdd, yn ddiogel ac yn egniol.
- Lleihau tlodi – Byddwn yn datblygu strategaeth i leihau tlodi ac anghydraddoldeb.
- Llywodraethu da – Byddwn yn meithrin diwylliant o lywodraethu da yn y cyngor i wella ymddiriedaeth a hyder yn ein prosesau gwneud penderfyniadau.
- Gwydnwch ariannol – Byddwn yn gyngor sy'n gynaliadwy ac yn wydn yn ariannol, gan reoli ein hadnoddau a'n hasedau yn effeithiol ac yn effeithlon, er enghraifft drwy adolygu ac optimeiddio ein hystad gorfforaethol.
- Y gweithlu – Byddwn yn gwella datblygiad ein gweithlu, gan wella sgiliau a chyfleoedd yn ogystal â mynd i'r afael â materion recriwtio a chadw staff.

Bydd cynnydd yn erbyn cyflawni ein hamcanion llesiant ar gyfer 2023-24 yn cael ei adrodd yn ein hadroddiad hunanasesu blynyddol (gweler isod).

1.2.4 PROFFIL GWLEIDYDDOL

Yn ystod 2023-24, roedd y cyngor yn cynnwys 60 o aelodau etholedig a phob un yn cynrychioli trigolion mewn gwahanol ardaloedd yn Sir Benfro. Mae'r cyngor wedi mabwysiadu model llywodraethu arweinydd a chabinet. Roedd y cabinet yn gymysgedd o gynghorwyr Llafur, Plaid Cymru a'r Democratiaid Rhyddfrydol, a chynghorwyr heb ymlyniad dan arweiniad arweinydd heb ymlyniad. Mae'r siart isod yn dangos proffil gwleidyddol y cyngor ar 31 Mawrth 2024.

1.2.5 Y CYFANSODDIAD

Mae'r cyfansoddiad yn gosod sut mae'r cyngor yn gweithredu, y gwahanol gyrff sy'n ffurfio'r cyngor, sut mae penderfyniadau'n cael eu gwneud, a'r gweithdrefnau a ddilyniir.

Mae rhai o'r prosesau hyn yn ofynnol gan y gyfraith, ac eraill yn fater i'r cyngor eu penderfynu.

Cymeradwyodd y cyngor y cyfansoddiad diwygiedig yn seiliedig ar Gyfansoddiad Enghreifftiol Cymru ar [12 Hydref 2023](#).

1.2.6 LLYWODRAETHU A RISGIAU

Rydym yn paratoi Datganiad Llywodraethiant Blynyddol sy'n cyd-fynd â'r datganiad o gyfrifon bob blwyddyn. Mae hwn yn amlinellu fframwaith llywodraethu'r cyngor, ac yn dilyn adolygiad o effeithiolrwydd, mae'n nodi materion llywodraethu sylweddol a blaenoriaethau ar gyfer gwella, gyda chymau penodol i'w cymryd y flwyddyn ganlynol. Fe'i cynhyrchir yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r cyngor adolygu effeithiolrwydd ei fframwaith llywodraethu, gan gynnwys y system rheolaeth fewnol, bob blwyddyn o leiaf. Bydd y Datganiad Llywodraethiant Blynyddol drafft ar gyfer 2023-24 yn cael ei ystyried gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 1 Hydref 2024 a'i gymeradwyo gan y cyngor ar [17 Hydref 2024](#).

1.2.6.1 RHEOLI RISG BUSNES

Mae aelodau a swyddogion yn gyfrifol am sicrhau bod risg (bygythiadau a chyfleoedd) yn cael ei hystyried yn y penderfyniadau a gymerant a bod trefniadau addas yn cael eu rhoi ar waith i reoli risg. Mae gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio gyfrifoldeb am oruchwylio trefniadau rheoli risgiau busnes y cyngor.

Cymeradwywyd Strategaeth Rheoli Risgiau Busnes y Cyngor 2022-25 gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 12 Gorffennaf 2022. Nod y Strategaeth Rheoli Risgiau Busnes yw gwella integreiddio

rheoli risgiau busnes i ddiwylliant ac arferion gwaith y cyngor, a'i bartneriaethau, a gwella effeithiolrwydd trefniadau rheoli risgiau busnes presennol. Caiff Strategaeth Rheoli Risgiau Busnes y cyngor ei hadolygu a'i diweddarau'n flynyddol i sicrhau ei bod yn parhau i fod yn gydnaws ag amcanion llesiant y cyngor ac yn adlewyrchiad gwirioneddol o'r parodrwydd i dderbyn risg. Mae'r Strategaeth Rheoli Risgiau Busnes yn amlinellu'r rolau, y cyfrifoldebau a'r fframwaith cymeradwy ar gyfer rheoli risgiau busnes.

Mae'r Gofrestr Risgiau Corfforaethol yn nodi'r risgiau (bygythiadau a chyfleoedd) i gyflawni amcanion llesiant y cyngor. Mae hon yn ddogfen fyw a gafodd ei hadolygu'n ffurfiol ddiwethaf gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 25 Tachwedd 2024.

1.2.7 RHAGLEN TRAWSNEWID A GWELLA

Roedd rhaglen drawsnewid y cyngor ar waith o 2018 i 2022. Yn ystod 2023, mae'r rhaglen wedi esblygu i fod yn rhaglen wella a thrawsnewid y cyngor. Mae'r rhaglen wella a thrawsnewid yn parhau i ganolbwyntio ar y tair ffrwd waith unigol: trawsnewid technolegol, trawsnewid diwylliannol a thrawsnewid cydberthnasau. Mae'r rhaglen yn rhoi'r offer sydd eu hangen ar gyfarwyddwyr, penaeithiad gwasanaeth a rheolwyr corfforaethol i'w cynorthwyo i gyflawni eu targedau arbedion cyllidebol dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Cymeradwywyd cydweddu'r rhaglen drawsnewid bresennol â'r rhaglen wella newydd gan y cyngor ar 13 Mai 2021. Mae'r rhaglen wella a thrawsnewid yn canolbwyntio ar y blaenoriaethau allweddol a amlygwyd yn y rhaglen weinyddu, y strategaeth gorfforaethol a'r sefyllfa ariannol bresennol. Ffocws y rhaglen yw adlinio dros y 12 mis nesaf, gyda phwyslais cryfach ar arbedion ariannol a datblygu model sefydliadol newydd. Mae'r maes gwaith hwn yn parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol i'r sefydliad i gefnogi arbedion ariannol gan ddefnyddio amrywiaeth o ddulliau.

1.2.8 PARTNERIAETHAU STRATEGOL

Mae'r cyngor yn cefnogi nifer o bartneriaethau strategol yn ariannol a thrwy amser swyddogion ac aelodau. Mae'r ysgogwyr ar gyfer y partneriaethau hyn yn cynnwys deddfwriaeth – er enghraifft, Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Sir Benfro a Sir Benfro Ddiogelach, y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol – a pholisï'r llywodraeth – er enghraifft, Partneriaeth a Bargaen Ddinesig Bae Abertawe.

Ffurfiwyd Cyd-bwyllgor Corfforedig y De-orllewin (Cymru) yn ffurfiol ar 15 Mawrth 2022, yn dilyn i Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 ddod i rym. Mae'n gyd-bwyllgor (awdurdod cyfunol) sy'n cwmpasu pedwar awdurdod unedol, sef Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin, Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot. Yn unol â deddfwriaeth, bydd gan Gyd-bwyllgor Corfforedig y De-orllewin (Cymru) gyfrifoldeb am ystod o 'swyddogaethau mandadol' – trafnidiaeth ranbarthol, gan gynnwys datblygu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol; cynllunio rhanbarthol (defnydd tir), gan gynnwys datblygu Cynllun Datblygu Strategol; llesiant economaidd; a goruchwyllo'r strategaeth economaidd ranbarthol a'r cynllun cyflawni ar ei chyfer (a fabwysiadwyd gan Gyd-bwyllgor Corfforedig y De-orllewin (Cymru) ym mis Mai 2022). Yn ogystal, mae Cyd-bwyllgor Corfforedig y De-orllewin (Cymru) wedi cytuno i gefnogi 'swyddogaeth' ychwanegol, sef datblygu a goruchwyllo'r strategaeth ynni ranbarthol (a fabwysiadwyd gan Gyd-bwyllgor Corfforedig y De-orllewin (Cymru) ym mis Mai 2022).

Llwyddodd y cyngor i ennill cais porthladd rhydd ar y cyd mewn cydweithrediad ag Awdurdod Porthladd Aberdaugleddau, Associated British Ports a Chyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot, a gyhoeddwyd ar 22 Mawrth 2023. Mae gan y ddau borthladd, sef Aberdaugleddau a Phort Talbot, gyfleusterau cyflenwol i fanteisio ar y potensial sylweddol iawn sy'n bodoli ar gyfer datblygiadau ffermydd gwynt arnofiol ar y môr yn y Môr Celtaidd, ardal allweddol a nodwyd gan Lywodraeth y DU (Ystad y Goron) ar gyfer hyd at 4 gigawat o ynni adnewyddadwy o'r math hwn. Yn ogystal, mae diddordeb cynyddol yn y sector hydrogen a'r cyfraniad y gall hyn ei wneud at ddatgarboneiddio diwydiant trwm a gosodiadau ynni ym Mhort Talbot ac Aberdaugleddau.

Yn ddiweddar, cynhaliodd y cyngor adolygiad o'i restr o bartneriaethau strategol allweddol i sicrhau bod trefniadau llywodraethu yn gadarn, yn gymesur ac yn addas at y diben, a chymeradwyodd y cabinet y rhestr yn ei gyfarfod ar 11 Gorffennaf 2024. Mae manylion partneriaethau strategol y cyngor wedi'u cynnwys yn y Datganiad Llywodraethiant Blynyddol.

1.3 PERFFORMIAD 2023-24

1.3.1 HUNANASESIAD BLYNYDDOL

Yn dilyn cyflwyno Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, mae'n ofynnol i'r cyngor gynhyrchu adroddiad hunanasesu blynyddol yn nodi sut y mae wedi cyflawni ei ddyletswyddau perfformiad mewn perthynas â'r flwyddyn ariannol flaenorol. I bob pwrpas, mae'r adroddiad hwn yn disodli'r adolygiad gwelliant yr oedd yn ofynnol i'r cyngor ei gynhyrchu yn flaenorol. Cymeradwywyd adroddiad hunanasesu cyntaf y cyngor (sy'n adrodd ar flwyddyn ariannol 2021-22) gan y cyngor ym mis Rhagfyr 2022, gyda'r hunanasesiad blynyddol ar gyfer 2022-23 yn cael ei gymeradwyo gan y cyngor ar [12 Hydref 2023](#). Penderfynodd y cyngor hefyd, yn ei gyfarfod ym mis Hydref 2023, y byddai'r Asesiad Perfformiad Panel cyntaf, gofyniad arall o dan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru), yn digwydd yng ngwanwyn / dechrau haf 2025.

Yn dilyn yr her gorfforaethol i gymheiriaid ym mis Chwefror 2020, cymerodd y cyngor ran mewn her gyfathrebu i gymheiriaid ym mis Rhagfyr 2020 a her i gymheiriaid ar yr economi ym mis Mehefin / Gorffennaf 2021.

Crëwyd Bwrdd Herio Perfformiad Cyllideb yn 2020-21. Ailenwyd hwn yn Grŵp Trafod Perfformiad Cyllideb yn 2024-25 ac mae'n parhau i gyfarfod yn rheolaidd. Cwblhawyd y gyfres barhaus o adolygiadau gwasanaeth allanol o holl wasanaethau'r cyngor yn ystod 2022-23. Mae camau gweithredu penodol o'r adolygiadau wedi'u cynnwys yng Nghynllun Gwella Llywodraethu Corfforaethol 2022-24, a ystyriwyd ddiwethaf gan y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 29 Ionawr 2024, gyda chynllun gwella llywodraethu corfforaethol diwygiedig yn cael ei gymeradwyo gan y cyngor ar [12 Hydref 2023](#).

1.3.2 ALLDRO REFENIW 2023-24

Cymeradwywyd Adroddiad Monitro Alldro Cyllideb y Cyngor Sir 2023-24 gan y cabinet ar 11 Gorffennaf 2024. Mae'r sefyllfa ariannol alldro refeniw yn cadarnhau bod gwariant net y cyngor ar gyfer 2023-24 yn £290.613 miliwn ar ôl dyraniadau i'r gronfa wrth gefn ac ohoni, sef gorwariant o £3.015 miliwn. Mae addasiad isafswm darpariaeth refeniw i wrthbwysyo gordaliad isafswm darpariaeth refeniw yn 2019-20 wedi arwain at ostyngiad yng ngwariant net y cyngor ar gyfer 2023-24 i **£288.979 miliwn** a'r gorwariant yn gostwng i **£1.381 miliwn**. Mae hyn yn cynrychioli sefyllfa well o'i chymharu â'r gorwariant rhagamcanol o £6.6 miliwn a adroddwyd yn Chwarter 3 (Ch3), yn bennaf oherwydd arbedion parhaus wrth reoli swyddi gwag, y moratoriwm ar wariant diangen, incwm ychwanegol ac incwm grant a dderbyniwyd yn ystod chwarter olaf y flwyddyn, a gostyngiad pellach mewn costau ariannu cyfalaf. Roedd yr alldro yn cynnwys £1.128 miliwn yn fwy o incwm y dreth gyngor nag a ragwelwyd pan gymeradwywyd cyllideb wreiddiol 2023-24. Ariannwyd y diffyg sy'n weddill o £0.253 miliwn o gronfa wrth gefn y gronfa fenter.

Yn ystod 2023-24, profodd y rhan fwyaf o wasanaethau ostyngiad yn lefel y ddarpariaeth dyledion drwg oedd yn ofynnol ganddynt ar gyfer dyledion masnach heb eu casglu. Yr eithriad i hyn yw gofal cymdeithasol i oedolion, sydd â chynnydd pellach o £0.497 miliwn yn y ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg yn 2023-24.

Mae incwm ar gyfer rhai hawliadau cymorthdaliadau / grantiau wedi'i gronni yn y cyfrifon ar sail debygol / wirioneddol nes bod data hawliadau terfynol yn cael ei dderbyn.

Parhaodd strategaeth gyllidebol yr awdurdod o gyllidebau refeniw (arian parod) sefydlog ar gyfer pob gwasanaeth ar waith ar gyfer 2023-24. Fodd bynnag, oherwydd y bwlch ariannu sylweddol a ragamcanir ar gyfer 2023-24 a nodwyd yn hydref 2022, penderfynodd y prif weithredwr y dylid diwygio'r dull i roi cyfle i'r aelodau ystyried a chymharu opsiynau arbed cyllideb ar draws y cyngor ac nid dim ond o fewn pob maes gwasanaeth. Dyrannwyd y dyraniad cyllid ar gyfer gwasanaethau o'r Cyllid Allanol Cyfun ychwanegol ac unrhyw gynnydd yn y dreth gyngor ar gyfer 2023-24 yn dilyn cymeradwyo opsiynau arbed cyllideb. Er bod y dull hwn yn wahanol i'r un a ddefnyddiwyd mewn blynyddoedd blaenorol, arweiniodd at yr un sefyllfa gyllidebol gytbwys.

	C3 Gyllideb Gyflwyno 2023-24 £m	Gwariant Amcane-Styniadol 2023-24 £m	Gwariant Gwirioneddol 2023-24 £m	Alldro Gwirioneddol wedi'i Addasu 2023-24 £m
Gwariant Gros	453.7	459.5	451.3	449.7
Incwm	(164.6)	(163.8)	(166.5)	(166.5)
Cyfraniad i'r/(o'r) cronfeydd wrth gefn	(1.5)	(1.5)	5.8	5.8
Gwariant Net	287.6	294.2	290.6	289.0
Tai Fforddiadwy / Gwella Sir Benfro / Gwariant Cartrefi i Ddefnydd a Chyfraniad i Gronfeydd	0.0	0.0	0.0	1.6
Defnydd y Gronfa Gyffredinol o Bremiwm Treth y Cyngor	0.0	0.0	0.0	3.6
Neilltuo Diffyg o'r Gronfa Fenter Wrth Gefn	0.0	0.0	0.0	(0.3)
Cyfanswm y Gwariant Net	287.6	294.2	290.6	293.9

Yn ystod 2023-24, rhoddwyd sgôr 'coch melyn gwyrdd' i bob un o'r cyllidebau refeniw ar gyfer gwasanaethau o ran eu sefyllfa alldro ar ddiwedd y flwyddyn:

Graddfa CAG:	Cyrhaeddiad:
Coch	Gorwariant sylweddol yn y Gyllideb o'i chymharu â'r gyllideb dreigl
Melyngoch	Y Gyllideb wedi cael ei chyflawni'n gyffredinol o gymharu â'r gyllideb dreigl
Gwyrdd	Tanwariant sylweddol yn y Gyllideb o'i chymharu â'r gyllideb dreigl

Mae'r tabl isod yn dangos y sefyllfa alldro wirioneddol o'i chymharu â chyllideb dreigl mis Ionawr a'r alldro a ragamcanir ar gyfer mis Ionawr ar lefel cyfarwyddiaeth.

Gwasanaeth	2022-23	Gwariant Net 2023-24			Gwahaniaeth, Gwariant Gwirioneddol i Gyllideb Gyflwyno
	Gwariant gwirioneddol	Ionawr Gyllideb Gyflwyno	Gwariant Amcanest-yniadol Ionawr	Gwariant gwirioneddol	
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Addysg - Cyllidebau Ysgolion Unigol	83,521	89,516	90,790	90,596	1,080
Gwasanaethau Addysg - Eraill	21,717	23,696	26,744	26,859	3,163
Gofal Cymdeithasol - Gwasanaethau Plant	17,049	19,924	23,853	24,162	4,238
Gofal Cymdeithasol - Gwasanaethau Oedolion	65,902	72,374	76,452	76,910	4,536
Gwasanaethau Tai	1,391	2,284	3,358	2,948	664
Cyfrif Refeniw Tai	-	-	-	-	-
Gwasanaethau Prifffyrdd a Chludiant	10,096	12,056	11,647	10,907	(1,149)
Diwylliant a Gwasanaethau Cysylltiedig	6,206	7,952	7,786	7,074	(878)
Gwasanaethau Cynllunio a Datblygu	2,270	3,388	3,224	2,443	(945)
Gwasanaethau Amgylcheddol	16,504	17,532	16,993	16,976	(556)
Gwasanaethau Canolog, Corfforaethol a Democrataidd Eraill**	14,009	9,296	8,830	7,722	(1,574)
Cynllun Lleihau Treth Cyngor	9,482	9,939	9,969	9,850	(89)
Gwasanaethau Llys	334	332	351	352	20
Premiwm Treth Gyngor Ail Gartref	-	(3,765)	(3,765)	(3,598)	167
Rheoli Swyddi Gwag****	-	(995)	-	-	995
Arian Wrth Gefn (Dyfarniad Cyflog Athrawon)	-	940	116	-	(940)
Eiddo gwag tymor hir*	376	428	428	402	(26)
Cynllun Tai Fforddiadwy*	3,272	941	941	900	(41)
Cyfraniadau l'r Gymuned*	1,091	314	314	299	(15)
Defnydd Cronfa Gyffredinol o Bremiwm Treth y Cyngor*	-	3,765	3,765	3,598	(167)
Costau Clir Gwasanaethau	253,220	269,917	281,796	278,400	8,483
Ardollau	8,527	9,833	9,753	9,752	(81)
Incwm Buddsoddi Net	(1,786)	(900)	(2,525)	(2,502)	(1,602)
Costau Codi Cyfalaf	10,771	14,196	10,607	9,909	(4,287)
Addasiad MRP	-	-	-	(1,634)	(1,634)
Cyfanswm Gwariant Net	270,732	293,046	299,631	293,925	879

Ariannwyd gan:	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Grant Cynnal Cyllid a Grant Arbennig NNDR	(150,387)	(171,737)	(171,737)	(171,737)	-
Treth Cyngor	(45,870)	(40,938)	(40,938)	(40,938)	-
Treth Cyngor Premiwm Ail Gartrefi a Eiddo Gwag Tymor Hir*	(69,736)	(74,923)	(74,923)	(76,051)	(1,128)
	(4,739)	(5,448)	(5,448)	(5,199)	249
Cyfanswm	(270,732)	(293,046)	(293,046)	(293,925)	(879)

Net (Gwarged) / Diffyg***	-	-	6,585	-	-

* Dangosir y Dreth Gyngor Ail Gartrefi ar wahân yn y Cyfrifon Rheoli ond wedi'i gyfuno yn y Tablau Datganiad Cyfrifon

**Mae Gwasanaethau Corfforaethol a Democrataidd yn cynnwys cyfraniad diffyg o £0.253m o gronfa wrth gefn y Gronfa Fenter.

*** Mae Gwarged Net wedi'i neilltuo i Falans Gwaith y Gronfa Gyffredinol

****Dangosir rheolaeth swyddi gwag o fewn llinellau cyllideb y gwasanaeth

Dangosir yr holl faterion a sylwadau sy'n benodol i'r gwasanaeth yn Adroddiad Monitro Alldro Cyllideb y Cyngor Sir 2023-24, a gymeradwywyd gan y cabinet ar [11 Gorffennaf 2024](#).

1.3.3 CYFRIF REFENIW TAI (CRT)

Mae'r Cyfrif Refeniw Tai yn gyfrif wedi'i glustnodi ac mae'n cynnwys incwm o renti a gwariant ar reoli'r stoc dai a gwasanaethau cysylltiedig.

- Roedd gan y cyngor 5,800 (5,717) o anheddau a 1,075 (1,075) o siopau a modurdai ar 31 Mawrth 2024 (31 Mawrth 2023).
- Y rhent wythnosol casgladwy cyfartalog agoriadol heb ei ad-dalu ar gyfer 2023-24 oedd £98.77 (2022-23: £94.54).
- Cyfanswm yr incwm, gan gynnwys rhent a thaliadau am wasanaethau, yn 2023-24 oedd £28.575 miliwn (2022-23: £27.568 miliwn).
- Roedd gwariant refeniw yn 2023-24 yn cynnwys £16.625 miliwn (2022-23: £15.267 miliwn) ar atgyweiriadau a chynnal a chadw, £0.607 miliwn (2022-23: £0.479 miliwn) ar rent, taliadau gwasanaeth a darpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac amheus, £3.952 miliwn (2022-23: £4.090 miliwn) ar addasiadau cyllido cyfalaf, a dyraniad o £6.969 miliwn (2022-23: £8.400 miliwn) i gronfeydd wrth gefn ar gyfer y rhaglen gwelliannau cyfalaf a dal i fyny gyda gwaith cynnal a chadw.
- Roedd ôl-ddyledion rhent ar gyfer tenantiaid presennol ar ddiwedd 2023-24 yn £2.523 miliwn, cynnydd pellach o £0.299 miliwn ar y sefyllfa ar ddiwedd blwyddyn 2022-23. Roedd yr ôl-ddyledion rhent fel canran o gyfanswm y rhent sy'n ddyledus wedi cynyddu 0.08% ar y sefyllfa ar ddiwedd blwyddyn 2022-23.

1.3.4 ALLDRO CYFALAF 2023-24

Un o nodau allweddol y cyngor yw cyflawni rhaglen gyfalaf fforddiadwy a chynaliadwy sy'n sail i amcanion llesiant y cyngor. Roedd gwariant cyfalaf ar gyfer 2023-24 yn £96.6 miliwn yn erbyn alldro rhagamcanol o £117.2 miliwn ac fe'i hariannwyd o nifer o ffynonellau, fel y dangosir yn y tabl isod.

GWARIANT CYFALAF A CHYLLID

	2023-24 Rhagamcanol Alldro (Cyfnod 9) £m	2023-24 Gwirioneddol £m
Addysg	15.3	17.5
Gofal cymdeithasol	0.4	0.4
Priffyrdd a thrafnidiaeth	7.0	5.6
Gronfa cyngor tai	2.4	0.7
Diwylliant a Gwasanaethau Cysylltiedig	4.9	4.0
Cynllunio a Datblygu	9.7	4.5
Amgylcheddol	25.4	24.3
Corfforaethol	12.5	7.2
Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu		
Band A	0.1	0.1
Band B	3.0	2.2
City Deal	8.2	7.1
CRT	28.3	23.0
Cyfanswm	117.2	96.6
<i>O'r rhain mae Uchod yn cynnwys:</i>		
Heb fod yn drysorfa	0.0	0.0
Cyllid gan:		
Cyllid laon		
Cyffredinol - cefnogi	5.0	3.6
21ain ganrif - cefnogi	0.0	0.0
Cyffredinol - heb gefnogaeth	28.1	25.5
21ain ganrif - heb gefnogaeth	0.0	0.1
City Deal - heb gefnogaeth	5.9	0.0
CRT (cap benthyca)	0.0	0.0
Benthyciad LIC - Salix	0.3	0.2
	39.3	29.4
Grantiau/Cyfraniadau		
Grantiau Cyfalaf Cyffredinol ac Eraill	34.7	31.5
21ain ganrif	0.3	0.4
City Deal	2.4	5.2
CRT (gan gynnwys Lwfans Atgyweiriadau Mawr)	11.5	10.8
	48.9	47.9
Adnoddau Cyfalaf		
Cyffredinol	3.6	1.0
CRT	16.8	12.2
	20.4	13.2
Cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd		
Cyffredinol	8.6	6.1
Cyfanswm	117.2	96.6

Cymeradwywyd y strategaeth gyfalaf ar gyfer 2023-24 i 2026-27 a'r rhaglen gyfalaf ddangosol ar gyfer 2023-24 i 2026-27 gan y cyngor ar 2 Mawrth 2023. Cynhwysir prosiectau cyfalaf ychwanegol yn y rhaglen ar ôl iddynt gael eu cymeradwyo, yn unol â'r fframwaith llywodraethu o fewn y strategaeth gyfalaf gymeradwy. Mae arfarniadau o'r opsiynau a diwydrwydd dyladwy yn hanfodol ar gyfer unrhyw gynlluniau newydd, ond ar hyn o bryd mae ffocws ar gyflawni cynlluniau cymeradwy yn y rhaglen gyfalaf bresennol.

Gall prosiectau cyfalaf fod yn gymhleth, gan ymestyn dros nifer o flynyddoedd ariannol, a chael eu dylanwadu gan nifer o ffactorau allanol. Mae pwysau chwyddiant wedi cael eu hadrodd yn eang gyda phrisiau tendr uwch o ganlyniad uniongyrchol i brinder llafur a chynnydd yng nghostau deunyddiau. Mae hyn yn parhau i gynrychioli risg o ran cyflenwi a fforddiadwyedd. Gadawodd Pwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr gyfradd y banc ar 5.25% am y pumed cyfarfod yn olynol (hyd at 31 Mawrth 2024), gyda chyfathrebiadau'r banc yn awgrymu bod y Pwyllgor Polisi Ariannol yn fwy hyderus y bydd chwyddiant yn gostwng i lefel gynaliadwy ac yn ôl i'r targed o 2.0%. Rhaid nodi i'r Pwyllgor Polisi Ariannol, wedi hynny yn 2024-25, adael y gyfradd banc ar 5.25% tan 1 Awst 2024, pan ostyngwyd y gyfradd banc i 5.00%. Dangosodd ffigurau a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2024 fod chwyddiant wedi gostwng yn ôl i 2%, sef targed y banc, am y tro cyntaf mewn bron i dair blynedd.

Yr alldro rhagamcanol ar gyfer 2023-24 (yng Nghyfnod 9) oedd £117.243 miliwn. Roedd cyflawni hwn yn heriol, gyda chysondeb prosiectau'n cael ei adolygu a'i ailbroffilio tan ddiwedd y flwyddyn ariannol. Er gwaethaf effaith tywydd garw a phroblemau capasiti'r farchnad, gwariwyd 85%, gyda'r alldro gwirioneddol yn £96.635 miliwn yn erbyn alldro rhagamcanol wedi'i broffilio o £112.568 miliwn.

Bydd cynlluniau parhaus yn parhau i gael eu monitro a gwneir pob ymdrech i aros o fewn y gyllideb, gyda newid cyfyngedig i gwmpas y gwaith. Ar gyfer y cynlluniau hynny nad ydynt wedi cychwyn, mae oedi posibl ar y safle yn dal i gael ei ystyried / ei ailflaenoriaethu'n weithredol. Yn ogystal, ar gyfer y cynlluniau hynny sydd wedi derbyn prisiau tendr newydd, bydd hyfywedd y prosiect yn cael ei ailasesu a'i herio i sicrhau bod y canlyniadau a fwriadwyd yn parhau i gael eu cyflawni. Gofynnir am gymeradwyaeth ar gyfer llithriad a diwygiadau cysylltiedig i gyllidebau fel rhan o'r ymarfer ailbroffilio a gynhelir ar gyfer adroddiad monitro Chwarter 1 2024-25.

1.3.5 RHEOLAETH TRYSORLYS

Cymeradwywyd Strategaeth Rheoli Trysorlys a Strategaeth Fuddsoddi'r cyngor ar gyfer 2023-24 gan y cyngor ar [2 Mawrth 2023](#).

Adroddwyd ar Adroddiad Blynyddol Rheoli'r Trysorlys i'r cabinet ar [11 Gorffennaf 2024](#) fel rhan o'r Adroddiad Monitro Alldro.

1.3.6 CASGLU REFENIW

1.3.6.1 TRETH CYNGOR

Roedd yr arian parod a gasglwyd hyd at 31 Mawrth 2024 yn £90.029 miliwn yn erbyn debyd casgladwy o £93.247 miliwn. Mae hyn yn cynrychioli cyfradd gasglu o 96.59% yn ystod y flwyddyn, a oedd yn is na chyfradd gasglu 2022-23 o 97.10%.

Mae'r tabl isod yn dangos ffigurau ôl-ddyledion y dreth gyngor ar 31 Mawrth 2024 yn ôl oed y ddyled.

Ôl-ddyledion Treth y Cyngor Blwyddyn Flaenorol	31 Maw 23 £m	31 Maw 24 £m
Oed dyled <1 blwyddyn	2.702	3.218
Oed dyled - 1 to 2 mlynedd	2.739	2.738
Oed dyled - 3 to 4 mlynedd	1.412	1.888
Oed dyled - > 5 mlynedd	0.322	0.540
CYFANSWM ÔL-DDYLEDION BLYNYDDOEDD BLAENOROL	7.175	8.384

Mae casglu dyledion sy'n hŷn na blwyddyn wedi gwella ac wedi gwrthbwysu'r gostyngiad yn y gyfradd gasglu ar gyfer 2023-24, gan arwain at sefyllfa casglu'r dreth gyngor dros ben net o £1.1 miliwn ar gyfer y flwyddyn.

1.3.6.2 PREMIWM 2IL GARTREFI A PHREMIWM EIDDO GWAG HIRDYMOR

Roedd debyd y premiwm treth gyngor ar ail gartrefi a godwyd ar gyfer 2022-23 yn £5.8 miliwn, a chasglwyd £5.5 miliwn ohono. Roedd debyd y premiwm ar ail gartrefi a godwyd ar gyfer 2023-24 yn £6.4 miliwn; mae'r ffigur hwn wedi gostwng i £6.1 miliwn ar ddiwedd y flwyddyn ac mae £5.7 miliwn wedi'i gasglu o'r swm hwnnw. Mae symud eiddo o ardrethi busnes i'r dreth gyngor wedi cael effaith uniongyrchol ar swm y premiwm a godwyd a'i gasglu yn ystod y flwyddyn oherwydd yr addasiadau a wnaed ym mis Chwefror 2024. Roedd y premiwm eiddo gwag hirdymor a godwyd ar gyfer 2022-23 yn £0.485 miliwn gyda'r arian parod a gasglwyd yn £0.465 miliwn. Y debyd a godwyd ar gyfer 2023-24 oedd £0.583 miliwn ac mae'r ffigur hwn wedi gostwng i £0.520 ar ddiwedd y flwyddyn. (Noder bod y ffigurau'n cynnwys preseptau'r heddlu a chynghorau tref a chymuned.)

1.3.6.3 ARDRETHI BUSNES

Roedd yr arian parod a gasglwyd hyd at 31 Mawrth 2024 yn £47.520 miliwn yn erbyn debyd casgladwy o £48.406 miliwn. Mae hyn yn cynrychioli cyfradd gasglu o 98.17% yn ystod y flwyddyn, a oedd yn is na chyfradd gasglu 2022-23 o 99.05%.

Mae tablau sy'n manylu ar yr holl gasgliadau refeniw wedi'u cynnwys yn Adroddiad Monitro Alldro Cyllideb y Cyngor Sir 2023-24, a gymeradwywyd gan y cabinet ar [11 Gorffennaf 2024](#).

1.3.7 GRANTIAU HEB FOD YN GYSYLLTIEDIG Â'R CYNGOR

Mae Cyngor Sir Penfro wedi parhau i weinyddu'r gwaith o ddosbarthu grantiau ar gyfer Llywodraeth Cymru. Nid yw'r taliadau hyn wedi'u cynnwys yn y cyfrifon rheoli a adroddwyd gan fod Cyngor Sir Penfro yn gweithredu fel asiantaeth ar gyfer Llywodraeth Cymru.

Mae'r tabl isod yn dangos gwerth y grantiau a drosglwyddwyd i hawlwr yn ystod 2023-24:

	£000
Cynllun Rhyddhad Ardrethi Manwerthu, Hamdden a Lletygarwch	4,925
Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU	1,235
Noddwr Llety Wcraïn	301
Taliadau Tanwydd Gaeaf	229
Cynllun Cymorth Mesur Ynni	161
Grant Tanwydd Amgen	126
Partneriaeth Bwyd Cynaliadwy	63
Grant Cymorth Bwyd Uniongyrchol	33
Cyfanswm	7,073

1.4 SEFYLLFA ARIANNOL 2023-24

Mae mantolen y cyngor wedi'i chrynhofi isod, gan ddangos ei asedau a'i rhwymedigaethau.

2022-23		2023-24	
Asedau Net	Cronfeydd Wrth Gefn	Asedau Net	Cronfeydd Wrth Gefn
Asedau Hirdymor £1,081m	Cronfeydd Wrth Gefn sydd wedi'u clustnodi a Derbyniadau Cyfalaf y gellir eu defnyddio £104m	Asedau Hirdymor £1,096m	Cronfeydd Wrth Gefn sydd wedi'u clustnodi a Derbyniadau Cyfalaf y gellir eu defnyddio £94m
Asedau Cyfredol llai Rhwymedigaethau Cyfredol £50m	Balans Cyffredinol Defnyddiadwy £9m	Asedau Cyfredol llai Rhwymedigaethau Cyfredol £2m	Balans Cyffredinol Defnyddiadwy £10m
Rhwymedigaethau Hirdymor (£193m)	Cronfeydd Wrth Gefn na ellir eu defnyddio £825m	Rhwymedigaethau Hirdymor (£186m)	Cronfeydd Wrth Gefn na ellir eu defnyddio £809m
CYFANSWM NET YR ASEDau £938m	CYFAN SWM Y CRONFEYDD WRTH GEFN £938m	CYFANSWM NET YR ASEDau £913m	CYFAN SWM Y CRONFEYDD WRTH GEFN £913m

1.4.1 EIDDO, OFFER A PHEIRIANNAU, AC ASEDau ANGYHFREDOL ERAILL

Nid oes gan symudiadau mewn gwerthoedd asedau yn ogystal â thaliadau cyfrifyddu fel dibrisiant unrhyw effaith ar y dreth gyngor na'r rhent sy'n daladwy gan fod angen eu gwrthdroi o gronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio.

Mae Nodyn 12.1 yn rhoi manylion llawn am symudiadau asedau yn ystod y flwyddyn.

Fel rhan o raglen dreigl y cyngor, cynhaliwyd ailbrisiadau o'r portffolio a reolir gan y gorfforaeth ac adeiladau gweinyddol.

Roedd derbyniadau cyfalaf o waredu asedau eiddo yn £0.2 miliwn.

1.4.2 ASDAU HIRDYMOR – ARIAN DROS BN PENSIYNAU

Mae'r cyngor yn aelod o Gronfa Bensiwn Dyfed, gyda manylion costau pensiwn i'w gweld yn Nodyn 10.4.

- Y gost i'r cyngor yn ystod y flwyddyn ar gyfer rhwymedigaethau pensiwn oedd £17.9 miliwn (£17.7 miliwn ar gyfer 2022-23).
- Mae'r arian dros ben gan y cyngor yn y dyfodol mewn perthynas â buddion pensiwn sy'n daladwy, o'i gymharu ag asedau a ddelir, yn £112 miliwn ar 31 Mawrth 2024, yn seiliedig ar y rhagdybiaethau actiwaraid diweddaraf. Mae hyn wedi cynyddu £61 miliwn o 2022-23.
- Caiff y gronfa ei hailbrisiu bob tair blynedd, gydag asedau'r gronfa ar 31 Mawrth 2022 yn cael eu hadlewyrchu yng nghyfrifon 2023-24.

Gweinyddir cynllun pensiwn yr athrawon gan yr Adran Addysg yng Nghymru a Lloegr. Cynllun heb ei ariannu yw hwn, sy'n golygu nad oes unrhyw asedau buddsoddi wedi'u cronni i dalu costau pensiwn cyn iddynt godi, ac felly nid oes unrhyw asedau na rhwymedigaethau cronfa yn ymddangos ym mantolen y cyngor.

1.4.3 CRONFEYDD WRTH GEFN

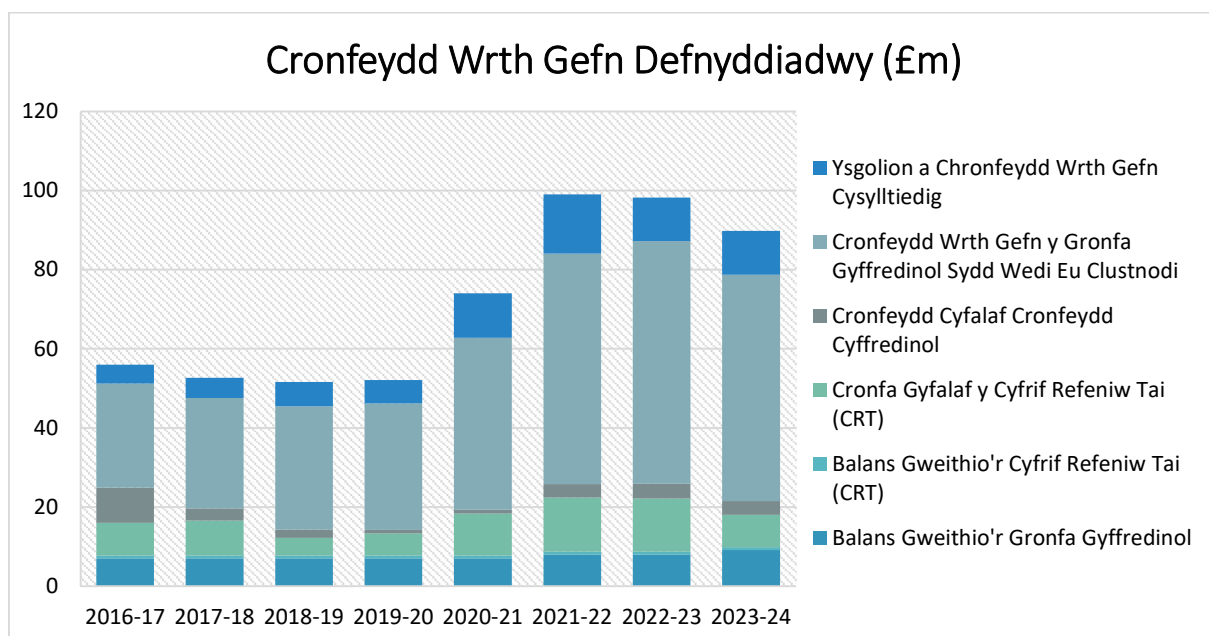
Mae cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy yn cael eu neilltuo at ddibenion penodol neu ar gyfer cynlluniau wrth gefn cyffredinol ac er mwyn rheoli llif arian. Diweddarwyd a chymeradwywyd y strategaeth ar gyfer dal a defnyddio cronfeydd wrth gefn gan y cyngor fel rhan o'r [adroddiad cyllideb ar 2 Mawrth 2023](#).

Mae mwyafrif y cronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi ar gyfer prosiectau neu ddibenion penodol, ac eithrio rhai balansau a gedwir yn y cronfeydd corfforaethol wrth gefn nad ydynt wedi'u dyrannu at ddibenion penodol ac a gedwir i gefnogi prosiectau menter, caledi annisgwyl neu flaenoriaethau'r rhaglen weinyddu.

Cedwir cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio i gydymffurfio â gofynion cyfrifyddu perthnasol ac ni ellir eu defnyddio at ddibenion penodol.

Mae cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy wedi'u manylu yn Nodyn 11.2, ac mae cronfeydd wrth gefn na ellir eu defnyddio wedi'u dangos yn Nodyn 12.10. Mae'r siart isod yn dangos y symudiad mewn balansau cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy o 2016-17 i 2023-24.

Lle mae gwariant wedi'i ohirio a chynllun gwaith penodol wedi'i nodi, mae tanwariant wedi'i ddyrannu i gronfa wrth gefn cyflenwi gwasanaethau i ariannu'r cynnydd mewn gwariant er mwyn dal i fyny. Rhaid tynnu'r dyraniadau ychwanegol hyn i'r gronfa wrth gefn i lawr dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Bydd unrhyw ddyraniadau nas gwariwyd yn cael eu hailneilltuo i'w defnyddio yng nghronfeydd wrth gefn y gorfforaeth.

1.5 RHAGOLWG ARIANNOL

Yn dilyn blwyddyn o chwyddiant digynsail yn 2022-23, gyda'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr yn cyrraedd 11.1% ym mis Tachwedd 2022, mae cyfraddau chwyddiant wedi gostwng yn gyson yn ystod 2023-24, gan ostwng i 3.2% ym mis Mawrth 2024. Mae hyn yn dal i fod tua 1.9% yn uwch na rhagamcanion y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol, a ddefnyddiwyd yn ein rhagdybiaethau cyllidebol ar gyfer 2023-24. Mae rhagolygon y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol a Banc Lloegr yn amrywio o ran pa mor bell y bydd chwyddiant yn gostwng yn 2024, gyda Banc Lloegr yn disgwyl gostyngiad yn Chwarter 2 2024 i ychydig islaw'r targed o 2.0% cyn codi eto i 2.8% yn Chwarter 1 2025; mae'r Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol yn rhagweld y bydd chwyddiant yn gostwng i 2.0% yn Chwarter 2 2024 ac yna'n aros yn is na 2.0% hyd at Chwarter 3 2027. Gallai'r ansicrwydd parhaus hwn gael goblygiadau sylweddol i Gyngor Sir Penfro am y dyfodol hyd y gellir ei ragweld.

Nid oes unrhyw ddyraniadau cyllid refeniw craidd dangosol ar lefel Cymru wedi'u darparu ar gyfer 2025-26 i 2027-28. Yn dilyn polisi presennol y llywodraeth i gynnal lefelau presennol o wariant cyhoeddus, cynlluniau amlinellol diweddar Llywodraeth Cymru i dorri gwasanaethau cyhoeddus ac adroddiad dadansoddi cyllidol Cymru yn rhybuddio bod cynlluniau gwariant cyhoeddus tynn dros y blynyddoedd nesaf hefyd yn peintio 'darlun pryderus ar gyfer y tymor canolig', adolygwyd y Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn is yn Chwarter 2 2023-24 i adlewyrchu'r senario fwyaf tebygol o gynnydd o 0.0% ar gyfer 2025-26 i 2027-28. Mae'n debyg y bydd yr adolygiad gwariant cynhwysfawr cyntaf gan lywodraeth Lafur newydd y DU yn digwydd yn hydref 2024, ond disgwylir mai dim ond adolygiad gwariant blwyddyn fydd hwnnw heb unrhyw ffigurau dangosol ar gyfer y blynyddoedd i ddod yn cael eu darparu.

Yn absenoldeb dyfarniadau cyflog dangosol ar gyfer 2024-25, mae'r cynllunio'n cynnwys rhagdybiaethau uwch nag a amcangyfrifwyd yn flaenorol oherwydd parhad lefelau chwyddiant Mynegai Prisiau Defnyddwyr uwch nag a ragwelwyd, gyda 2025-26 i 2026-27 yn cynnwys tybiaethau is sy'n gysylltiedig â rhagolygon o chwyddiant sy'n gostwng a setliad Cyllid Allanol Cyfun sefydlog. Mae'r cynnig cyflog presennol ar gyfer staff nad ydynt ym maes addysgu ar gyfer 2024-25 ychydig yn uwch na'n rhagdybiaethau cyllidebol, a fydd, os cânt eu derbyn, yn ychwanegu pwysau o tua £1.0 miliwn at gyllideb 2024-25 ac £1.0 miliwn pellach at y bwlch ariannu ar gyfer 2025-26. Mae'r farchnad recriwtio yn parhau i fod yn heriol, gyda llawer o wasanaethau'n profi trosiant uchel ac yn ei chael hi'n anodd recriwtio a chadw staff cymwys a medrus. Er y bydd hyn yn arwain at ostyngiad mewn pwysau cyllidebol, bydd yn effeithio ar allu Cyngor Sir Penfro i ddarparu ei wasanaethau.

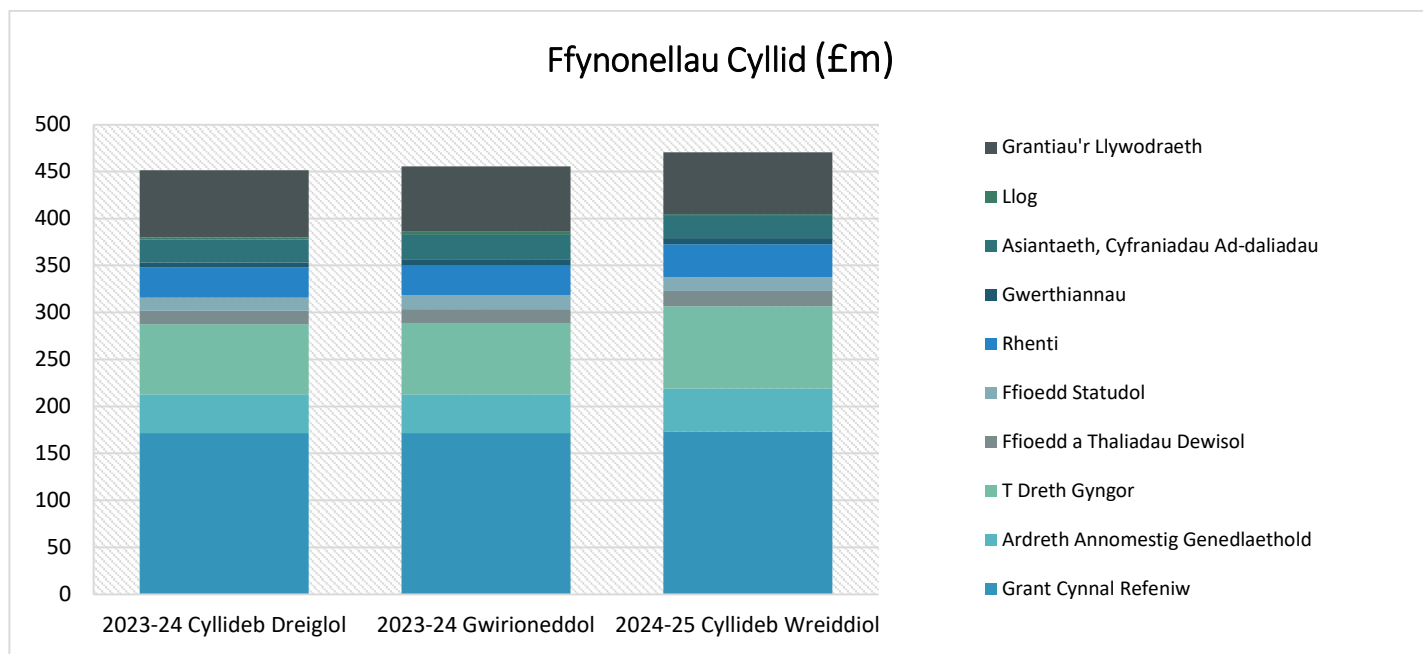
Mae'r galw am gwasanaethau i'r rhai ag anghenion dysgu ychwanegol, am becynnau gofal cymdeithasol mewn gwasanaethau plant a gwasanaethau i oedolion, ac am wasanaethau i'r digartref yn parhau i gynyddu, ynghyd â'u cymhlethdod a chost. Mae'r lefelau eithriadol o gost a brofwyd yn y gwasanaethau plant yn ystod 2023-24 yn parhau i gael eu monitro'n agos, a rhagwelir y bydd y costau uchel hyn yn parhau i 2024-25 wrth i drefniadau darpariaeth amgen yn cael eu rhoi ar waith. Disgwylir i'r galw barhau i dyfu dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig, gan y rhagwelir y bydd y duedd yn nemograffeg cleientiaid o becynnau gofal safonol i becynnau mwy drud ar gyfer yr henoed bregus eu meddwl, a phecynnau gofal pwrpasol i oedolion mewn gofal nyrsio a gofal preswyl, yn enwedig ymhlith y rhai o dan 65 oed, yn parhau.

Bydd y risgiau hyn yn cael eu hadolygu'n agos gyda diweddariad chwarterol ar y Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn cael ei ddarparu i'r cabinet fel rhan o'r adroddiad monitro cyllideb.

Prif gydrannau'r gyllideb cyllido cyfalaf yw costau llog a darpariaeth ddoeth ar gyfer ad-dalu benthyciadau. Yn dilyn 14 cynnydd olynol o 0.1% ym mis Rhagfyr 2021 i 5.25% ym mis Awst 2023, mae Banc Lloegr wedi cynnal y gyfradd llog ar 5.25% hyd at fis Mehefin 2024. Er bod llithriad yn y modd y mae'r rhaglen gyfalaf gyfredol yn cael ei chyflwyno wedi arwain at ostyngiad mewn costau benthyca a chynnydd mewn incwm buddsoddi ar gyfer 2023-24, mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn adlewyrchu'r gost uwch a ragwelir ar gyfer prosiectau cyfalaf cymeradwy uwchlaw'r sylfaen wreiddiol ar gyfer 2023-24. Cyflwynwyd papur ar fforddiadwyedd y rhaglen gyfalaf i'r cabinet

ar 6 Tachwedd 2023, gyda'r cyngor ar 14 Rhagfyr 2023 yn cymeradwyo lefel capio costau ariannu cyfalaf o 5.30% (costau ariannu cyfalaf fel cyfran o'r gyllideb refeniw net) ar gyfer y gronfa gyffredinol.

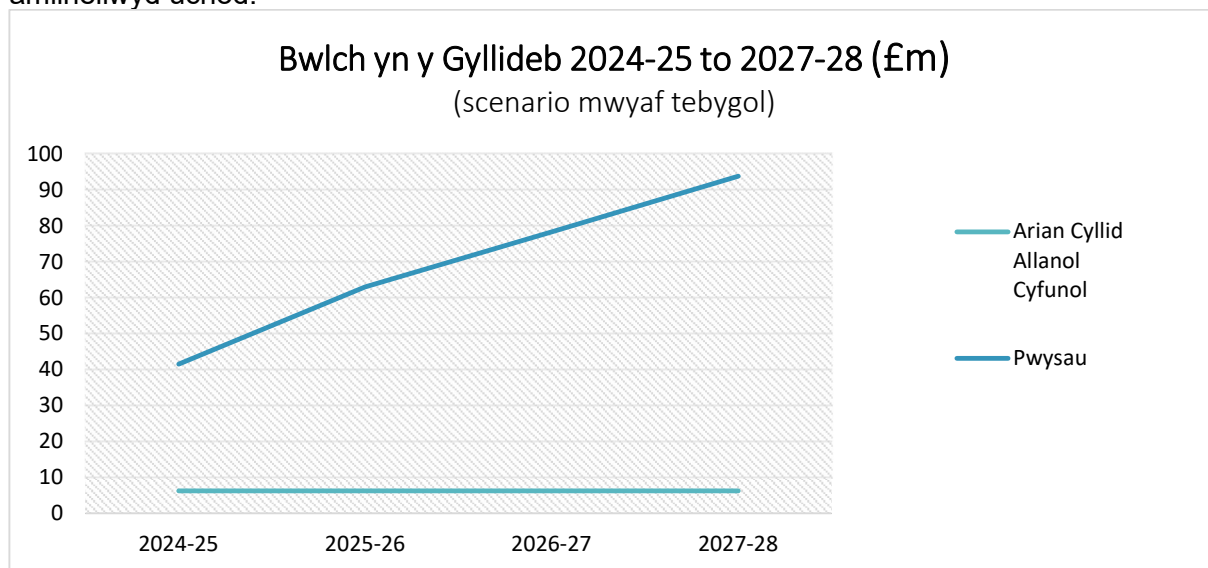
Mae'r cyngor yn derbyn ei gyllid o ddau brif ffynhonnell: Cyllid Allanol Cyfun a'r dreth gyngor. Dyfernir y Cyllid Allanol Cyfun, sy'n cynnwys y Grant Cynnal Refeniw ac ardrethi annomestig cenedlaethol wedi'u hailddosbarthu, gan Lywodraeth Cymru. Mae ffynonellau cyllid eraill yn cynnwys grantiau penodol gan y llywodraeth ac incwm o ffioedd a thaliadau. Mae'r graff isod yn dangos y cyllid a gyllidebwyd ar gyfer 2024-25 o'i gymharu â'r cyllid gwirioneddol a'r cyllid a gyllidebwyd a dderbyniwyd yn ystod 2023-24.

Cymeradwywyd Adroddiad Cyllideb 2024-25 a Chynllun Ariannol Tymor Canolig 2024-25 i 2027-28 gan y cyngor ar 7 Mawrth 2024. Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig wedi'i ddiweddarau i adlewyrchu'r gwelliannau hwyr i'r gyllideb, gan nodi bwlch ariannu rhagamcanol 'mwyaf tebygol' o £84.6 miliwn dros y cyfnod 2024-25 i 2027-28, gyda £32.3 miliwn ar gyfer 2024-25 (ar ôl ystyried cynnydd i'r Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor).

Cafodd y bwlch ariannu o £32.3 miliwn ar gyfer 2024-25 ei bontio gan gyfuniad o gynnydd o £9.4 miliwn (12.5%) yn y dreth gyngor, defnyddio £5.6 miliwn (85%) o bremiwm y dreth gyngor ar ail gartrefi, defnyddio £1.7 miliwn (100%) o bremiwm y dreth gyngor ar eiddo gwag hirdymor, defnyddio £2.1 miliwn o gronfeydd wrth gefn, ac arbedion cyllideb o £13.5 miliwn. Mae gwaith ar y gweill i nodi sut i bontio'r bwlch cyllido ar gyfer 2025-26 a thros gyfnod Cynllun Ariannol Tymor Canolig 2025-26 i 2028-29.

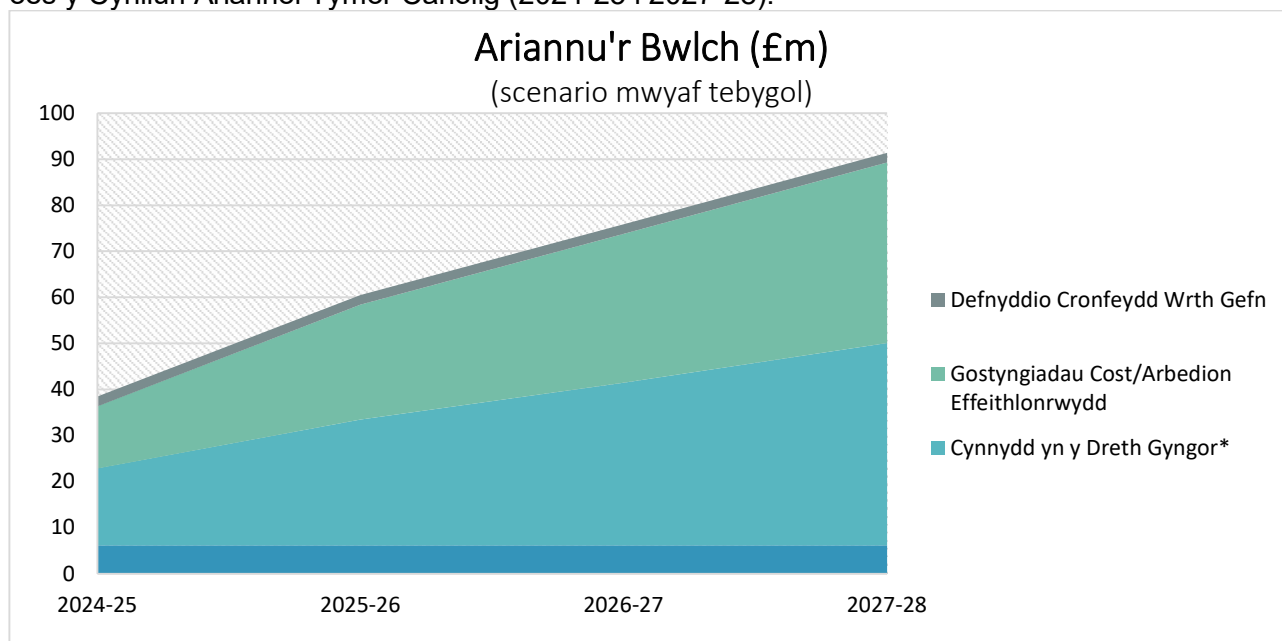
Mae'r graff isod yn dangos y bwlch ariannu mwyaf tebygol a ragamcanir dros oes Cynllun Ariannol Tymor Canolig 2024-25 i 2027-28 ac mae'n cynnwys y pwysau chwyddiant a galw sylweddol a amlinellwyd uchod.

Parhaodd y cyngor i fod â'r dreth gyngor (Band D) isaf yng Nghymru ar gyfer 2023-24, er gwaethaf cynnydd o 7.5% yn y dreth gyngor, gan symud i'r pedwerydd isaf yn dilyn y cynnydd o 12.5% yn y dreth gyngor ar gyfer 2024-25. Ar gyfer 2024-25, cymeradwydd y cyngor ddefnyddio 85% o bremiwm y dreth gyngor ar ail gartrefi a 100% o bremiwm y dreth gyngor ar eiddo gwag hirdymor tuag at bontio'r bwlch ariannu a thybir y bydd hyn yn parhau dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig (hyd at 2027-28).

Mae Cynllun Ariannol Tymor Canolig 2024-25 i 2027-28 yn tybio cynnydd o 11.14% yn y dreth gyngor yn 2025-26 a 7.5% yn 2026-27 a 2027-28, gyda'r bwlch ariannu sy'n weddill yn cael ei lenwi gan gyfuniad o arbedion cyllidebol a defnyddio premiymau'r dreth gyngor.

Mae'r graff isod yn dangos sut y gellir llenwi'r bwlch ariannu mwyaf tebygol a ragamcanir yn ystod oes y Cynllun Ariannol Tymor Canolig (2024-25 i 2027-28).

* Mae cynnydd yn y dreth gyngor yn tybio na fydd unrhyw newid yn sylfaen y dreth gyngor rhwng 2025-26 a 2027-28, ac mae'n cynnwys y cynnydd sy'n ymwneud â defnydd o 85% o'r premiwm ar ail gartrefi a'r defnydd o 100% o'r premiwm ar eiddo gwag hirdymor.

Mae'r defnydd o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd yn cael ei lywodraethu gan y strategaeth ar gyfer dal a defnyddio cronfeydd wrth gefn, a gymeradwywyd gan y cyngor ar 2 Mawrth 2023. Ar gyfer 2024-25, bydd cyfraniad o £2.1 miliwn o gronfeydd wrth gefn wedi'u clustnodi yn cael ei ddefnyddio, £0.6 miliwn i ariannu'r amser paratoi ar gyfer cyflawni arbedion cyllideb 2024-25 a chyfraniad untro o £1.5 miliwn i gefnogi'r gyllideb refeniw. Ni chynllunnir unrhyw gyfraniadau pellach o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd na'r balans gweithio dros weddill y Cynllun Ariannol Tymor Canolig, gan mai dim ond ateb "dros dro" tymor byr y gall hwn fod, ond mae'r rhagolygon ariannol yn parhau i fod yn heriol ar gyfer 2025-26 a thros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig, felly efallai y bydd yn rhaid ailystyried y dull hwn.

1.5.1 RISGIAU ARIANNOL ALLWEDDOL A NODWYD YN ADRODDIAD CYLLIDEB Y CYNGOR SIR 2023-24

- Efallai na fydd blaenoriaethau'r cabinet a bennir yn y rhaglen weinyddu yn fforddiadwy oherwydd y rhagolygon ariannol heriol dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.
- Gall dyfarniadau cyflog cenedlaethol a chyfraniadau pensiwn cyflogwyr fod yn uwch na'r hyn a gyllidebwyd ar ei gyfer yn 2024-25 a thros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Os yw'r dyfarniad cyflog yn fwy na'r lefelau a gyllidebwyd ar eu cyfer, bydd gofyn i wasanaethau ac ysgolion ariannu'r gormodedd.
- Nid oes cadarnhad terfynol wedi dod i law gan Lywodraeth Cymru eto y bydd cyllid ychwanegol yn cael ei ddarparu i dalu am y cynnydd yng nghost cyfraniadau cyflogwyr i bensiynau athrawon ar gyfer 2024-25. Os na fydd y cynnydd hwn yn cael ei ariannu'n llawn gan Lywodraeth Cymru, bydd hyn yn cael ei ariannu o'r gronfa wrth gefn yn 2024-25 a'i ychwanegu at y bwlch ariannu ar gyfer 2025-26.
- Gall pwysau ychwanegol yn ystod y flwyddyn oherwydd y galw am wasanaethau anghenion dysgu ychwanegol, pecynnau gofal cymdeithasol mewn gwasanaethau plant ac oedolion, a gwasanaethau i'r digartref, ynghyd â'u cymhlethdod a chost, barhau yn ystod 2024-25 ac ymlaen i 2025-26.
- Gall cynnydd mewn cyflogau byw go iawn fod yn uwch na'r rhagdybiaethau a gyllidebwyd, gan effeithio ar bwysau chwyddiant o ran cyflogau a phrisiau.
- Nid yw pwysau ychwanegol yn ystod y flwyddyn oherwydd effaith barhaus Brexit, pandemig COVID-19, y rhyfeloedd yn Wcráin, Gaza a Yemen, a'r argyfwng costau byw presennol yn hysbys, felly mae risg sylweddol y bydd pwysau yn ystod y flwyddyn yn datblygu yn ystod 2024-25 ac yn parhau i mewn i 2025-26.
- Nid oes unrhyw gynllun wrth gefn wedi'i gynnwys yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig, ac mae angen diwallu unrhyw bwysau ariannol ychwanegol yn ystod y flwyddyn o arbedion neu gronfeydd wrth gefn yn y flwyddyn honno.
- Gall cyfraddau casglu'r dreth gyngor fod yn is na'r hyn a gyllidebwyd, gan arwain at ddiffyg cyllid. Rhagwelir y byddai unrhyw ddiffyg yn y gyllideb yn cael ei ariannu drwy gasglu ôl-ddyledion y dreth gyngor o'r blynnyddoedd blaenorol yn ystod y flwyddyn.
- Gallai cyflwyno premiymau treth gyngor uwch arwain at ostyngiad yn nifer yr ail gartrefi ac eiddo gwag hirdymor, gyda chartrefi'n cael eu defnyddio eto fel prif breswylfa, gan arwain at ddiffyg mewn cyllid o breimiymau'r dreth gyngor ar gyfer 2024-25.
- I'r gwrthwyneb, gall newidiadau yn neddfwriaeth Llywodraeth Cymru mewn perthynas â gofynion gosod arwain at rai eiddo sydd ar hyn o bryd yn destun y drefn ardrethi annomestig yn dychwelyd i fod yn destun y trefniadau ar gyfer ail gartrefi o dan y dreth gyngor. Os felly, byddai'r cyngor yn elwa o breimiwm y dreth gyngor ar ail gartrefi ar gyfer yr eiddo hyn.

- Byddai unrhyw newid andwyol mewn polisi ar lefel leol neu genedlaethol ynghylch defnyddio premiymau'r dreth gyngor i ariannu elfennau o gyllideb y cyngor yn arwain at fwlch ariannu sylweddol y byddai'n rhaid ei bontio mewn blynyddoedd ariannol yn y dyfodol.
- Efallai y bydd lefel ac oed dyled heb ei thalu ac ôl-ddyledion rhent yn parhau i gynyddu.
- Efallai y bydd costau Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yn cynyddu.
- Efallai y bydd cyllid grant yn lleihau ac nid yn cynyddu i gyd-fynd â chostau, neu efallai y bydd yn peidio â dod i law.
- Bydd lleihad yn y gweithlu yn cael effaith uniongyrchol ar ddarparu gwasanaethau.
- Mae costau cyllido cyfalaf yn dod yn anfforddiadwy – lliniarwyd hyn drwy gyflwyno cap o 5.3% o'r gwariant net cyllidebol o 2024-25, a gymeradwywyd gan y cyngor ar 15 Rhagfyr 2023.
- Mae sail a rhagamcanion y Cynllun Ariannol Tymor Canolig wedi'u diwygio – mae hyn wedi'i liniaru trwy gyflwyno monitro a diweddarau chwarterol, gyda rhywfaint o gynllunio cynaliadwyedd ariannol tymor hwy yn cael ei wneud.
- Nid oedd setliad y Cyllid Allanol Cyfun ar gyfer llywodraeth leol yn cynnwys unrhyw ffigurau dangosol ar gyfer 2025-26 nac ar gyfer y Cynllun Ariannol Tymor Canolig ac mae'r risg yn parhau y gallai Cyllid Allanol Cyfun leihau i sefyllfa negyddol, fel y profwyd ar ddechrau'r cyfnod cyni yn 2015-16 a 2016-17.
- Bydd defnyddio cronfeydd wrth gefn i leihau lefel y cynnydd yn y dreth gyngor ar gyfer eiddo Band D yn 2024-25 yn creu cynnydd pellach mewn pwysau heb eu hariannu dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.
- Lle defnyddir cronfeydd wrth gefn i ariannu gwariant rheolaidd heb unrhyw ailgyflenwi wedi'i gynllunio, mae risg y bydd balansau'n cael eu disbyddu islaw lefelau derbyniol, gan beidio â gadael digon o falansau i liniaru effaith argyfyngau neu ar gyfer hapddigwyddiadau cyffredinol.
- Os bydd nifer a gwerth yr ysgolion sydd mewn diffyg yn parhau i gynyddu, bydd balansau net yr ysgolion yn mynd i ddiffyg, a byddai'n rhaid ariannu hyn o gronfeydd wrth gefn corfforaethol y cyngor. Unwaith eto, mae risg y bydd balansau'n cael eu disbyddu islaw lefelau derbyniol, gan beidio â gadael digon o falansau i liniaru effaith argyfyngau neu ar gyfer hapddigwyddiadau cyffredinol.
- Costau sy'n gysylltiedig â chyflawni ymrwymiad y cyngor i fod yn garbon sero net erbyn 2030.

1.6 DIGWYDDIADAU AR OL Y CYFNOD ADRODD

Dim.

1.7 CASGLIAD

Mae'r cynnydd parhaus yn lefel y galw am becynnau o fewn darpariaeth anghenion dysgu ychwanegol ysgolion, o fewn gwasanaethau plant a gwasanaethau i oedolion, ac o fewn gwasanaethau i'r digartref, ynghyd â'u cymhlethdod a chost, wedi'i wrthbwysu'n rhannol gan danwariant ym mhob maes gwasanaeth arall a'r llithriad yn y rhaglen gyfalaf, gan arwain at sefyllfa alldro o orwariant o £3.0 miliwn, gan ostwng i £1.4 miliwn ar ôl cyfrif am addasiad i'r isafswm darpariaeth referniw o £1.6 miliwn.

Mae'r gostyngiad o'r gorwariant rhagamcanol o £6.6 miliwn yn Chwarter 3 2023-24 i orwariant gwirioneddol o £3.0 miliwn yn bennaf oherwydd y lefel uchel barhaus o swyddi gwag, sy'n gwrthbwysu costau galw a chwyddiant prisiau ychwanegol, a'r llithriad yn y rhaglen gyfalaf, a arweiniodd at ohirio costau benthyca ac incwm buddsoddi gwell. Bydd y gorwariant o £1.4 miliwn yn cael ei ariannu o arian dros ben ychwanegol o £1.1 miliwn wrth gasglu'r dreth gyngor, gyda'r £0.3 miliwn sy'n weddill yn cael ei neilltuo o gronfa wrth gefn y gronfa fenter.

Yr her ariannol ar gyfer 2024-25 a thrwy gydol cyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig fydd yr her fwyaf a wynebodd y cyngor erioed. Mae'n debygol y bydd y bwlch ariannu yn Nghynllun Ariannol Tymor Canolig 2024-25 i 2027-28 yn cynyddu oherwydd cynnydd mewn dyfarniadau cyflog, yr

ansicrwydd ynghylch ariannu'r cynnydd yn y cyfraniad gan gyflogwyr i bensiynau athrawon a'r argyfwng costau byw. Mae angen inni barhau i fynd i'r afael â'r heriau ariannol hyn er mwyn sicrhau bod y cyngor yn cynnal sefyllfa ariannol gynaliadwy dros y tymor canolig a'r tymor hwy. Bydd rhai penderfyniadau anodd iawn i'w gwneud ac mae bron yn anochel, er mwyn cydbwysu'r gyllideb a sicrhau cynaliadwyedd ariannol ar gyfer 2025-26 a thu hwnt, y bydd yn rhaid i'r cyngor wneud arbedion cyllidebol sylweddol ar draws bron pob gwasanaeth gan y cyngor, parhau i ddefnyddio elfen sylweddol o breiymau'r dreth gyngor i ariannu elfennau o'r gyllideb sy'n ymwneud â thai fforddiadwy a gwella cynaliadwyedd cymunedau lleol, a symud lefel y dreth gyngor a godir ganddo ar gyfer eiddo Band D i o leiaf y lefel gyfartalog yng Nghymru.

Os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch am ein datganiad o gyfrifon, cysylltwch â'r Cyfarwyddwr Adnoddau, Cyngor Sir Penfro, Neuadd y Sir, Hwlfordd, SA61 1TP. Bydd ein datganiad o gyfrifon hefyd ar gael ar wefan y cyngor.

Jonathan Haswell FCCA
Cyfarwyddwr Adnoddau

Dogfennau y mae hyperddolenni iddynt

Dylid nodi nad yw'r dogfennau y mae hyperddolenni iddynt yn yr adroddiad naratif yn dod o fewn cwmpas yr archwiliad o'r datganiadau ariannol.

2.0 ADRODDIAD YR ARCHWILYDD

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynnyddol 2023-24

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru wedi ardystio ac adrodd ar y cyfrifon hyn yn y ffurf y cawsant eu drafftio'n wreiddiol. Cyfieithiad o'r fersiwn Saesneg gwreiddiol yw'r fersiwn hwn. Cyngor Sir Penfro sydd yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad, nid yr Archwilydd Cyffredinol.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
Mai 2025

1 Capital Quarter
Caerdydd
CF10 4BZ

3.0 DATGANIAD O GYFRIFON

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynnyddol 2023-24

3.0 DATGANIAD O GYFRIFON

3.1 DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU

CYFRIFOLDEBAU'R CYNGOR

Mae gofyn i'r Cyngor wneud y canlynol:

- Gwneud trefniadau ar gyfer gweinyddu ei faterion ariannol yn briodol a sicrhau bod gan un o'i swyddogion gyfrifoldeb dros weinyddu'r materion hynny. Yn yr Awdurdod hwn, y cyfryw swyddog yw'r Cyfarwyddwr Cyllid.
- Rheoli ei faterion i sicrhau defnyddio adnoddau'n ddarbodus, effeithlon ac effeithiol a gwarchod ei asedau.
- Cymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon.

CYFRIFOLDEBAU'R CYFARWYDDWR CYLLID

Y Cyfarwyddwr Cyllid sy'n gyfrifol am baratoi datganiad cyfrifon yr awdurdod yn unol ag arferion priodol ar sail Cod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig (y Côd).

Wrth baratoi'r Datganiad Cyfrifon hwn, mae'r Prif Swyddog Cyllid wedi gwneud y canlynol:

- dewis polisïau cyfrifyddu addas ac yna'u cymhwyso'n gyson;
- barnu a gwneud amcangyfrifon oedd yn rhesymol a doeth;
- cydymffurfio â Côd yr awdurdod lleol.

Mae'r Cyfarwyddwr Cyllid hefyd wedi gwneud y canlynol:

- cadw cyfrifon priodol oedd yn gyfoes;
- cymryd camau rhesymol er mwyn atal a datgelu twyll ac anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y CYFARWYDDWR CYLLID

Mae Datganiad Cyfrifon Cyngor Sir Penfro am y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2024 yn Adrannau 4-14, a chaiff ei gynhyrchu yn unol â gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (Diwygio). Mae'r Rheoliadau'n pennu cynnwys y Datganiad Cyfrifon ac ar y cynnwys yn unig y mae'r farn Archwilio'n cael ei mynegi.

Tystiaf fod y cyfrifon yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cyngor Sir Penfro fel yr oedd pethau ar 31 Mawrth 2024 a'i incwm a gwariant am y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2024 ac atodaf fy llofnod i'r Datganiad yn unol â Rheoliad 10(1).

J HASWELL FCCA

Cyfarwyddwr Adnoddau

YDDIAD: 8 Mai 2025

HYSBYSU A CHYMERADWYO

Adroddir y cyfrifon hyn, a gyhoeddwyd i ddechrau ar 16 Awst 2024, i'r Cyngor Llawn i'w cymeradwyo, ar ôl i'r Archwiliad Blyneddol ddod i ben. Dangosir y dystysgrif archwilio yn adran 2.0.

Cynghorydd Simon Hancock MBE

Cadeirydd y Cyngor

Dyddiad: 8 Mai 2025

4.0 DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD EGWYDDORION SYLFAENOL

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynyddol 2023-24

4.0 DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD - EGWYDDORION SYLFAENOL

Caiff y safonau cyfrifyddu, cysyniadau, barnau beirniadol a pheryglon cynhenid, a pholisïau cyfrifyddu a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r Datganiadau Ariannol craidd eu cyflwyno yn Adran 8.0.

4.1 SAFONAU CYFLWYNO ADRODDIADAU ARIANNOL

Mae'r Adroddiadau Ariannol Rhyngwladol a Safonau Eraill a gyhoeddwyd wedi'u cymhwyso fel sy'n ofynnol o dan y Côd Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol 2023-24, ac mae'r Datganiad o Gyfrifon a nodir yn Adrannau 4-15 wedi'i baratoi yn unol â'r Côd.

Mae'r Côd Ymarfer yn gofyn bod yr Awdurdod yn dadlennu gwybodaeth berthnasol i effaith newid cyfrifyddol fydd yn ofynnol oherwydd safon newydd a gyhoeddwyd ond na fabwysiadwyd eto gan y Côd ar gyfer y flwyddyn ariannol berthnasol.

SAFONAU CYFRIFYDDU WEDI'U CYHOEDDI OND HEB EU MABWYSIADU ETO

Safon Rhyngwladol Cyfrifo Ariannol 16 (IFRS 16) – Prydlysau wedi'i mabwysiadu yn y Côd 2022-23. Ar ôl ymgynghoriad gyda chynghorau lleol ac archwilyr, mae amserlen ar gyfer mabwysiadu ei gwneud yn ofynnol wedi'i chodi yn ôl i'r flwyddyn ariannol yn dechrau ar 1 Ebrill 2024 neu'n flaenorol os yw'n ymddangos yn bosibl. Mae IFRS 16 yn cyflwyno model cyfrifyddu prydleswr unigol ac mae'n gwneud yn ofynnol i lesddeiliad gydnabod asedau a rhwymedigaethau ar gyfer y rhan fwyaf o brydlesi sydd â chyllideb dros 12 mis, oni bai bod yr ased sylfaenol o werth isel. Mae'n ofynnol i lesddeiliad gydnabod ased hawl i'w ddefnyddio sy'n cynrychioli eu hawl i ddefnyddio'r ased ar brydles sylfaenol a rhwymedigaeth les sy'n cynrychioli ei rwymedigaeth i wneud taliadau les.

Er na ddisgwylir i hyn gael unrhyw effaith ar y Dreth Gyngor nac ar daliad Rhent, mae gwaith wedi parhau yn ystod 2023-24 i sicrhau bod trefniadau math prydlys sylweddol yn ymwneud â phrosiectau a cherbydau wedi'u hadnabod a'u cofrestru. Mae hyn yn cynnwys adolygiad o brosesau presennol a chreu prosesau newydd ar gyfer rheoli a chofrestru trefniadau prydles.

IAS 12 1 Ionawr 2023 Diwygiadau yn ymwneud â Threthi Annibynnol Rhyngwladol: Rhaglenau Model Piler Dau a gyhoeddwyd ym Mai 2023 IAS 7 1 Ionawr 2024 Diwygiadau yn ymwneud â Threfniadau Cyllid Cyflenwr a gyhoeddwyd ym Mai 2023.

Asedau Seilwaith 1 Ionawr 2023 CIFPA a gyhoeddodd ryddhad dros dro gyda diweddariad ar y Côd ar asedau seilwaith. Mae'r rhain yn cael eu dyfynnu'n benodol ar wahân i asedau eraill sydd ddim yn gyfredol er mwyn eithrio cost gyfan a dybiaeth a gronwyd.

IAS 1 1 Ionawr 2024 Diwygiadau yn ymwneud â Chategoreiddio Dyledion fel Cyfredol neu Ddim Cyfredol a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2020.

Atebolrwydd Prydles mewn Gwerthiant ac Adles (Diwygiadau i IFRS 16) a gyhoeddwyd ym mis Medi 2022

Rhwymedigaethau Anghyfredol gyda Chyfamodau (Diwygiadau i IAS 1) a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2022

5.0 CYSYNIADAU CYFRIFYDDU

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynnyddol 2023-24

5.0 CYSYNIADAU CYFRIFYDDU

Defnyddiwyd y cysyniadau cyfrifyddu treiddiol canlynol wrth baratoi'r Datganiadau Cyfrifyddu Craidd:

- Sail croniadau
- Busnes hyfyw

Mae nodweddion ansoddol gwybodaeth ariannol ddefnyddiol yn dal i gael eu defnyddio:

- Perthnasedd
- Cymaroldeb
- Gwiriadwyedd
- Amseroldeb
- Eglurder
- Perthnasedd
- Cynrychiolaeth Ffyddlon
  - Cyflawnder
  - Amhleidioldeb
  - Rhydd o wallau
- Uchafiaeth gofynion deddfwriaethol

6.0 BARNAU BEIRNIADOL

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynyddol 2023-24

Wrth gymhwyso'r polisiâu cyfrifyddu yn Nodyn 8.0 mae'r Cyngor wedi gwneud penderfyniadau ynghylch y trafodion cymhleth a'r rhai sy'n cynnwys ansicrwydd yn y blynyddoedd a ddaw.

- Er bod cryn dipyn o ansicrwydd ynghylch faint o gymorth ariannol a gaiff llywodraeth leol yn y dyfodol, nid oes digon o dystiolaeth i ddod i gasgliad y gall hyn amharu ar unrhyw rai o asedau'r Cyngor o ganlyniad.
- Mae'r Côt yn ei gwneud yn ofynnol ailbrizio asedau bob 5 mlynedd o leiaf, ond rhaid eu hailbrizio'n fwy rheolaidd lle nad yw prisiad bob pum mlynedd yn ddigonol i aros gyfuch â newidiadau materol mewn Gwerth Teg.

Rôl "adolygiad o'r farchnad" yw adrodd ar symudiad mewn cost a / neu werth sy'n berthnasol i brisiadau asedau ers y dyddiad prisio. Os yw'r farchnad wedi newid a bod angen cynnal ailbrisiadau, bydd y rhain yn cael eu gwneud ar sail bwrdd gwaith. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad prisio, ni nodwyd unrhyw ddiwygiadau pellach ar gyfer 2023-24.

- Dan rai amgylchiadau bu angen amcangyfrif y taliadau a wnaed yn y cyfrifon trwy ddefnyddio profiad hanesyddol, tueddiadau presennol ac ati. Fe all yr union ganlyniadau fod yn wahanol i'r hyn a dybiwyd ac effeithio, o ganlyniad, ar y taliadau a wneir yng nghyfrifon blynyddoedd a ddaw.
- Rhoddwyd sylw amlwg i benderfyniad blaenorol y Cyngorau i ddefnyddio'r Model Buddsoddiad Cydweithredol (MIM) yn dilyn adolygiad gan Lywodraeth Cymru yn gynharach yn 2023-24 ac adolygiad dilynol gan swyddogion. Penderfynodd y Cyngor ar 14 Rhagfyr 2023 y dylai prosiectau ysgol Aberdaugleddau i symud ymlaen drwy'r llwybr cyllid grant cyfalaf ac and oedd MIM Bellach yn cael ei ystyried.. Mae cyfanswm darpariaeth o £106.400m ar gyfer elfen gyfalaf rhaglen Band B Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu yn parhau yn y rhaglen gyfalaf.
- Llofnodwyd Cytundeb Rhanbarth Dinas Bae Abertawe sy'n cynnwys Cyngor Sir Penfro, Cyngor Sir Gâr, Cyngor Sir Nedd Port Talbot a Chyngor Dinas Abertawe gan Brif Weinidog y DU ar 20 Mawrth 2017. Mae'n cynnwys £1.3bn o fuddsoddiad preifat a chyhoeddus dros 15 mlynedd.

Ym mis Mehefin 2020 derbyniodd achos busnes prosiect morol Doc Penfro gymeradwyaeth i fod yn rhan o raglen gyffredinol Cytundeb Dinas Bae Abertawe. Oherwydd amseriad y grant o £28.0 miliwn, bydd y prosiect hwn yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor fenthycu £10.4 miliwn. Mae'r Cyngor wedi cytuno ar gyfraniad mwyafswm ariannol o £1.0 filiwn i gefnogi costau benthycu ar gyfer y prosiect. Llofnodwyd y cytundeb rhwng y Corff Cyfrifol a'r Cyngor ar 23 Chwefror 2021 a llofnodwyd y cytundebau rhwng y Cyngor a'r pedwar partner cyflenwi ar 2 Gorffennaf 2021.

Yn ogystal, mae yna 3 phrosiect rhanbarthol, Seilwaith Digidol, Cartrefi fel Gorsafoedd Pŵer a Sgiliau a Thalentau. Oherwydd amseriad y grant ar y prosiectau hyn, bydd yn ofynnol i'r Cyngor fenthycu.

- Yng Nghyfarfod Blynyddol y Cyngor ar 10 Mai 2024 penodwyd Arweinydd newydd i ffurfio Cabinet newydd. Cymeradwywyd Rhaglen Weinyddol bresennol ym mis Ionawr 2023 a chymeradwywyd Strategaeth Gorfforaethol newydd, gan osod a mynegi amcanion llesiant y Cyngor ar gyfer 2023-28 gan y Cyngor ym mis Mai 2023.
- Mae Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (CGDG) wedi'i ddangos yn gros yn segment Cost Gwasanaethau o'r Datganiad Cynhwysfawr o Incwm a Gwariant yn hytrach na'i ddangos yn

net oddi ar Incwm y Dreth Gyngor yn segment Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol. Gan nad oes cyfeiriad penodol at y driniaeth gyfrifyddu briodol ar gyfer CGDG yng Nghod Ymarfer neu Ganllawiau Cyfrifyddu CIPFA, dibynnwyd ar IPSAS 23 – referiw o Drafodion nad ydynt yn Gyfnewid (trethi a throsglwyddiadau). Mae'r safon hon yn berthnasol i gyrff y sector cyhoeddus a dywed y dylid penderfynu referiw trethiant fel swm gros; ni ddylid ei leihau oherwydd treuliau y talwyd amdanynt drwy'r system drethi.

- Dechreuodd Partneriaeth, cynghrair o dri awdurdod lleol - Cyngor Sir Gâr, Cyngor Sir Benfro a Chyngor Dinas a Sir Abertawe, ar 1 Ebrill 2022 o dan gytundeb cyfreithiol newydd. Mae Cyngor Sir Benfro yn gorff cyflogaeth ar gyfer staff Partneriaeth ac yn cynnal cyllid/y cyfrifon Partneriaeth (gweler nodyn 10.7.4.4 ar elfen Cyngor Sir Benfro yng Nghyfrifon Partneriaeth), gan ddarparu gwasanaethau ariannol, archwiliad mewnol, TGCh, HR a chymorth caffael i Partneriaeth trwy gytundebau lefel gwasanaeth.

Mae'r prif feysydd peryglon i'w gweld yn y tabl canlynol:

Materion perthnasol i eitemau yn y casgliad cyfrifon cyfredol:		
Eitem	Perygl	Effaith Bosibl
Ymrwymadau Cytundebol	Meintoliad anghywir a sialens gyfreithiol	Tâl ychwanegol ar drethdalwyr yn y dyfodol
Darpariaethau	Meintoliad anghywir	Tâl ychwanegol ar drethdalwyr yn y dyfodol
Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu (Band A & Band B)	Tybiaethau costau anghywir Cynnydd mewn cyfraddau llog uwchlaw cyfraddau LGBT	Costau cytundebol uwch Taliad dyled uwch gan gostio mwy i drethdalwr
Asedau Di-gyfredol	Bywyd Defnyddiol Ansicrwydd Deunydd Prisio	Tâl dibrisiad anghywir Prisio Anghywir Asedau
Atebolrwydd Pensiwn	Tybiaethau actiwaraidd yn anghywir	Mwy o gyfraniadau Cyflogwr yn y dyfodol / tâl ychwanegol i drethdalwr yn y dyfodol
Mesur Diwygio Lles	Tybiaethau anghywir	Cynyddiad mewn costau gwasanaeth gan gynnwys
Newidiadau demograffig	Tybiaethau anghywir	Costau gwasanaeth a chytundebol uwch
Cymorth Grant	Colli grantiau Llywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU ac Ewrop	Darparu llai o wasanaeth
Llywodraethu	Penderfyniad heb ei wneud neu heb ei wneud mewn pryd	Gorwario / tanwario'r gyllideb a cholli cymorth grant
Trefniadau Cytundebol	Sefydliad mawr yn y sector preifat yn mynd mewn i Weinyddiaeth.	Oedi i ddarpariaeth gwasanaeth a chostau cynyddol.
Gweddnewid / Cyflenwi Gwasanaethau'n Wahanol	Ffyrdd newydd o weithio heb ddod â'r arbediadau ariannol a dybiwyd	Gorwario / tanwario'r gyllideb Trefniadau cyfrifyddu ar wahân
Ansicrwydd Prisio	Rhagdybiaethau anghywir Gwall Dynol yn ystod mewnbwn	Prisiadau anghywir yn y fantolen – drosodd/danodd

Materion a allai effeithio ar y cyfrifon yn y dyfodol:		
Eitem	Perygl	Effaith Bosibl
Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol	Heb ystyried y ddeddf wrth wneud penderfyniadau	Cost camau unioni
Gwaith Partneriaeth e.e. Rhanbarth Dinas Bae Abertawe/CJC/Partneriaeth/ Port rhydd	Pwysau ychwanegol yn CATC Colled incwm Partneriaeth	Gofyniad cyllideb / gorwario
Ad-drefnu Ysgolion / Rhaglen Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu (Band B)/ Rhaglen Treigl Naw Mlynedd	Methu darparu'r gwasanaeth o fewn cyllidebau presennol Tybiaethau costau anghywir Prinder deunyddiau adeiladu a chynnydd mewn prisiau. Penderfyniad i barhau â MIM Tybiaethau ariannu anghywir gan gynnwys chwyddiant a chostau adeiladu. Newidiadau i weithrediad cyllid LIC neu gyfraniad %	Gorwario cyllidebol Costau cytundebol uwch Pwysau ychwanegol ar y gyllideb incwm
Ad-drefnu rhenti tai	Tybiaethau cynllun busnes Anghywir Torri terfynau incwm CRT	Costio mwy i denantiaid yn y Dyfodol Ymyrraeth Llywodraeth Cymru
Trefniadau Cytundebol	Sefydliadau sector preifat mawr Ym mynd I ddwylo'r gweinyddwyr	Oedi I ddarpariaeth gwasanaeth a chostau cynyddol.
Cyllid Grant	Colli grantiau Llywodraeth Cymru ac Ewrop	Darparu llai o wasanaeth Costau cynyddol i wasanaethau
Pont Cleddau	Nid yw iawndal o £60m dros 20 mlynedd yn cydnabod risg chwyddiant dros amser Gohiriwyd rhandaliadau blyneddol o £3m neu adfachu grantiau gan Lywodraeth Cymru	Cost gwasanaeth uwch dros amser Llai o lif arian a bwlch yn y gyllideb
Rhyfel yn yr Wcrain	Ansefydlogrwydd ac ansicrwydd economaidd	Costau cynyddol darparu gwasanaeth a cholli incwm Cynnydd mewn dyledion drwg yn ymwneud â gwasanaethau a chasglu Treth y Cyngor

Argyfwng Costau Byw	Ansefydlogrwydd ac ansicrwydd economaidd	Costau cynyddol darparu gwasanaeth a cholli incwm Cynnydd mewn dyledion drwg yn ymwneud â gwasanaethau a chasglu Treth y Cyngor
Polisi'r Llywodraeth	Ansefydlogrwydd ac ansicrwydd economaidd Diwygio'r Dreth Gyngor	Costau uwch darparu gwasanaeth a cholli cynhyrchu incwm heb ei dalu gan gynnydd yn y setliad ariannol.
Parhad o Alw ar cynyddu ar Wasanaethau	Cynnydd pellach mewn Gofal Cymdeithasol a Thai	Cynnydd yn y costau darparu gwasanaethau, heb gael eu cyflawni gan gynnydd yn y setliad ariannol.
Cyfraddau Llog	Ansefydlogrwydd ac ansicrwydd economaidd	Bydd costau benthyca uwch yn cael effaith andwyol ar y gyllideb refeniw. I'r gwrthwyneb, bydd incwm buddsoddi yn elwa o gynnydd ffafriol mewn cyfraddau llog.
Ansicrwydd Prisio	Newidiadau sylweddol ym mhatrwm defnydd economaidd Rhagdybiaethau anghywir Gwall Dynol yn ystod mewnbwn	Angen adnoddau ychwanegol i gynnal prisiadau ychwanegol Prisiadau anghywir yn y fantolen – drosodd/danodd
Asedau Isadeiledd	Camddehongli Cod Ymarfer wedi'i ddiweddarau	Barn archwilio amodol

7.0 DATGANIADAU ARIANNOL CRAIDD CYDRANNAU A MANYLION

Y datganiadau ariannol craidd, a baratowyd gan ddefnyddio Safonau Rhyngwladol Cyflwyno Adroddiadau Ariannol, (IFRS) yw'r canlynol:

- Y Dadansoddiad o Wariant a Chyllido – gan ddangos y cymod rhwng sut mae gwariant blyneddol yn cael ei ddefnyddio a'i ariannu o adnoddau (sail arian) gan yr Awdurdod o'i gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddir neu a enillir gan yr Awdurdod yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol (sail IFRS).
- Y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr – sy'n dangos y gost gyfrifyddol yn y flwyddyn o ddarparu gwasanaethau yn unol ag arferion cyfrifyddu sy'n gyffredinol dderbyniol (sail IFRS) yn hytrach na'r gost a gyllidwyd mewn gwirionedd o drethiant. Caiff y cysoniad â'r sefyllfa drethiant, fel sy'n cael ei gynrychioli gan y gwir gyllid ar gael i'r Cyngor, ei ddangos yn y Dadansoddiad Gwariant a Chyllid.
- Y Datganiad Symudiad Cronfeydd – sy'n dangos y symudiad yn y gwahanol gronfeydd sydd gan yr awdurdod, wedi'u dadansoddi rhwng cronfeydd defnyddiadwy a chronfeydd andefnyddiadwy sy'n cael eu dal at ddibenion cyfrifyddu ariannol.
- Y Fantolen – sy'n dangos y sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth o ran gwerth asedau a dyledion cydnabyddedig gan y Cyngor a'r cronfeydd sydd gan y Cyngor.
- Y Datganiad Llif Arian – sy'n crynhoi mewnloedd ac all-loedd arian a chywerthoedd arian parod gydag eraill yn deillio o drafodion cyllid a chyfalaf.

Nodiadau Esboniadol a Datganiadau Ariannol Atodol

Y rhain yw:

- Y Dadansoddiad Gwariant a Chyllid.
- Nodiadau ar y datganiadau ariannol craidd
- Cyfrifon eraill sy'n cael eu paratoi neu reoli gan y Cyngor.
- Datganiad Incwm a Gwariant y Cyfrif Cyllid Tai, Symudiad ar Ddatganiad y Cyfrif Cyllid Tai a nodiadau esboniadol sy'n crynhoi'r trafodion cysylltiedig â Thai'r Cyngor.

Cyfrifon Grŵp

Pan fo hynny'n briodol, rhaid paratoi cyfrifon grŵp i adlewyrchu cyfanswm cost darparu gwasanaethau trwy gynnwys gwariant, incwm ac asedau a rhwymedigaethau priodol cyrff "atodol" y mae gan y Cyngor fudd a dylanwad perthnasol ynddynt. Ystyriwyd a oes angen cyfrifon grŵp a barnwyd nad ydynt yn angenrheidiol.

Ers 2014-15, ymgorfforwyd incwm a gwariant crynswth Pwll Dinbych-y-pysgod a'r gwerthoedd asedau sefydlog yn Natganiad Cyfrifon y Cyngor yn unol â'r Côt.

Mae rhagor o fanylion am drefniadau'r Cyngor ar y cyd yn cael eu cyflwyno yn nodiadau 10.7.4.4.

7.1 DADANSODDIAD GWARIANT A CHYLLID

Dengys y datganiad hwn y cysoniad rhwng sut gaiff gwariant blynyddol ei ddefnyddio a'i gyllido o adnoddau (grantiau'r llywodraeth, rhenti, treth y cyngor a threthi busnes) gan awdurdodau lleol fel yr hysbyswyd i'r rheolwyr mewn cymhariaeth â'r adnoddau hynny a ddefnyddiwyd neu a enillwyd gan awdurdodau, yn unol ag arferion cyfrifyddu sy'n gyffredinol dderbyniol (sail IFRS). Mae hefyd yn dangos sut gaiff y gwariant hwn ei neilltuo at ddibenion penderfynu rhwng gwasanaethau'r Cyngor. Caiff incwm a gwariant a gyfrifwyd dan arferion cyfrifyddu sy'n gyffredinol dderbyniol eu cyflwyno'n llawnach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

2022-23				2023-24		
Gwariant Clir Taladwy i'r Gronfa Gyffredinol a Gweddill CRT	Addasiadau rhwng y Sail Gyllido a Chyfrifyddu (Nodyn 9.1)	Gwariant Clir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		Gwariant Clir Taladwy i'r Gronfa Gyffredinol a Gweddill CRT	Addasiadau rhwng y Sail Gyllido a Chyfrifyddu (Nodyn 9.1)	Gwariant Clir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr
£000	£000	£000		£000	£000	£000
105,238	25,493	130,731	Gwasanaethau Addysg	117,455	15,714	133,169
17,049	4,950	21,999	Gwasanaethau Plant	24,162	297	24,459
65,902	4,752	70,654	Gwasanaethau Oedolion	76,910	1,496	78,406
1,391	894	2,285	Gwasanaethau Tai	2,948	(423)	2,525
-	4,371	4,371	Tai'r Cyngor	-	11,963	11,963
10,096	6,214	16,310	Gwasanaethau Priffyrdd a Chludiant	10,907	5,678	16,585
6,206	6,841	13,047	Diwylliant a Gwasanaethau Cysylltiedig	7,074	3,528	10,602
2,270	7,134	9,404	Gwasanaethau Cynllunio	2,443	1,862	4,305
16,504	3,426	19,930	Gwasanaethau Amgrycheddol	16,976	1,232	18,208
14,009	554	14,563	Gwasanaethau Canolog, Corfforaethol a Democrataidd Eraill	7,722	5,931	13,653
9,482	-	9,482	Cynllun Lleihau Treth Cyngor	9,850	-	9,850
334	64	398	Gwasanaethau Llys	352	7	359
-	-	-	Ail Gartrefi Gyda Arian Wrth Gefn	(3,598)	3,598	-
376	(376)	-	Eiddo gwag tymor hir*	402	(402)	-
3,272	(3,141)	131	Cynllun Tai Fforddiadwy*	900	(766)	134
1,091	(186)	905	Cyfraniadau l'r Gymuned*	299	503	802
-	-	-	Defnydd Cronfa Gyffredinol o Bremiwm Treth	3,598	(3,598)	-
253,220	60,990	314,210	Costau Clir Gwasanaethau (gan gynnwys CRT) / Diffyg ar Weithrediadau Parhaol	278,400	46,620	325,020
8,527	19,685	28,212	Gwariant Gweithredu Arall	9,752	22,694	32,446
8,985	4,558	13,543	Cyllido a Buddsoddiad Incwm a Gwariant	5,773	(2,966)	2,807
(270,732)	(50,735)	(321,467)	Incwm trethiant a grantiau amhenodol*	(293,925)	(57,662)	(351,587)
-	34,498	34,498	(Gwarged) neu Ddiffyg	-	8,686	8,686

* Mae Premiwm Treth Gyngor Ail Gartrefi ac Eiddo Gwag Hirdymor yn cael eu dangos ar wahân yn y Cyfrifon Rheoli ond wedi eu cyfuno yn nhablau'r Datganiad o Gyfrifon.

	2022-23 Gwariant Clir £000	2023-24 Gwariant Clir £000
Cronfa Gyffredinol Agoriadol a Gweddill CRT	(8,752)	(8,752)
llai / ynghyd â Gwarged neu (Ddiffyg) yn y Gronfa Gyffredinol a Gweddill CRT yn y flwyddyn	-	(1,100)
Cronfa Gyffredinol Derfynol a Gweddill CRT ar 31 Mawrth**	(8,752)	(9,852)

** Ar gyfer rhaniad o'r cydbwysedd hwn rhwng y Gronfa Gyffredinol a'r CRT gweler nodyn 7.3 Symudiad yn y Datganiad Cronfeydd Wrth Gefn

7.2 DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR

Dengys y datganiad hwn y gost economaidd o ddarparu gwasanaethau yn y flwyddyn yn unol ag arferion cyfrifyddu sy'n gyffredinol dderbyniol, yn hytrach na'r swm i'w gyllido o drethiant. Bydd awdurdodau'n codi trethi yn unol â rheoliadau; gall hyn fod yn wahanol i'r gost gyfrifyddol. Caiff y sefyllfa drethiant ei dangos yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd isod.

Mae modd crynhoi'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel a ganlyn:

7.2.1 GWARGED / DIFFYG AR WEITHREDIADAU PARHAOL

Sy'n dadansoddi yn ôl grwpiau gwasanaethau, yr incwm a gwariant arferol ar eitemau fel talu cyflogeion, costau cynnal gwasanaethau, taliadau cyfalaf, grantiau penodol i wasanaeth, rhenti, ffioedd a thaliadau.

Yn unol â gofynion y Côt, mae incwm a gwariant gweithredu gwasanaethau'n cynnwys y canlynol. Nid yw'r rhain yn ffurfio rhan o'r amcangyfrifon at ddibenion codi treth, heb beri unrhyw gost glir uniongyrchol i'r trethdalwr yn y flwyddyn, ond sy'n ofynnol i fesur cost economaidd sylfaenol gwasanaethau yn unrhyw flwyddyn:

- derbyniadau dan 10k yn deillio o werthu asedau. Caiff swm o £23k ei gynnwys yn incwm Craidd Corfforaethol a Democrataidd a neilltuwyd i Gronfa Derbyniadau Cyfalaf yn unol â pholisïau cyfrifyddu
- debyniadau amrywiol and ydynt yn ymwneud â gwaredu asedau. Caiff swm o £31k ei gynnwys yn incwm Craidd Corfforaethol a Democrataidd a neilltuwyd i Gronfa Derbyniadau Cyfalaf yn unol â pholisïau cyfrifyddu
- caiff y costau "tybiannol" canlynol eu cynnwys hefyd sy'n cael eu "gwyrddroi allan" yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd:
  - gwariant cyllidol a gyllidwyd o gyfalaf trwy statud a grantiau
  - costau dibrisiad ac amhariad asedau sefydlog
  - costau pensiynau gwasanaeth presennol
  - buddiannau cyflogeion cronedig

7.2.2 GWARIANT GWEITHREDU ARALL AC INCWM A GWARIANT CYLLIDO A BUDDSODDI

Sy'n ychwanegu'r canlynol at y Gwarged / Diffyg mewn Gweithrediadau Parhaol:

- archebiannau ac ardollau
- gweithgareddau asiantaeth
- llog a dderbyniwyd ar fuddsoddiadau allanol a llog a dalwyd ar fenthyciadau allanol
- cost gostwng premiymau a gostyngiadau cysylltiedig ag ad-drefnu'r portffolio benthyciadau

Yn ogystal, mae'r Côt yn gofyn bod y costau canlynol, nad oes cyllideb ar eu cyfer naill ai am eu bod yn dybiannol neu nad ydynt yn peri unrhyw gost glir uniongyrchol i'r trethdalwr yn y flwyddyn, yn cael eu hychwanegu hefyd:

- cost glir llogau pensiynau
- enillion neu golledion ar wared asedau a chostau gwerthiannau.

7.2.3 TRETHIANT A GRANTIAU AMHENODOL

Sy'n dangos yr incwm a ddaw o drethiant cyffredinol ar ffurf cymorth cyllid ac incwm grantiau amhenodol eraill, trethi annomestig cenedlaethol a threth y cyngor. Caiff grant cyfalaf cyffredinol a chyfraniadau at ddibenion cyfalafol eu cydnabod fel incwm cyllidol dan y Côt.

7.2.4 INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR ARALL

Sy'n dangos y gwarged neu ddiffyg yn deillio ailbrisio asedau sefydlog ac ariannol ac ailfesur asedau a rhwymedigaethau pensiynau.

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	Nodyn	2022-23			2023-24		
		Cyfanswm Cost Crynswth	Incwm	Cyfanswm Cost / Gwariant Clir	Cyfanswm Cost Crynswth	Incwm	Cyfanswm Cost / Gwariant Clir
		£000	£000	£000	£000	£000	£000
Gwasanaethau Addysg		163,070	(32,339)	130,731	165,922	(32,753)	133,169
Gofal Cymdeithasol - Gwasanaethau Plant		29,079	(7,080)	21,999	32,656	(8,197)	24,459
Gofal Cymdeithasol - Gwasanaethau Oedolion		102,968	(32,314)	70,654	112,035	(33,629)	78,406
Gwasanaethau Tai		31,009	(28,724)	2,285	31,777	(29,252)	2,525
Tai'r Cyngor		31,939	(27,568)	4,371	40,538	(28,575)	11,963
Gwasanaethau Prifffyrdd a Chludiant		28,833	(12,523)	16,310	30,861	(14,276)	16,585
Gwasanaethau Diwylliannol a Chysylltiedig		19,062	(6,015)	13,047	17,127	(6,525)	10,602
Gwasanaethau Cynllunio		27,007	(17,603)	9,404	19,623	(15,318)	4,305
Gwasanaethau Amgylcheddol		27,018	(7,088)	19,930	25,290	(7,082)	18,208
Gwasanaethau Canolog, Corfforaethol a Democrataidd Eraill		21,026	(6,463)	14,563	15,531	(1,878)	13,653
Cynllun Lleihau Treth Cyngor		9,482	-	9,482	9,850	-	9,850
Gwasanaethau Llys		528	(130)	398	501	(142)	359
Y Dreth Gyngor Ail Cartref		1,036	-	1,036	936	-	936
(Gwarged) / Diffyg ar Weithrediadau Parhaol		492,057	(177,847)	314,210	502,647	(177,627)	325,020
Gwariant Gweithredu Arall							
Archebiannau ac Ardollau	10.2			28,375 (163)			30,892 1,554
Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi							
Llog Taladwy				9,353			9,174
Llog ac Incwm o Fuddsoddiad				(1,906)			(3,487)
Llog Pensiynau Clir	10.4.1			6,096			(2,880)
Eiddo Buddsoddi				-			-
Trethiant ac Incwm Grantiau Amhenodol							
Grant Cynnal Cyllid (gan gynnwys Grant Arbennig)	10.1.1			(150,387)			(171,737)
Cyfran Cronfa NNDR				(45,870)			(40,938)
Trethdalwyr Lleol	10.1.3			(88,331)			(95,815)
Treth Cyngor Premiwm Ail Gartrefi	10.1.3			(5,516)			(6,066)
Eiddo Gwag Tymor Hir	10.1.3			(476)			(509)
Grantiau a Chyfraniadau	10.1.5			(30,887)			(36,522)
Cyfalaf Cyffredinol							
(Gwarged) neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau				34,498			8,686
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall							
(Gwarged) / Diffyg ar ailbrisio asedau anghyfredol	12.10.2			(36,354)			(41,856)
Ailfesur Rhwymedigaethau ac Asedau Pensiynau	12.10.5			(315,655)			(60,914)
Addasiad Nenfwd Asedau	12.10.5			-			119,561
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall				(352,009)			16,791
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr				(317,511)			25,477

7.2.5 EITEMAU EITHRIADOL

Nid oedd unrhyw eitemau incwm neu wariant eithriadol yn 2023-24.

7.3 DATGANIAD SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD

Dengys y Datganiad hwn y symudiad yng ngwahanol gronfeydd y Cyngor yn ystod y flwyddyn, wedi'u dadansoddi rhwng cronfeydd defnyddiadwy (y rhai y mae modd eu defnyddio i dalu am wariant neu leihau trethiant lleol) a chronfeydd andefnyddiadwy eraill. Mae'r cronfeydd andefnyddiadwy'n cynnwys cronfeydd sy'n dal enillion heb eu sylweddu a cholledion sydd ond yn cael eu sylweddu pan gaiff asedau eu gwerthu a chronfeydd sy'n dal gwahaniaethau cyfrifyddu sydd eu hangen i gysoni'r gwahaniaethau rhwng cyflwyno adroddiadau ar sail gyfrifyddu IFRS a'r sail gyllido statudol.

Mae'r (Gwarged) / Diffyg ar ddarparu gwasanaethau'n adlewyrchu cost economaidd darparu gwasanaethau'r Cyngor, gyda rhagor o fanylion ohonynt yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar y dudalen ganlynol. Mae hyn yn wahanol i'r "sefyllfa drethiant" (symiau sy'n cael eu penderfynu wrth bennu treth y cyngor a rhenti tai) a godir ar Weddill y Gronfa Gyffredinol a'r Cyfrif Cyllid Tai sy'n cael ei ddangos gan y Cynnydd / Gostyngiad Clir cyn llinell y rosglwyddiadau i Gronfeydd a Glustnodwyd.

Gwirioneddol 2023-24	Gweddill Gweithredol y Gronfa Gyffredinol	Adnoddau'r Gronfa Gyffredinol a Glustnodwyd	Gweddill Gweithredol CRT	Adnoddau CRT a Glustnodwyd	Adnoddau Derbyniadau Cyfalaf a Grantiau	Cyfanswm Cronfeydd Defnyddiadwy	Cronfeydd Andefnyddiadwy	Cyfanswm Cronfeydd
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Gweddill ar 31 Mawrth 2023	(8,000)	(76,116)	(752)	(13,383)	(14,256)	(112,507)	(825,631)	(938,138)
(Gwarged) / Diffyg wrth Ddarparu Gwasanaethau Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	5,028	-	3,658	-	-	8,686	-	8,686
	-	-	-	-	-	-	16,791	16,791
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gwelwch 7.2.4)	5,028	-	3,658	-	-	8,686	16,791	25,477
Addasiadau Rhwng Sail Gyfrifyddu a Sail Gyllido Dan Reoliad (gwelwch 11.1)	(1,420)	-	1,094	-	292	(34)	34	-
(Cynnydd) a Gostyngiad Clir cyn Trosglwyddo (i) / o Gronfeydd	3,608	-	4,752	-	292	8,652	16,825	25,477
Trosglwyddiadau (i) / o Gronfeydd	(4,708)	4,271	(4,752)	5,189	-	-	-	-
(Cynnydd) / Gostyngiad yn y Flwyddyn	(1,100)	4,271	-	5,189	292	8,652	16,825	25,477
Gweddill ar 31 Mawrth 2024 (gwelwch 11.2.1 & 11.2.2)	(9,100)	(71,845)	(752)	(8,194)	(13,964)	(103,855)	(808,806)	(912,661)

Gwirioneddol 2022-23	Gweddill Gweithredol y Gronfa Gyffredinol £000	Adnoddau'r Gronfa Gyffredinol a Glustnodwyd £000	Gweddill Gweithredol CRT £000	Adnoddau CRT a Glustnodwyd £000	Adnoddau Derbyniadau Cyfalaf a Grantiau £000	Cyfanswm Cronfeydd Defnyddiaid £000	Cronfeydd Annefnfyddiadwy £000	Cyfanswm Cronfeydd £000
Gweddill ar 31 Mawrth 2023	(8,000)	(76,577)	(752)	(13,686)	(13,292)	(112,307)	(508,961)	(621,268)
Addasiadau i'r Swm Agoriadol yn y Flwyddyn *	-	-	-	-	-	-	641	641
Gweddill ar 1 Ebrill 2023	(8,000)	(76,577)	(752)	(13,686)	(13,292)	(112,307)	(508,320)	(620,627)
(Gwarged) / Diffyg wrth Ddarparu Gwasanaethau Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall	34,294	-	204	-	-	34,498	-	34,498
	-	-	-	-	-	-	(352,009)	(352,009)
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (gwelwch 7.2.4)	34,294	-	204	-	-	34,498	(352,009)	(317,511)
Addasiadau Rhwng Sail Gyfrifyddu a Sail Gyllido Dan Reoliad (gwelwch 11.1)	(34,703)	-	969	-	(964)	(34,698)	34,698	-
(Cynnydd) a Gostyngiad Clir cyn Trosglwyddo (i) / o Gronfeydd	(409)	-	1,173	-	(964)	(200)	(317,311)	(317,511)
Trosglwyddiadau (i) / o Gronfeydd	409	461	(1,173)	303	-	-	-	-
(Cynnydd) / Gostyngiad yn y Flwyddyn	-	461	-	303	(964)	(200)	(317,311)	(317,511)
Gweddill ar 31 Mawrth 2023 (gwelwch 11.2.1 & 11.2.2)	(8,000)	(76,116)	(752)	(13,383)	(14,256)	(112,507)	(825,631)	(938,138)

*Ailddatganwyd i gynnwys atebolwydd pensiwn GRHa / Partneriaeth (fel awdurdod cyflogi)

7.4 Y FANTOLEN

Dengys y Datganiad hwn gwerth asedau a rhwymedigaethau cydnabyddedig y Cyngor ar ddyddiad y Fantolen. Mae'r asedau clir (asedau llai rhwymedigaethau) yn cyfateb i'r canlynol:

- Cronfeydd defnyddiadwy sy'n cynnwys y gweddillion gweithredol a chronfeydd a glustnodwyd.
- Cronfeydd annefnfyddiadwy sy'n cynnwys cronfeydd yn dal enillion a cholledion heb eu sylweddu, lle byddai symiau'n dod ar gael i ddarparu gwasanaethau ond os caiff asedau eu gwerthu; a chronfeydd yn hwyluso'r addasiadau gofynnol rhwng y sail gyfrifyddu sy'n cael ei defnyddio wrth baratoi'r Datganiad Cyfrifon a'r sail gyllido statudol dan reoliad sy'n cael ei defnyddio i bennu treth y cyngor a rhenti tai.

Y Fantolen Fel Yr Oedd Ar 31 Mawrth	Nodyn	2022-23*		2023-24	
		£000	£000	£000	£000
Asedau Anghyfredol:					
Eiddo, Cyfarpar ac Offer	12.1				
Eiddo Tai'r Cyngor	12.1.1.3	286,970		284,450	
Tir ac Adeiladau Eraill	12.1.1.3	511,185		575,908	
Isadeiledd	12.1.1.3	136,144		137,199	
Isadeiledd CRT*		12,019		14,542	
Cerbydau / Cyfarpar / Offer	12.1.1.3	16,513		17,320	
Asedau Treftadaeth	12.1.1.5	1,118		1,902	
Asedau Cymunedol	12.1.1.3	557		581	
Asedau'n Cael eu Hadeiladu	12.1.1.3	58,762		56,820	
Asedau Dros Ben	12.1.1.3	2,134		1,889	
Asedau Sefydlog			1,025,402		1,090,611
Asedau Anniriaethol	12.1.2		105		72
Buddsoddiadau Hirdymor	12.4.1		5,110		5,223
Dyledwyr Hirdymor			51,040		-
Ased Cronfa Bensiynau			1,081,657		1,095,906
Cyfanswm Asedau Hirdymor					
Asedau Cyfredol:					
Buddsoddiadau Byrdymor	12.3	25,201		25,201	
Rhestr Eiddo a Gwaith ar y Gweill		1,520		1,520	
Dyledwyr Byrdymor a Rhagdaliadau	12.4.1	89,418		89,418	
Arian a Chywerthoedd Arian	12.5	36,249		36,249	
Asedau Mewn Llaw i'w Gwerthu	12.6	-	152,388		96,932
Cyfanswm Asedau Cyfredol			1,234,045		1,192,838
Cyfanswm Asedau					
Rhwymedigaethau Cyfredol:					
Benthyca Byrdymor Arall	12.4.2	(13,210)		(3,758)	
Credydwyr Byrdymor	12.4.2	(58,402)		(50,285)	
Derbyniadau Grantiau Cyllid o Flaen Llaw	12.4.3	(1,855)		(8,605)	
Derbyniadau Grantiau Cyfalaf o Flaen Llaw	12.4.3	(26,380)		(29,772)	
Darpariaethau	12.7.1	(2,667)		(2,225)	
			(102,514)		(94,645)
Cyfanswm Rhwymedigaethau Cyfredol			1,131,531		1,098,193
Cyfanswm Asedau Llai Dyledion Cyfredol					
Benthyca Hirdymor	12.8.1	(191,470)		(175,029)	
Rhwymedigaethau Gohiriedig		(1,923)		(2,842)	
Rhwymedigaeth Glir y Gronfa Bensiynau	12.10.5	-		(7,661)	
Cyfanswm Rhwymedigaethau Hirdymor			(193,393)		(185,532)
Asedau Clir			938,138		912,661
Cronfeydd Defnyddiadwy					
- Gweddill Gweithredol y Gronfa Gyffredinol	11.2.1		8,000		9,100
- Gweddill Gweithredol CRT	11.2.1		752		752
- Cronfeydd a Glustnodwyd a Derbyniadau Cyfalaf	11.2.1 & 11.2.2		103,755		94,003
Cronfeydd Annefnyddiadwy	12.10		825,631		808,806
Cyfanswm Cronfeydd			938,138		912,661

*cyflwyniad wedi'i newid i ddangos asedau seilwaith ar wahân

7.5 DATGANIAD LLIF ARIAN

Dengys y Datganiad Llif Arian y newidiadau mewn arian parod a chywerthoedd arian parod yn ystod cyfnod yr adroddiad, gan ddangos sut mae'r Cyngor yn cynhyrchu ac yn defnyddio arian parod a chywerthoedd arian parod trwy ddosbarthu llifau arian yn weithgareddau gweithredu, buddsoddi a chyllido.

Mae maint y llifau arian clir sy'n deillio o weithgareddau gweithredu clir yn ddangosydd allweddol o'r graddau y caiff gweithrediadau eu cyllido drwy drethiant ac incwm grant neu drwy dderbynwyr gwasanaethau a ddarparwyd gan yr Awdurdod.

Mae gweithgareddau buddsoddi'n cynrychioli i ba raddau y deilliodd llifau arian o adnoddau y bwriadwyd iddynt gyfrannu at gyflenwi gwasanaethau'r Cyngor yn y dyfodol.

Mae llifau arian sy'n deillio o weithgareddau cyllido'n ddefnyddiol ar gyfer rhagweld hawliadau ar lifau arian y dyfodol gan ddarparwyr cyfalaf i'r Cyngor.

Mae'r nodiadau ar y Llif Arian isod:

Symudiad Gweddillion Arian Parod	Fel yr oedd ar 31 Mawrth		Symudiad yn y Flwyddyn £000
	2023* £000	2024 £000	
Cywerth Arian Parod	36,827	13,992	(22,835)
Arian yn y Banc / Mewn Llaw	(578)	741	1,319
	36,249	14,733	(21,516)

* ailddatgan

Mae'r llifau arian ar gyfer gweithgareddau gweithredu'n cynnwys yr eitemau canlynol:	2022-23 £000	2023-24 £000
Llog a Dalwyd	9,434	7,931
Llog a Dderbyniwyd	(1,484)	(3,292)

Datganiad Llif Arian	2022-23*		2023-24	
	£000	£000	£000	£000
Cysoni Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr â Llif Arian Cyllid Clir				
(Gwarged) / Diffyg Clir ar ddarparu gwasanaethau		34,498		8,686
Addasiadau i'r gwarged neu ddiffyg clir ar ddarparu gwasanaethau am symudiadau heblaw arian				
Dibrisiad	(31,193)		(33,761)	
Amhariad a ailbriso	(14,366)		(23,980)	
Addasiadau i'r gronfa bensiwn	(30,060)		(54)	
Addasiadau eraill i offerynnau ariannol heblaw arian	44		(291)	
Cyfraniadau at ddarpariaethau	(249)		442	
Swm cario o asedau anghyfredol a werthwyd	(693)		(2,056)	
Symudiadau mewn dyledwyr cyllid, credydwyr, stociau ac ati	2,685		(9,331)	
		(73,832)		(69,031)
Addasiad ar gyfer eitemau sydd yn y gwarged neu ddiffyg clir ar ddarparu gwasanaethau sy'n weithgareddau buddsoddi a chyllido				
Derbyniadau o werthu eiddo, peiriannau ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	906		514	
Grantiau Cyfalaf	30,887		36,522	
Premiwm a dalwyd ar adbrynu dyled	-	31,793	-	37,036
Llif Arian Clir o Weithgareddau Gweithredu	-	(7,541)	-	(23,309)
Gweithgareddau Buddsoddi				
Prynu eiddo, cyfarpar ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	61,120		79,611	
Prynu buddsoddiadau byrdymor a hirdymor	-		-	
Derbyniadau o werthu eiddo, cyfarpar ac offer, eiddo buddsoddi ac asedau anniriaethol	(906)		(514)	
Derbyniadau o fuddsoddiadau byrdymor a hirdymor	-		(20,000)	
Grantiau cyfalaf a dderbyniwyd	(40,197)		(41,425)	
Llif Arian Clir o Weithgareddau Buddsoddi		20,017		17,672
Gweithgareddau Cyllido				
Derbyniadau arian o fenthycia byrdymor a hirdymor	(412)		(60)	
Taliadau arian parod ar gyfer lleihau'r rhwymedigaethau dyledus cysylltiedig â phrydlesi cyllidol a chontractau MCP ar y Fantolen	32		17	
Ad-daliadau benthyca byrdymor a hirdymor	1,194		27,196	
Llif arian clir o weithgareddau cyllido		814		27,153
(Cynnydd) / Gostyngiad Clir Mewn Arian Parod A Chywerthoedd Arian Parod		13,290		21,516
Arian parod a chywerthoedd arian parod ar ddechrau'r cyfnod hysbusu	(49,539)		(36,249)	
Arian parod a chywerthoedd arian parod ar ddiwedd y cyfnod hysbysu	36,249		14,733	
Cynnydd / (Gostyngiad) Mewn Arian Parod A Chywerthoedd Arian Parod		(13,290)		(21,516)

*ailddatgan

8.0 POLISI'AU CYFRIFYDDU

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynyddol 2023-24

8.0 POLISIÂU CYFRIFYDDU

Adolygwyd y polisiâu cyfrifyddu sy'n cael eu defnyddio i baratoi'r Datganiadau Cyfrifyddu Craidd a'r Nodiadau Esboniadol a Datganiadau Ariannol Atodol sy'n dilyn trwy ddefnyddio Côd Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol 2023-24.

8.1 EGWYDDORION CYFFREDINOL

Amcan y polisiâu cyfrifyddu a fabwysiadwyd fydd sicrhau bod y Datganiad Cyfrifon yn rhoi darlun "cywir a thêg" o sefyllfa ariannol y Cyngor.

Bydd y cyfrifon yn cael eu paratoi'n unol â'r Côd Ymarfer diweddaraf ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol, a gyhoeddwyd gan y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA), (y Côd) a chadw at y Safonau ac Arferion Cyflwyno Adroddiadau Ariannol perthnasol, os na fydd yn dweud yn wahanol.

Bydd ffigurau'n cael eu cynnwys yn y Datganiadau Ariannol gan ddefnyddio'r confensiwn costau a bennwyd yn y safon gyfrifyddu briodol.

Bydd y polisiâu cyfrifyddu'n cael eu hadolygu yn ôl y gofyn o rai'r flwyddyn flaenorol i adlewyrchu newidiadau yng ngofyniad cyflwyno adroddiadau gydag unrhyw newidiadau o'r fath yn cael eu datgelu.

8.2 INCWM A GWARIANT

8.2.1 COSTAU A BUDDIANNAU CYFLOGEION

Bydd cyflogau'n cael eu codi ar gyfer y cyfnodau y maent yn berthnasol iddynt ac, os bydd angen, bydd amcangyfrifon o groniadau'n cael eu gwneud gan ddefnyddio cyfnodau cyflog blaenorol fel sail. Bydd addasiad yn cael ei wneud yn y Cyfrif Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i gyfrif hawl absenoldeb cronedig.

8.2.2 CYFLENWADAU A GWASANAETHAU AC ATI

Mae'r Cyngor yn gweithredu trefn o groniadau a thaliadau cyfnewidiedig. Bydd credydwyr yn cael eu cronni erbyn diwedd cyfnod penodedig o'r flwyddyn ddilynol a thrwy gynnwys amcangyfrifon ar gyfer eitemau arwyddocaol sy'n dal heb eu talu bryd hynny ar sail dyfynbrisiau neu gostau'r gorffennol. Mae eithriad i'r egwyddor hon yn berthnasol i drydan a thaliadau cyfnodol tebyg sy'n cael eu codi ar ddyddiad darlleniad mesurydd yn hytrach na chael eu dosrannu rhwng blynyddoedd ariannol. Bydd y polisi hwn yn cael ei gymhwyso'n gyson bob blwyddyn ac, felly, nid yw'n cael effaith sylweddol ar gyfrifon unrhyw flwyddyn.

8.2.3 GWASANAETHAU CYMORTH

Yn gyffredinol bydd y seiliau canlynol yn cael eu defnyddio i godi ar gyfrifon cyllid gwasanaethau:

- Bydd costau gwasanaethau cymorth yn cael eu codi ar wasanaethau ar sail amcangyfrif o'r amser a dreuliwyd neu'r sail fwyaf priodol.
- Bydd costau cysylltiedig â swyddfeydd yn cael eu dyrannu ar sail meddiannu.
- Bydd costau eraill yn cael eu dyrannu ar sail gwariant cyfredol crynswth os nad oes unrhyw sail fwy gwrthrychol ar gael.
- Bydd y dyraniad costau i wasanaethau'n cael ei adolygu'n unig pan fu ad-drefnu sylweddol ar ddarparu gwasanaethau.

8.2.4 ARCHEBIANNAU AC ARDOLLAU

Bydd holl archebiannau ac ardollau'n ffurfio rhan o Warged / Diffyg y Cyngor ar ddarparu Gwasanaethau ac yn cael eu hysbysu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

8.2.5 INCWM

Bydd holl incwm sy'n ddyledus i'r Cyngor yn cael ei gyfrif amdano ar y dyddiad penodedig a'i gydnabod yn ôl gwerth teg. Bydd incwm Treth y Cyngor yn cael ei ddwyn i gyfrif ar sail cofnodion yn y Rhestr Brisio.

Cyfran yr Awdurdod o Gronfa Trethi Annomestig Cenedlaethol (NNDR) sy'n cael ei hysbysu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yw'r hyn sy'n cael ei hysbysu gan Lywodraeth Cymru. Ni fydd NNDR sy'n cael ei gasglu ar ran Llywodraeth Cymru'n ffurfio rhan o incwm y Cyngor a dyledwyr a chredydwy'r cysylltiedig ar y Fantolen. Caiff holl gofnodion cysylltiedig eu cyfuno i gyfrif cronfa NNDR.

8.2.6 LLOG TALADWY

Bydd llog ar fenthycan cael ei gronni a chyfrif amdano yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn y flwyddyn briodol pan fo'r effaith economaidd yn cael ei hadlewyrchu yn y cyfrifon heblaw i'r graddau y mae'n cael ei gyfalafu dan bolisi cyfrifyddu 8.16.

Bydd unrhyw addasiad cyfradd log effeithiol sy'n cael ei wneud o ran benthyciadau'r farchnad (gwelwch bolisi cyfrifyddu 8.10.2) yn cael ei godi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ond, heb fod yn gost briodol ar Gronfa'r Cyngor, bydd yn cael ei wyrdroi yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd i'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol

8.2.7 LLOG DERBYNIADWY

Bydd yr egwyddorion canlynol yn berthnasol i log derbyniadwy:

Bydd llog a dderbyniwyd ar arian dros ben a fuddsoddwyd yn allanol yn cael ei gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ac oddi yno bydd arian yn cael ei neilltuo i'r canolynol:

- Y Cyfrif Cyllid Tai yn unol â'r gyfradd a bennwyd yn y rheoliadau
- Gweddillion Cronfa Ddirprwyedig Ysgolion yn unol â Chynllun y Cyngor ar gyfer Rheoli Ysgolion yn Leol
- Adnoddau wrth gefn a glustnodwyd os yw'n cael ei dybio'n briodol.

8.2.8 DYLEDWYR CYFFREDINOL

Bydd dyledwyr yn cael eu cydnabod ar y Fantolen a'u mesur yn ôl gwerth teg y swm derbyniadwy pan fo derbyniadau wedi cael eu cydnabod. Ym mwyafrif yr achosion, gwerth teg fydd y gwerth ariannol ond, yn achos dyledwyr hirdymor, bydd y gwerth yn cael ei ddisgowntio yn ôl y gyfradd briodol i adlewyrchu gwerth teg. Bydd yr addasiad yn cael ei wneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ond, heb fod yn gost briodol ar Cronfa'r Cyngor, bydd yn cael ei wyrdroi yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd i'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol.

Lle mae referniw wedi'i gydnabod ond nad yw arian wedi'i dderbyn, cofnodir dyledwr am y swm perthnasol yn y Fantolen. Lle na ellir setlo dyledion, ysgrifennir cydbwysedd dyledwyr a chodir tâl am referniw ar gyfer yr incwm na allai gael ei gasglu.

Ni fydd incwm grant y cytunwyd arno mewn egwyddor yn cael ei gronni nes bod derbynny y grant wedi'i gymeradwyo.

8.2.9 CREDYDWYR CYFFREDINOL

Bydd credydwy'r yn cael eu cydnabod ar y Fantolen a'u mesur yn ôl gwerth teg y swm taladwy pan gafodd nwyddau eu cyflenwi neu wasanaethau eu rhoi. Ym mwyafrif yr achosion, gwerth teg fydd y gwerth ariannol ond, yn achos credydwy'r hirdymor, bydd y gwerth yn cael ei ddisgowntio yn ôl y gyfradd briodol i adlewyrchu gwerth teg. Bydd yr addasiad yn cael ei wneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ond, heb fod yn gost briodol ar Gronfa'r Cyngor, bydd yn cael ei wrydroi yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd i'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol.

8.3 GWEITHREDIADAU CAFFAELEDIG A DARFODEDIG

Bydd incwm a gwariant mewn cysylltiad â gweithrediadau caffaeledig a darfodedig perthnasol yn cael eu dangos ar wahân ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Bydd unrhyw rwymedigaethau'n cael eu henwi mewn nodiadau ar y Fantolen.

8.4 ARIAN PAROD A CHYWERTHOEDD ARIAN PAROD

Yn cael eu cynrychioli gan gronfeydd sy'n cael eu dal ar gyfer ymrwymadau arian parod byrdymor yn hytrach na'u buddsoddi at ddibenion eraill, ac sy'n hawdd eu newid i symiau hysbys o arian parod. Bydd faint o arian parod a chywerthoedd arian parod sy'n cael eu diffinio felly'n cael eu pennu trwy gyfeirio at y rhagolygon llif arian dyddiol.

8.5 BUSNES HYFYW, EITHRIADOL, EITEMAU ANGHYFFREDIN, ADDASIADAU'R FLWYDDYN CYNT

Bydd y Datganiadau Ariannol yn cael eu paratoi ar sail busnes hyfyw oni bai fod bwriad gan y llywodraeth na fydd y gwasanaethau'n cael eu darparu mwyach.

Eitemau anghyffredin - Ni fydd unrhyw eitemau incwm neu wariant yn cael eu trin fel anghyffredin. Felly, bydd holl eitemau'n cael lle ar un o linellau penodedig y Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau neu'r Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall.

Eitemau eithriadol – pan fo eitemau incwm a gwariant yn berthnasol, bydd eu natur a'u maint yn cael ei ddatgelu ar wahân, naill ai ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr neu yn y nodiadau ar y cyfrifon.

Oni bai y cymeradwywyd fel arall gan y Côt, bydd addasiadau cyfnod blaenorol perthnasol yn peri ailddatgan ffigurau'r flwyddyn cynt a datgelu'r effaith.

8.6 DIGWYDDIADAU AR ÔL CYFNOD YR ADRODDIAD

Os yw'n berthnasol ar ddyddiad y Fantolen, bydd digwyddiadau perthnasol ar ôl diwedd cyfnod yr adroddiad yn newid y Datganiad Cyfrifon. Bydd digwyddiadau eraill yn cael eu datgelu gydag amcangyfrif o'r effaith ariannol debygol. O'i newid ar ôl ei gyhoeddi cyn cwblhau archwiliad, bydd y swyddog ariannol cyfrifol yn ailardystio bod y Datganiad Cyfrifon diwygiedig yn disodli'r un a gyhoeddwyd o'r blaen. Bydd perthnasedd yn cael ei ddiffinio fel y swm a amcangyfrifwyd gan Archwilio Cymru yn unrhyw flwyddyn, sef 1% o wariant crynswth ac eitemau sy'n cael eu hystyried o natur sensitif.

8.7 COSTAU AR GYLLID AM ASEDAU ANGHYFREDOL

8.7.1 ENILLION WRTH AILBRISIO

At ddibenion cyfrifo enillion a cholledion, y gost hanesyddol fydd gwerth presennol asedau unigol ar 31ain Mawrth 2007. Ym mwyafrif yr achosion bydd enillion wrth ailbrisio'n cael eu credydu i'r Gronfa Ailbrisio heblaw pan fo amhariad blaenorol wedi cael ei godi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Dan yr amgylchiadau hyn bydd y cynnydd yn cael ei gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a'i gymhwyso i weddill y golled gysylltiedig a gofnodwyd yn y Cyfrif Addasu Cyfalaf. Bydd unrhyw gynnydd sy'n weddill heb ei gymhwyso'n cael ei gredydu i'r Gronfa Ailbrisio.

8.7.2 COLLEDION AILBRISIO AC AMHARIAD

Caiff asedau eu hasesu bob blwyddyn am arwyddion o amhariad ac, os oes arwyddion a'r gwahaniaeth mewn gwerth cario'n berthnasol, caiff colled amhariad ei chydabod (yn unol â'r paragraff isod).

Caiff colledion sy'n deillio o ailbrisiadau ac amhariadau nad oes modd eu llyncu gan enillion ailbrisio cronedig eu codi ar wasanaethau. Heb fod yn gost briodol ar Gronfa'r Cyngor bydd hyn yn cael ei wyrdroi yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf.

8.7.3 DIBRISIAD

Ac eithrio Eiddo Buddsoddi ac Asedau Treftadaeth sydd â bywydau amhenodol, ac Asedau'n Cael eu Hadeiladu nad ydynt mewn defnydd gweithredol, bydd dibrisiad ar holl asedau anghyfredol gyda bywyd defnyddiol cyfyngedig a, phan fo hynny'n berthnasol, bydd cydrannau ar wahân o'r ased yn cael eu nodi at ddibenion dibrisiad.

Bydd gwerth disgowntiedig clir Tai'r Cyngor yn cael ei ddosrannu rhwng tir ac adeiladau cyn cyfrifo dibrisiad.

Bydd y dull llinell syth yn cael ei ddefnyddio i amcangyfrif dibrisiad sydd i'w godi o'r dyddiad pan ddaw'r ased ar gael i'r gwasanaeth priodol i'w ddefnyddio yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Heb fod yn gost briodol ar Gronfa'r Cyngor bydd hyn yn cael ei wyrdroi yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Mae enillion ailbrisio hefyd yn cael eu dibrisio, gyda swm sy'n hafal i'r gwahaniaeth rhwng dibrisiant gwerth cyfredol a godir ar asedau a'r dibrisiant a fyddai wedi bod yn daladwy yn seiliedig ar drosglwyddo eu cost hanesyddol bob blwyddyn o'r Gronfa Ailbrisio i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf.

8.8 BUDDIANNAU CYFLOGEION

8.8.1 BUDDIANNAU YN YSTOD CYFLOGAETH

Budd-daliadau gweithwyr tymor byr yw'r rhai sydd i fod i gael eu setlo o fewn 12 mis i ddiwedd y flwyddyn. Maent yn cynnwys budd-daliadau fel cyflogau a chyflogau, gwyliau blyneddol â thâl, absenoldeb salwch â thâl a bonysau ar gyfer gweithwyr presennol. Mae'r rhain yn cael eu cydnabod fel cost am wasanaethau yn y flwyddyn y mae gweithwyr yn rhoi gwasanaeth i'r Cyngor. Gwneir cronriad am gost yr hawl i wyliau a enillwyd gan gyflogeion ond ni chaiff ei gymryd cyn diwedd y flwyddyn ariannol y gall gweithwyr ei gario ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf. Codir tâl ar y cronriad i'r llinell Cost Gwasanaeth berthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, ond yna caiff

i wrthdroi trwy'r Datganiad Symud mewn Wrth Gefn fel y codir tâl ar fuddion gwyliau i reffeniw yn y flwyddyn ariannol y mae'r absenoldeb gwyliau'n digwydd.

8.8.2 BUDDIANNAU TERFYNIAD

Mae buddion terfynu yn symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad gan y Cyngor i derfynu cyflogaeth Swyddog cyn y dyddiad ymddeol arferol neu benderfyniad Swyddog i dderbyn diswyddo gwirfoddol ac fe'u codir ar sail cronïadau i'r llinell Cost Gwasanaeth berthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, pan fo'r Cyngor yn amlwg wedi ymrwymo i derfynu cyflogaeth Swyddog neu grŵp o Swyddogion neu wneud cynnig i annog diswyddo gwirfoddol. Pan fo buddion terfynu yn cynnwys gwella pensiynau, mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i falans Cronfa y Cyngor gael ei godi o'r swm sy'n daladwy gan y Cyngor i'r gronfa bensiwn neu'r pensiynwr yn y flwyddyn, nid y swm a gyfrifir yn unol â'r safonau cyfrifeg perthnasol. Yn y Datganiad Symud mewn Cronfeydd Wrth Gefn, mae'n ofynnol i briodoleddau i'r Gronfa Bensiwn ac oddi yno ddileu'r debydau tybiedig a'r credydau ar gyfer buddion terfynu gwella pensiwn a rhoi debydau yn eu lle am yr arian a dalwyd i'r gronfa bensiwn a phensiynwyr ac unrhyw symiau o'r fath sy'n daladwy ond heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn.

8.8.3 COST PENSIYNAU

Mae gweithwyr y Cyngor yn aelodau o ddau gynllun pensiwn gwahanol. Roedd y ddau gynllun yn darparu buddion wedi'u diffinio i aelodau (cyfansymiau ymddeol a phensiynau), a enillwyd wrth i weithwyr weithio i'r Cyngor. Cynllun Pensiwn Athrawon, a weinyddir gan Bensiynau Athrawon ar ran yr Adran Addysg (DfE). Mae'r trefniadau ar gyfer y cynllun hwn yn golygu na ellir adnabod rhwymedigaethau ar gyfer budd-daliadau yn benodol i'r Cyngor fel arfer. Felly, cyfrifir am y cynllun fel pe bai'n gynllun cyfraniadau wedi'u diffinio ac ni chydabyddir unrhyw atebolrwydd am dalu budd-daliadau yn y Fantolen yn y dyfodol. Mae'r llinell Gwasanaethau Addysg yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn gyfrifol am gyfraniadau'r cyflogwr sy'n daladwy i Bensiynau Athrawon yn y flwyddyn. Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol - mae gan weithwyr eraill hawl i fod yn aelodau o Gronfa Bensiwn Dyfed. Mae'r Cynllun Llywodraeth Leol yn cael ei gyfrif fel cynllun buddion wedi'u diffinio:

- Mae rhwymedigaethau'r cynllun pensiwn y gellir eu priodoli i'r Cyngor wedi'u cynnwys yn y fantolen ar sail actiwaraid gan ddefnyddio'r dull uned a ragwelir h.y. asesiad o'r taliadau yn y dyfodol a wneir mewn perthynas â buddion ymddeol a enillwyd hyd yma gan gyflogaeth, yn seiliedig ar ragdybiaethau ynghylch cyfraddau marwolaeth, cyfraddau trosiant gweithwyr, a rhagamcanion enillion a ragwelir ar gyfer gweithwyr presennol.
- Mae rhwymedigaethau yn cael eu disgowntio i'w gwerth am brisiau cyfredol, gan ddefnyddio cyfradd ddisgownt.
- Mae asedau'r gronfa bensiwn y gellir eu priodoli i'r Cyngor wedi'u cynnwys yn y fantolen am eu gwerth tîg:
- gwarannau a ddyfynnir - pris cynnig cyfredol
- Gwarantau heb eu dyfynnu – amcangyfrif proffesiynol
- Eiddo – gwerth y farchnad
- Mae'r newid yn yr atebolrwydd pensiynau net yn cael ei ddadansoddi i'r cydrannau canlynol:
- Cost bresennol y gwasanaeth – y cynnydd mewn rhwymedigaethau o ganlyniad i nifer y blynyddoedd o wasanaeth a enillwyd eleni – a ddyrannwyd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i'r gwasanaethau y bu'r gweithwyr yn gweithio ar eu cyfer
- Cost gwasanaeth yn y gorffennol – y cynnydd mewn rhwymedigaethau o ganlyniad i ddiwygiad neu gwtogi cynllun y mae ei effaith yn ymwneud â nifer y blynyddoedd o wasanaeth a enillwyd yn y blynyddoedd cynharach – wedi'i ddebydu i'r Gwasanaethau Canolog yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr
- Llog net ar yr atebolrwydd budd-dal diffiniedig net (ased), h.y. cost llog net i'r Cyngor – y newid yn ystod y cyfnod yn yr atebolrwydd budd-dal diffiniedig net (ased) sy'n deillio o hynt yr amser a godir i linell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr – cyfrifir hyn drwy gymhwyso'r gyfradd ddisgownt a ddefnyddir i

fesur y rhwymedigaeth buddion diffiniedig ar ddechrau'r cyfnod i'r Rhwymedigaeth Budd-dal Diffiniedig Net (ASED) ar ddechrau'r cyfnod – gan ystyried unrhyw newidiadau yn yr Atebolrwydd Budd-dal Diffiniedig net (ased) yn ystod y cyfnod o ganlyniad i gyfraniadau a thaliadau budd-daliadau.

- Ail fesuriadau sy'n cynnwys:
  - Y ffurflen ar asedau'r cynllun – ac eithrio'r symiau sydd wedi'u cynnwys yn y budd net ar yr atebolrwydd budd-dal diffiniedig net (ased) – a godir i'r Gronfa Bensiwn ac Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Eraill
  - Enillion a cholledion actiwaraid – newidiadau yn yr atebolrwydd pensiynau net sy'n codi oherwydd nad yw digwyddiadau wedi cyd-daro â rhagdybiaethau a wnaed yn y prisiad actiwaraid diwethaf neu oherwydd bod yr actiwarïau wedi diweddarau eu rhagdybiaethau – a godir i'r gronfa Pensiynau ac Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Eraill:
- Cyfraniadau i'r gronfa bensiwn – arian parod a delir fel cyfraniad cyflogwr i'r gronfa bensiwn wrth setlo rhwymedigaethau; Nid yw'n cael ei gyfrif fel cost.
- Mewn perthynas â budd-daliadau ymddeol, mae darpariaethau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i falans Cronfa y Cyngor gael ei godi o'r swm sy'n daladwy gan y Cyngor i'r gronfa bensiwn neu'n uniongyrchol i bensiynwyr yn y flwyddyn, nid y swm a gyfrifir yn unol â'r safonau cyfrifeg perthnasol. Yn y Datganiad Symud mewn Cronfeydd Wrth Gefn, mae hyn yn golygu bod trosglwyddiadau i'r Gronfa Bensiwn ac oddi yno i gael gwared ar y debydau tybiedig a'r credydau ar gyfer buddion ymddeol a rhoi Debydau yn eu lle am yr arian a delir i'r gronfa bensiwn a phensiynwyr am unrhyw symiau sy'n daladwy i'r gronfa ond heb eu talu ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r balans negyddol sy'n codi ar y Gronfa Bensiynau felly'n mesur yr effaith fuddiol y mae'n ofynnol i Gronfa y Cyngor roi cyfrif am fuddion ymddeol ar sail llif arian parod yn hytrach nag fel buddion a enillir gan weithwyr.
- Mae gan y Cyngor hefyd bwerau cyfyngedig i ddyfarnu buddion ymddeol yn ôl disgrisiwn os bydd ymddeoliadau cynnar. Mae unrhyw rwymedigaethau yr amcangyfrifir eu bod yn codi o ganlyniad i ddyfarniad i unrhyw aelod o staff (gan gynnwys athrawon) yn cael eu cronni ym flwyddyn y penderfyniad i wneud y dyfarniad ac yn cael cyfrif am ddefnyddio'r un polisiâu ag sy'n berthnasol i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol.

8.9 STOCIAU A GWAITH AR Y GWEILL

Bydd stociau yn storfeydd y Cyngor yn cael eu priso fel yr isaf o gost a gwerth gwiredadwy net.

Bydd gwaith ar y gweill, gyda'r Cyngor fel contractwr, yn cael ei brisio yn ôl gwerth teg swm y contract sy'n dderbyniadwy.

8.10 FINANCIAL INSTRUMENTS

Dosbarthiad Offerynnau Ariannol

Mabwysiadodd yr Awdurdod Offerynnau Ariannol IFRS 9 o 1 Ebrill 2018 ymlaen. Roedd 3 newid allweddol:

- **Ail-fesur benthyciadau wedi'u haddasu**

Mae'r Cyngor yn amorteiddio cost premiwm a gostyngiadau sy'n gysylltiedig ag aildrefnu dyledion gan ddefnyddio'r diystyru statudol gydag unrhyw symiau heb eu hamorteiddio yn cael eu dangos yn y cyfrif diystyru statudol (FIAA). Adolygwyd y driniaeth hon fel rhan o fabwysiadu IFRS 9. Mae'r Cyngor wedi defnyddio triniaeth gyfrifo briodol ac o ganlyniad nid oes angen newid triniaeth wrth drosglwyddo i Offerynnau Ariannol IFRS 9.

- **Amhariad ar Asedau Ariannol**

Cyfrifir colledion amhariad i adlewyrchu'r disgwyliad efallai na fydd llif arian yn digwydd oherwydd y gallai'r benthyciwr fethu â chydymffurfio â'i rwymedigaethau. Cydnabyddir hyn yn y Gwarged neu'r Diffyg ar Ddarparu Gwasanaeth fel amhariad ar enillion neu golled.

Mae'r Awdurdod wedi mabwysiadu ymagwedd syml tuag at amhariad yn unol â'r Côt ac mae'n mesur y golled ar gyfer Dyledwyr Masnach yn ôl swm sy'n hafal i golled oes ddisgwyliedig gan ddefnyddio darpariaeth yn seiliedig ar gyfuniad o oed dyled a chyfraddau casglu hanesyddol. Mae'r dull hwn yn sicrhau cydnabyddiaeth gynnar o amhariad ar yr ased ariannol.

Mae benthyciadau i Drydydd Parti wedi'u hadolygu'n ofalus o dan y model colled credyd disgwyliedig newydd i sicrhau bod unrhyw golled credyd yn cael ei gydnabod yn gynnar. Pan yn ystyried gwybodaeth hanesyddol, gyfredol a blaengar nid oes gofyniad i gydnabod unrhyw golled credyd.

Ni fu unrhyw newid o ganlyniad i weithredu IFRS 9.

• Dosbarthiad Offerynnau Ariannol

Mae dosbarthiad Asedau Ariannol bellach yn cael eu pennu gan eu nodweddion a'r model busnes y cawsant eu caffael oddi tanynt. Mae yna 3 model:

a) Cost Amorteiddiedig

Mae'r ased ariannol yn cael ei ddal mewn model busnes a'i nod yw dal asedau ariannol er mwyn "casglu llif arian cytundebol". Taliadau o brif [gyfrifon] a llog yn unig yw llif arian.

b) Gwerth Teg Trwy Incwm Cynhwysfawr Arall

Mae'r ased ariannol yn cael ei ddal o fewn model busnes y mae ei amcan yn cael ei gyflawni trwy "gasglu llif arian cytundebol a gwerthu asedau ariannol"

c) Gwerth Teg Trwy Elw a Cholled

Pob cyfuniad arall o fodel busnes a llif arian cytundebol.

Offerynnau Ariannol	Cost Amorteiddiedig	Gwerth Teg (CI)	Gwerth Teg (P&L)
Asedau Ariannol			
Buddsoddiadau Tymor Byr	✓		
Galwad Banc / Cyfwerth ag Arian Parod	✓		
Dyledwyr			✓
Rhwymedigaethau Ariannol			
Benthycia Tymor Byr	✓		
Benthycia Hirdymor	✓		

Ar ôl yr adolygiad, nid oes angen newid triniaeth wrth drosglwyddo i IFRS 9.

8.10.1 YMRWYMIADAU ARIANNOL

8.10.1.1 CYDNABOD A MESUR

Bydd benthycia'n cael ei gydnabod pan gaiff yr arian parod ei dderbyn oddi wrth y rhoddwr benthyc a bydd yn cael ei fesur i ddechrau yn ôl gwerth teg, sef amcangyfrif o gost adbrynu'r ddyled.

Yn gyffredinol, bydd portffolio dyledion y Cyngor yn cael ei ddosbarthu a'i gofnodi ar y Fantolen fel ymrwymiad ariannol yn cael ei ddal am y gost wedi'i hamorteiddio. Yn ymarferol mae hyn yn golygu y bydd y ddyled a gododd y Cyngor o'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus yn cael ei chofnodi fel y prifswm ad-daladwy ynghyd â'r llog cronedig ar ddyddiad y Fantolen. O ran benthyciadau'r farchnad bydd y gwerth wedi'i amorteiddio'n cael ei amcangyfrif trwy addasu y gwerth aeddfedu i gyfrif llog cronedig ynghyd ag addasiad (addasiad cyfradd log effeithiol) i lyfnu effaith unrhyw daliadau llog neu breimiwm grisiog sy'n ddyledus dros fywyd y benthyciadau. Bydd yr addasiad yn cael ei wneud drwy'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a, heb fod wedi'i gyllido o adnoddau

cyllid, bydd y swm yn cael ei wyrddroi yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd i'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol.

Yn achos benthyciadau Opsiynau Rhoddwyr a Chymerwyr Benthyc (LOBO) bydd yn cael ei gymryd yn ganiataol y bydd y benthyciad yn parhau am eu cyfnod cytundebol llawn wrth gyfrifo'r addasiad, oni bai y cafwyd rhybudd gan y rhoddwr benthyc y bydd y benthyciad yn cael ei alw'n ôl yn gynharach.

Bydd y portffolio dyledion, wedi'i fesur yn ôl gwerth teg, yn cael ei hysbysu mewn nodyn ar y Fantolen yn dangos y symudiadau yn ystod y flwyddyn.

Bydd unrhyw fenthyciadau di-log neu fenthyciadau a gymrwyd islaw cyfraddau'r farchnad yn cael eu hysbysu yn unol â pholisi cyfrifyddu 8.10.2.

8.10.1.2 DATGYDNABOD, ENILLION A CHOLLEDION ADBRYNU CYNNAR

Pan gaiff benthyciad ei adbrynu a/neu ei ddisodli / addasu'n sylweddol, bydd yr ymrwymiad yn cael ei drin fel pe bai wedi'i ddiddymu a'r benthyciad yn cael ei ddileu o'r Fantolen. Bydd unrhyw enillion a cholledion wrth ad-dalu neu dalu benthyciadau'n ôl yn gynnwys yn cael eu credydu a'u debydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ym mlwyddyn yr adbrynu / setliad.

Fodd bynnag, mae rheoliadau'n caniatáu gwasgaru'r effaith ar Weddill y Gronfa Gyffredinol dros flynyddoedd a ddaw. Bydd y cynnydd / golled yn cael ei wasgaru dros y cyfnodau a bennwyd yn y rheoliadau. Bydd cysoni rhwng symiau a godwyd ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a'r taliad clir sy'n ofynnol yn ôl rheoliad yn erbyn Gweddill y Gronfa Gyffredinol yn cael ei reoli trwy drosglwyddiad i neu o'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd.

Pan fo ad-daliad wedi digwydd fel rhan o ad-drefnu'r portffolio benthyciadau sy'n golygu newid neu gyfnod offerynnau presennol nad yw'n sylweddol, bydd y premiwm neu ostyngiad yn cael ei dynnu o neu ychwanegu at gost y benthyciad newydd neu addasedig wedi'i hamorteiddio a bydd y trosglwyddiad i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn cael ei wasgaru dros fywyd y benthyciad a newidiwyd trwy addasiad i'r gyfradd log effeithiol.

Diffiniad wedi'i addasu'n sylweddol fydd pan fo gwerth presennol llif arian clir (gan gynnwys premiymau a gostyngiadau) y trefniant newydd o leiaf 10% yn wahanol i werth presennol disgowntiedig gweddill y llifau arian dan y trefniant gwreiddiol.

Bydd addasiadau priodol yn deillio o adennill dyledion yn cael eu gwneud i Ddatganiadau'r Cyfrif Cyllid Tai yn unol â'r penderfyniad statudol perthnasol.

8.10.2 BENTHYCIADAU MEDDAL

8.10.2.1 BLAENSYMIAU

Pan fo'r Cyngor yn rhoi benthyciadau ymlaen llaw sy'n ddi-log neu islaw cyfraddau'r farchnad, bydd y benthyciad yn cael ei gofnodi i ddechrau yn ôl gwerth teg yn y cyfrifon trwy ddisgowntio derbyniadau arian parod y dyfodol yn ôl cyfradd gyfredol y farchnad a chodi'r gwahaniaeth rhwng yr arian a fenthycwyd a'i werth yn y farchnad (colli llog) ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Bydd llog y farchnad sy'n ddyledus ymhob blwyddyn yn cael ei gyfrifo ar y gweddill disgowntiedig gan ddefnyddio cyfradd y farchnad a'i gredydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Bydd cynnydd yn y llog a llog y farchnad, neu'r gwahaniaeth rhwng llog y farchnad a chytundebol, heb fod yn gostau priodol ar Gronfa'r Cyngor, yn cael eu gwyrddroi yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd i'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol.

8.10.2.2 BENTHYG

Pan fo'r Cyngor yn benthyg arian yn ddi-log neu islaw cyfraddau'r farchnad, bydd y benthygiad yn cael ei gofnodi i ddechrau yn ôl gwerth teg yn y cyfrifon trwy ddisgowntio'r ad-daliadau arian parod yn y dyfodol yn ôl cyfradd gyfredol y farchnad a chredydu'r gwahaniaeth rhwng y benthygiad a'i werth yn y farchnad (ennill llog) i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Bydd llog y farchnad sy'n ddyledus ymhob blwyddyn yn cael ei gyfrifo ar y gweddill disgowntiedig gan ddefnyddio cyfradd y farchnad a'i godi ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Bydd y disgownt a llog y farchnad, neu'r gwahaniaeth rhwng llog y farchnad a chytundebol, heb fod yn gostau priodol ar Gronfa'r Cyngor, yn cael eu gwyrddroi yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd i'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol.

8.10.3 BUDDSODDIADAU

8.10.3.1 CYDNABOD A MESUR

Bydd buddsoddiad yn cael ei gydnabod pan fo gan bwy bynnag sydd i dderbyn yr arian parod hawl gytundebol i'r ased a bydd yn cael ei fesur i ddechrau yn ôl gwerth teg, sef amcangyfrif o'r swm derbyniadwy pe bai'r buddsoddiad yn cael ei sylweddu. Bydd y portffolio buddsoddiadau, yn cael ei fesur yn ôl gwerth teg, yn cael ei hysbysu mewn nodyn ar y Fantolen yn dangos y symudiadau yn ystod y flwyddyn.

Yn gyffredinol bydd portffolio buddsoddiadau'r Cyngor yn cael ei ddosbarthu fel benthygiadau a symiau sy'n dderbyniadwy yn ôl eu cost wedi'i hamorteiddio. Yn ymarferol mae hyn yn golygu y bydd y buddsoddiadau sydd gan y Cyngor gydag eraill cymeradwy yn cael eu hysbysu yn ôl gwerth wedi'i amorteiddio trwy addasu'r prifsymiau a fuddsoddiwyd i ganiatáu cyfartalu'r ddychweleb dros fywyd y buddsoddiad. Bydd yr addasiad yn cael ei wneud drwy'r Datganiad Symudiad Cronfeydd i'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol. Bydd unrhyw fuddsoddiadau ar gael i'w gwerthu'n cael eu hysbysu yn ôl gwerth teg yn unol ag IFRS13.

8.10.3.2 DATGYDNABOD, ENILLION A CHOLLEDION

Pan fo buddsoddiad yn cael ei sylweddu bydd yr ased yn cael ei ddileu o'r Fantolen. Nid yw'r mathau o fuddsoddiad sy'n gymeradwy i'r Cyngor yn caniatáu unrhyw gynnydd neu golled ar y

farchnad. Os digwydd colled yn deillio o fethiant gwrthbarti, bydd darpariaeth yn cael ei gwneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel mae rheoliad yn caniatáu.

8.10.4 SAIL TALIADAU AR GYFER AD-DALU DYLEDION

Bydd y lleiafswm (MRP) sy'n cael ei farnu'n ddoeth yn cael ei godi ar y Datganiadau Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar gyfer Cronfa'r Cyngor a'r CRT yn unol â chanllawiau statudol ac ar sail y Polisi Blyneddol Isafswm Darpariaeth Refeniw i'w gymeradwyo gan y Cyngor.

Blwyddyn	MRP Gwirfoddol Ychwanegol £'000	MRP Gwirfoddol Ychwanegol Cynyddus £'000
2023-24	1,634	-

*addasiad cylchdroi

8.10.5 CONTRACTAU GWARANTU BENTHYCIADAU ARIANNOL

8.10.5.1 CYDNABOD

Caiff gwarantau'n ymwneud â gallu parti arall i ad-dalu dyled eu cydnabod ar werth teg trwy godi tâl ar y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a sefydlu Cronfa Rhwymedigaeth Ariannol Wrth Gefn.

8.10.5.2 MESUR

Os na chaiff premiwm ei godi ar bwy bynnag sy'n ceisio'r warant, bydd y swm yn cael ei amcangyfrif trwy ystyried tebygolrwydd galw ar y warant. Caiff unrhyw swm sy'n cael ei warantu ei ailasesu a/neu ei amorteiddio bob blwyddyn i adlewyrchu amgylchiadau sy'n newid.

8.11 DYLEDION GOHIRIEDIG

Bydd dyledion sydd, trwy drefniant, yn daladwy rywbyrd yn y dyfodol trwy swm blynyddol dros gyfnod yn cael eu dangos ar wahân a'u dosbarthu fel dyledion hirdymor ar y Fantolen.

8.12 TROSI ARIAN TRAMOR

Pan fo'r Awdurdod wedi cyfranogi mewn trafodiad a nodwyd mewn arian tramor, caiff y trafodiad ei drosi i sterling ar y gyfradd gyfnewid sy'n berthnasol ar y dyddiad yr oedd y trafodiad yn effeithiol. Pan fo symiau mewn arian tramor yn aros yn daladwy ar ddiwedd y flwyddyn, cânt eu haildrosi ar y gyfradd gyfnewid ar 31 Mawrth. Caiff enillion neu golledion canlyniadol eu cydnabod ar linell Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

8.13 GRANTIAU'R LLYWODRAETH A CHYFRANIADAU ERAILL

8.13.1 CYFFREDINOL

Bydd grantiau'r llywodraeth a chyfraniadau eraill yn cael eu cyfrif amdanynt ar sail croniadau, ar ôl cydymffurfio ag amodau eu derbyn a phan fo sicrwydd rhesymol y bydd y grant neu gyfraniad yn cael ei dderbyn.

8.13.2 GRANTIAU A CHYFRANIADAU CYLLID

Pan fo grant neu gyfraniad cyllid wedi'i dderbyn, ac amodau'n disgwyl sylw ar ddyddiad y Fantolen, bydd y grant neu gyfraniad yn cael ei gydnabod fel derbyniad o flaen llaw. Pan fo amodau'r grant yn cael eu cyflawni bydd yn cael ei gydnabod yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel incwm a'i gyfateb yn y cyfrifon cyllid gwasanaethau gyda'r gwariant y mae'n berthnasol iddo. Bydd grantiau a chyfraniadau cyffredinol, e.e. Grant Cynnal Cyllid, ailddosbarthiad NNDR yn cael eu datgelu fel un neu fwy o eitemau ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

8.13.3 GRANTIAU A CHYFRANIADAU AT DDIBENION CYFALAFOL

Pan fo grant neu gyfraniad cyfalaf wedi'i dderbyn, ac amodau'n disgwyl sylw ar ddyddiad y Fantolen, bydd y grant neu gyfraniad yn cael ei gydnabod fel rhan o'r Derbyniadau Grantiau Cyfalaf o Flaen Llaw. Pan fo'r amodau wedi cael eu cyflawni, bydd y grant neu gyfraniad yn cael ei drosglwyddo o'r Derbyniadau Grantiau Cyfalaf o Flaen Llaw a'i gydnabod fel incwm yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel incwm grantiau amhenodol.

Nid yw grantiau a chyfraniadau sy'n cyllido gwariant cyfalaf ac Asedau Rhoddedig a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn incwm priodol i'r Gronfa Gyffredinol neu'r Cyfrif Cyllid Tai a bydd cyfrif am y symiau hyn fel a ganlyn:

- Os gwnaed y gwariant sydd i'w gyllido o'r grant neu gyfraniad hwnnw erbyn dyddiad y Fantolen, bydd y grant neu gyfraniad yn cael ei drosglwyddo o'r Gronfa Gyffredinol (neu'r Cyfrif Cyllid Tai) i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf, gan adlewyrchu cymhwyso adnoddau cyfalaf i gyllido gwariant. Bydd y trosglwyddiad hwn yn cael ei hysbysu yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd.
- Pan na wnaed y gwariant sydd i'w gyllido o'r grant neu gyfraniad hwnnw erbyn dyddiad y Fantolen, bydd y grant neu gyfraniad yn cael ei drosglwyddo i'r Cyfrif Grantiau Cyfalaf Anghymwysedig (yn adran cronfeydd defnyddiadwy'r Fantolen), gan adlewyrchu ei statws fel adnodd cyfalafol ar gael i gyllido gwariant. Bydd y trosglwyddiad hwn yn cael ei hysbysu yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd. Rywbryd yn y dyfodol, pan fydd y gwariant yn digwydd, bydd y grant neu gyfraniad (neu ran ohono) yn cael ei drosglwyddo o'r Cyfrif Grantiau Cyfalaf Anghymwysedig i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf, gan adlewyrchu cymhwyso adnoddau cyfalaf i gyllido gwariant. Bydd y trosglwyddiad hwn yn cael ei hysbysu yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd.

8.13.4 AD-DALU

Bydd unrhyw ad-daliad yn cael ei gymhwyso'n gyntaf i unrhyw dderbyniad neu gyfraniad a gafwyd o flaen llaw. I'r graddau y mae'r ad-daliad yn fwy nag unrhyw dderbyniad o'r fath o flaen llaw, neu os nad oes unrhyw dderbyniad o flaen llaw'n bodoli, bydd yr ad-daliad yn cael ei gydnabod yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel traul. Bydd ad-daliad grant cyfalaf yn cael ei drosglwyddo o'r Gronfa Gyffredinol (neu'r Cyfrif Cyllid Tai) i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf. Bydd y trosglwyddiad hwn yn cael ei hysbysu yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd.

8.14 ASEDAU ANGHYFREDOL

8.14.1 CYDNABYDDIAETH

Bydd holl wariant ar gaffael, creu neu wella asedau anghyfredol yn cael ei gyfalafu yn y cyfrifon ond bod yr ased anghyfredol yn dod â buddiannau economaidd i'r Awdurdod yn y dyfodol a'r gwasanaethu sy'n cael eu darparu ganddo'n para am gyfnod o fwy na blwyddyn a bod modd ei fesur yn ddibynadwy. Bydd y costau hyn yn cynnwys gwariant dilynol sy'n gwella, disodli (rhan neu'r cyfan) neu wasanaethau'r ased.

Bydd cost gwaith atgyweirio a chynnal arferol sydd heb fod yn adeileddol cysylltiedig â gweithredu'r asedau sefydlog yn cael ei godi'n uniongyrchol ar gyfrifon cyllid gwasanaethau.

- Rhaid cyfrif am gydrannau tir ac adeiladau asedau anghyfredol ar wahân. Bydd asedau'n cael eu cydnabod ar sail cydrannau pan fo:
- cydran unigol yn berthnasol i gost a/neu weithredu'r ased hwnnw a bod amcangyfrif o fywyd defnyddiol y gydran honno'n sylweddol wahanol i gydrannau eraill yr ased.

Pan gaiff cydrannau eu disodli neu adfer, bydd y symiau cario presennol ar y Fantolen yn cael eu hanghydnabod cyn cydnabod y gydran newydd.

8.14.2 DOSBARTHIAD

Eiddo, Peiriannau ac Offer – yn cwmpasu holl asedau gyda sylwedd diriaethol (asedau diriaethol) sy'n cael eu dal i'w defnyddio wrth gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau a gwasanaethau, ar rent i eraill, neu at ddibenion gweinyddol, a disgwyl eu defnyddio yn ystod mwy nag un cyfnod.

Eiddo Buddsoddi – yn cael ei ddal yn unig i ennill rhenti neu at ddibenion cynnydd cyfalaf neu'r ddau, i gael ei ddosbarthu fel Eiddo Buddsoddi.

Asedau Treftadaeth – yn cael eu dal a'u cynnal yn bennaf am eu cyfraniad at wybodaeth a diwylliant, a'u cadw mewn ymddiried ar ran cenedlaethau a ddaw.

Asedau Rhoddedig – i gael eu cynnwys yn y dosbarth asedau priodol ar sail defnydd.

Mae asedau seilwaith yn asedau anaralladwy, a dim ond trwy ddefnydd parhaus o'r ased a grëwyd y gellir adennill gwariant arnynt, h.y. nid oes unrhyw obaith o werthu na defnydd amgen; mae enghreifftiau yn cynnwys priffyrdd, cynnal a chadw strwythurol ar briffyrdd, llwybrau troed, pontydd, ffyrdd parhaol, amddiffynfeydd arfordirol, cyflenwad dŵr a systemau draenio).

8.14.3 PRISIO DECHREUOL

Gwerthoedd Asedau Anghyfredol – i gael eu cydnabod i ddechrau am y gost gan gydnabod holl wariant ar sail croniadau sydd i'w briodoli'n uniongyrchol i ddod â'r ased i'w ddefnydd arfaethedig (RIBA cyfnod 3 ymlaen fel arfer).

Pan nad oes unrhyw amodau perthnasol i'r ased nad ydynt wedi'u cyflawni ar gyfer Asedau Rhodd neu Asedau a Gyfnewidiwyd am Gydnabyddiaeth Anariannol, caiff gwerth tēg yr ased ei gydnabod ar y fantolen ac yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Caiff yr olaf ei drosglwyddo i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf drwy'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn. Pan fo amodau ynghlwm wrth ased rhodd caiff yr ased ei gydnabod ar y fantolen ac yn y Cyfrif Asedau Rhodd hyd nes y caiff yr amodau eu bodloni.

Asedau Treftadaeth – i gael eu prisio am y gost neu werth, trwy ddull priodol, os oes un ar gael.

8.14.4 PRISIO DILYNOL

Bydd mesur ar ôl cydnabyddiaeth ar y sail a argymhellwyd gan CIPFA ac yn unol â'r Egwyddorion Datganiadau Prisio Asedau a Nodiadau Esboniadol a gyhoeddwyd gan Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig (RICS):

- Bydd gwerth presennol Eiddo'n cael ei gynnwys ar y Fantolen, i'w ddiffinio fel yr isaf o werth gwiredadwy net yn ei ddefnydd presennol neu, yn absenoldeb marchnad weithredol oherwydd natur arbenigol yr ased, y gost amnewid ddibrisiedig.
- Bydd cost hanesyddol Peiriannau ac Offer yn cael ei gario am fel dirprwy dros werth presennol.
- Bydd gwerth presennol Tai'r Cyngor yn cael ei gynnwys ar y Fantolen yn eu defnydd presennol fel tai cymdeithasol sydd i'w ddeillio trwy ostwng gwerth y farchnad yn ôl ffactor sy'n adlewyrchu'r gwahaniaeth rhwng rhenti masnachol a chymdeithasol.
- Bydd gwerth teg Eiddo Buddsoddi'n cael ei gynnwys ar y Fantolen, i'w ddiffinio fel faint fyddai'n cael ei dalu am yr ased yn ei ddefnydd uchaf a gorau llai cost ei werthu yn unol â gofynion IFRS13. Bydd asedau'n cael eu hailbrisio i werth teg cyn cael eu hailddosbarthu'n Eiddo Buddsoddi neu Asedau Mewn Llaw i'w Gwerthu.
- Bydd gwerth teg asedau dros ben yn cael ei gynnwys ar y fantolen, i'w ddiffinio fel faint fyddai'n cael ei dalu am yr ased yn ei ddefnydd uchaf a gorau llai cost ei werthu yn unol â gofynion IFRS13.
- Bydd cost hanesyddol glir o ddibrisiad pan fo hynny'n briodol isadeiledd, asedau cymunedol, ac asedau'n cael eu hadeiladu at ddefnydd gweithredol, yn cael ei chynnwys ar y Fantolen.
- Mae CIPFA wedi darparu diweddariad i'r Cod a manylebau ar gyfer Codau ar gyfer Asedau Seilwaith yn y dyfodol (Diweddariad Tachwedd 2022) yn darparu manylebau diwygiedig ar y datgeliad ar gost gros a dibrisiant cronedig ar gyfer asedau seilwaith. Mae'r Diweddariad yn

caniatáu rhyddhad dros dro i awdurdodau lleol rhag datgelu cost gros a dibrisiant cronedig tan 31 Mawrth 2025.

- Bydd gwerth presennol unrhyw asedau a gafwyd am gydnabyddiaeth heblaw arian yn cael ei gynnwys ar y Fantolen.
- Yn gyffredinol bydd Asedau Treftadaeth yn cael eu prisio am eu cost hanesyddol neu drwy ddefnyddio'u gwerth a yswiriwyd fel dirprwy dros werth presennol.
- Ni fydd ailbrisiu'n digwydd ar adeg gwared.

Bydd prisio'n digwydd o fewn cyfnod o 5 mlynedd dreigl gyda newidiadau mewn gwerthoedd yn cael eu gwneud yn y flwyddyn pan fyddant yn digwydd, a 31^{ain} Mawrth fel y dyddiad gweithredol. Bydd newidiadau sylweddol ym mhatrwm treuliant economaidd sy'n digwydd i unrhyw ased sylweddol neu grŵp o asedau yn unrhyw flwyddyn yn cael eu cydnabod yn y flwyddyn honno.

Bydd yr asedau'n cael eu prisio gan brisiwr penodedig y Cyngor a fydd â chymwysterau priodol.

8.14.5 BYWYD ASED AU

Bydd gweddill bywyd defnyddiol asedau, wedi'i amcangyfrif ar sail cydrannau os yw hynny'n briodol, yn adlewyrchu cyfnod gweddill defnydd disgwylidig yr ased i'r Awdurdod a bydd yn cael ei benderfynu trwy ystyried y defnydd disgwylidig, traul ffisegol, oed, anarferiant, math o adeiledd, cyflwr, atgyweiriad a gwelliant, a chyfyngiadau cyfreithiol neu debyg ar ddefnyddio'r ased (e.e. terfyn prydles).

Bydd amcangyfrifon o weddill bywydau defnyddiol yn cael ei wneud bob blwyddyn, os yw hynny'n briodol, a phob tro y caiff yr ased ei ailbrisiu.

8.14.6 MÂN WARIANT

Bydd gwariant mwy na £10,000 neu wariant ar asedau gyda bywyd defnyddiol uwchlaw 12 mis yn cael ei gyfalafu.

8.15 ASED AU ANNIRIAETHOL

Yn gyffredinol, bydd gwariant ar bethau anniriaethol a brynwyd yn allanol ac asedau anniriaethol a ddatblygwyd yn fewnol yn cael eu codi ym mlwyddyn ei wario dan bennawd y gwasanaeth perthnasol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Fodd bynnag, yn achos asedau a ddatblygwyd yn fewnol, os oes tystiolaeth bod marchnad barod yn bodoli ac, yn y ddwy enghraifft, bod modd sicrhau amcangyfrif o fywyd defnyddiol cyfyngedig, bydd gwerth presennol yr ased yn cael ei hysbysu ac mae modd ei ddileu dros gyfnod sy'n gyson â threuliant buddiannau economaidd; bydd priodoldeb y cyfnod amorteiddio'n cael ei adolygu bob blwyddyn.

8.15.1 YMCHWIL A DATBLYGIAD

Bydd gwariant ar ymchwil a datblygiad yn cael ei ystyried fel rhan o weithrediadau sy'n parhau a'i ddileu fel arfer pan fydd yn digwydd.

8.16 CYFALAFU COSTAU BENTHYCA

Mae modd cyfalafu costau benthyca sydd i'w priodoli'n uniongyrchol i gaffael, adeiladu a chomisiynu ased sy'n cymryd mwy na 12 mis i fod yn barod ar gyfer ei ddefnydd arfaethedig. Heblaw benthyca a glustnodwyd yn benodol ar gyfer prosiect, bydd y costau benthyca perthnasol yn cael eu penderfynu trwy gyfrifo cyfradd gyfalafu, sef cyfartaledd pwysol y costau benthyca cysylltiedig sydd heb eu talu am y cyfnod dan sylw.

Bydd unrhyw gostau benthycu sy'n cael eu cyfalafu yn unrhyw flwyddyn yn cael eu datgelu ar wahân.

8.17 CYLLIDO GWARIANT CYLLIDOL O GYFALAF TRWY STATUD

Bydd taliadau sydd dan ddeddfwriaeth yn cael eu cyllido o adnoddau cyfalaf ond heb greu unrhyw asedau sefydlog yn cael eu codi ar y gwasanaeth priodol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Oherwydd nad yw'n cael ei gyllido o adnoddau cyllid, bydd y swm yn cael ei wyrdroi yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd gyda swm cyfartal yn cael ei godi ar y Cyfrif Addasu Cyfalaf.

8.18 ASEDAU MEWN LLAW I'W GWERTHU

Bydd asedau sy'n cyrraedd pob un o'r meini prawf canlynol yn cael eu dangos fel asedau cyfredol ar y Fantolen:

- Mae'r ased (neu grŵp gwared) ar gael i'w werthu ar unwaith yn ei gyflwr presennol yn amodol ar delerau sy'n arferol ac arferedig ar gyfer gwerthu asedau (neu grwpiau gwared) o'r fath.
- Mae'r gwerthiant yn debygol dros ben; yr haen reoli briodol yn ymrwymo i gynllun i werthu'r ased (neu grŵp gwared) a rhaglen weithredol i leoli prynwr a chwblhau'r cynllun wedi'i ddechrau.
- Mae'r ased (neu grŵp gwared) cael ei farchnata'n weithredol i'w werthu am bris sy'n rhesymol mewn perthynas â'i werth teg.
- Mae disgwyl i'r gwerthiant gael ei gydnabod fel gwerthiant cyflawn cyn pen blwyddyn o ddyddiad ei ddosbarthu a'r camau gofynnol i gwblhau'r cynllun yn dangos ei bod yn annhebygol y bydd newidiadau sylweddol yn cael eu gwneud i'r cynllun neu y bydd y cynllun yn cael ei dynnu'n ôl.

Os nad yw'r meini prawf uchod yn cael eu cyrraedd bydd yr ased yn dal i gael ei gyfrif yn y categori asedau anghyfredol priodol.

8.19 GWARED ASEDAU

Bydd enillion gwaredu a'r gwerth cario'n cael eu cofnodi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ond, heb fod yn gost briodol ar Gronfa'r Cyngor, bydd yn cael ei wyrdroi i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf a'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn ôl eu trefn. Bydd unrhyw weddill ar y Gronfa Ailbrisio o ran yr ased a waredwyd yn cael ei ddileu'n uniongyrchol i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Yn achos Asedau Rhoddedig, bydd unrhyw weddill ar y Cyfrif Asedau Rhoddedig yn cael ei gydnabod fel diffyg neu warged yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel Gwariant Gweithredu Arall. Am nad yw'n cael ei ariannu gan adnoddau refeniw nac incwm refeniw, caiff y swm ei wrthdroi yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd Wrth Gefn gan swm cyfwerth a godir ar y Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Bydd y derbyniadau o wared asedau Tai'r Cyngor yn cael ei roi o'r neilltu fel darpariaeth ar gyfer ad-dalu dyledion CRT yn y Cyfrif Addasu Cyfalaf. Bydd arian a dderbyniwyd o werthu tai cyngor yn cael ei ddefnyddio ar gyfer swyddogaethau'r Cyfrif Cyllid Tai yn unig.

Bydd llôg a enillwyd ar fuddsoddi derbyniadau cyfalaf mewn llaw yn cael ei gredydu i Gronfa'r Cyngor.

Nid oes modd trin derbyniadau dan £10,000 a derbyniadau amrywiol heb fod yn perthyn i werthu asedau fel eitemau cyfalaf a byddant yn cael eu credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant

Cynhwysfawr a'u neilltuo i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf wrth gefn yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd.

8.20 PRYDLESI A THREFNIADAU PRYDLESOL

8.20.1 CYDNABOD A DOSBARTHU

Bydd prydlesi a threfniadau ariannol tebyg yn cael eu dosbarthu naill ai fel prydlesi cyllidol neu brydlesi gweithredol. Diffiniwyd prydlesi cyllidol fel trefniadau lle bydd holl beryglon a gwobrau sy'n cyd-fynd â pherchenogaeth yn trosglwyddo'n sylweddol i'r prydlesai ond bod teitl yn gallu trosglwyddo maes o law neu beidio. Bydd prydlesi gweithredol yn cael eu diffinio fel holl drefniadau prydlesol eraill.

Wrth ystyried prydlesi eiddo, bydd tir ac adeiladau'n cael eu hystyried ar wahân at ddibenion dosbarthu, gyda thir sydd â bywyd bythol yn cael ei gydnabod yn gyffredinol fel prydles weithredol.

8.20.2 CAFFAELIADAU (Y CYNGOR FEL PRYDLESAI)

Prydlesi Cyllidol – fydd yn cael eu cofnodi ar y Fantolen fel asedau a dyledion cyfartal yn y categori priodol yn ôl gwerth teg yr eiddo neu, os yw'n is, gwerth presennol y lleiafswm taliadau prydles – y gyfradd ddisgowntio berthnasol yw'r un ymhlyg yn y brydles. Ar ôl hynny mae asedau'n agored i ailbrisio a dibrisio yn unol â Pholisi Cyfrifyddu 8.14.

Bydd y ddyled gyfalafol sydd heb ei thalu'n cael ei lleihau yn ôl elfen gyfalaf y tâl rhentu. Bydd swm cyfartal â'r ad-daliad cyfalaf blyneddol yn cael ei gynnwys yn yr isafswm darpariaeth referniw sy'n cael ei neilltuo o'r cyfrif cyllid bob blwyddyn.

Bydd y taliad cyllid yn cael ei godi ar gyfrif cyllid y gwasanaeth ar sail gyson dros gyfnod y brydles.

Prydlesi Gweithredol – bydd cyfan y rhent taladwy dan brydlesi gweithredol yn cael ei godi ar gyfrif cyllid y gwasanaeth priodol ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles.

8.20.3 GWAREDIADAU (Y CYNGOR FEL PRYDLESWR)

Prydlesi Cyllidol – bydd asedau sy'n cael eu gwared dan brydlesi cyllidol yn cael eu dileu o'r Fantolen a chydabod swm ar y Fantolen fel dyled dderbyniadwy sy'n adlewyrchu'r buddsoddiad clir yn y brydles yn ôl diffiniad y safon gyfrifyddu briodol.

Bydd elfen gyfalaf unrhyw rent dyladwy dan brydles gyllidol yn cael ei gyfrif fel derbyniad cyfalaf, y dyledwr a'r ddyled gyfartal yn cael eu lleihau'r un faint. Bydd yr elfen gyllid yn cael ei thrin fel incwm cyllid.

Prydlesi Gweithredol – bydd asedau ar rent dan brydlesi gweithredol yn cael eu dangos yn y categori priodol ar y Fantolen a'u dibrisio yn unol â pholisi cyfrifyddu arferol.

Bydd incwm dyledus dan brydlesi gweithredol yn cael eu trin fel incwm cyllid a'i gydnabod ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles.

8.20.4 TREFNIADAU GWERTHU A PHRYDLESU'N ÔL

Os caiff ased ei werthu a'i brydlesu'n ôl bydd y polisi canlynol yn berthnasol:

- Os dosbarthwyd y trefniant prydlesu'n ôl fel prydles gyllidol, nid oes modd ystyried y trafodiad fel gwarediad gwirioneddol, a bydd unrhyw dderbynion gwerthiant sydd uwchlaw swm cario'r ased yn cael eu hamorteiddio dros gyfnod y brydles ar y sail bod y prydleswr yn darparu cyllid i'r Cyngor.

- Os dosbarthwyd y trefniant prydlesu'n ôl fel prydles weithredol, a'r ddau drafodiad yn ôl gwerth teg, bydd unrhyw dderbynion gwerthiant uwchlaw ased a brisiwyd yn ôl gwerth teg yn cael ei gydnabod fel incwm ym mlwyddyn y gwarediad. Os yw'r pris gwerthu uwchlaw gwerth teg, bydd unrhyw dderbynion gwerthiant uwchlaw swm cario'r ased yn cael eu hamorteiddio dros gyfnod y brydles. Os yw'r pris gwerthu islaw gwerth teg, bydd unrhyw golled yn cael ei chydabod ar unwaith.

8.20.5 TREFNIADAU'N CYNNWYS PRYDLES

Bydd trefniadau, heblaw'r rhai a wnaed yn benodol dan drefniadau Menter Cyllid Preifat neu Bartneriaeth Cyhoeddus Preifat, sy'n trawsgludo hawl i ddefnyddio ased yn cael eu hasesu i weld a ydynt yn cynnwys trefniant prydlesu cynhenid gyferbyn â meini prawf yr ased sydd angen ei ddefnyddio i gyflawni telerau'r trefniant a bod y trefniant yn trawsgludo'r hawl i ddefnyddio'r ased hwnnw. Os bernir bod trefniant yn cynnwys les, yna bydd y polisïau uchod ar gyfer lesioedd yn berthnasol.

8.21 CYFRIFON GRŴP

Bob blwyddyn bydd y Cyngor yn adolygu ei fuddiannau a dylanwad ymhob math o endid gan gynnwys, ond heb fod wedi ei gyfyngu i, awdurdodau lleol eraill a chyrrff statudol tebyg, Cronfeydd Ymddiried er lles pawb, cwmnïau, Cydbwyllgorau a threfniadau eraill ar y cyd. Pan fo hynny'n briodol, bydd cyfrifon grŵp yn cael eu paratoi'n unol â'r safonau cyfrifyddu perthnasol.

8.22 GWEITHREDIADAU AR Y CYD

Gweithrediadau ar y cyd yw trefniadau lle mae gan y partïon sy'n rheoli'r trefniant ar y cyd hawl i'r asedau a thros y rhwymedigaethau cysylltiedig â'r trefniant. Mae'r gweithgareddau sy'n cael eu gwneud gan yr Awdurdod ar y cyd â gweithredwyr eraill yn cynnwys defnyddio asedau ac adnoddau'r gweithredwyr ar y cyd hynny. Mewn cysylltiad â'i fudd mewn gweithrediad ar y cyd, mae'r Awdurdod fel gweithredwr ar y cyd yn cydnabod y canlynol:

- Ei asedau, gan gynnwys ei gyfran o unrhyw asedau sy'n cael eu dal ar y cyd.
- Ei rwymedigaethau, gan gynnwys ei gyfran o unrhyw rwymedigaethau ar y cyd.
- Ei dderbyniadau o werthu ei gyfran o'r hyn sy'n deillio o'r gweithrediad ar y cyd.
- Ei gyfran o'r derbyniadau o werthu'r hyn sy'n deillio trwy'r gweithrediad ar y cyd.
- Ei dreuliau, gan gynnwys ei gyfran o unrhyw dreuliau ar y cyd.

8.23 PARTÏON PERTHYNOL

Bydd y datgeliadau canlynol yn cael eu gwneud o ran trafodion busnes perthnasol gyda phartïon perthynol na ddatgelwyd yn unman arall yn y Datganiad Cyfrifon:

- Natur y berthynas a'r dylanwad gan neu ar y Cyngor
- Croniad y trafodion yn ystod y flwyddyn yn dangos symiau taladwy a derbyniadwy ar wahân
- Gweddillion sy'n ddyledus ar 31ain Mawrth.

8.24 PENNAETH AC ASIANT

Pan fo'r Cyngor yn gweithredu fel asiant, ni fydd unrhyw drafodion yn ymddangos yn ei Ddatganiadau Ariannol oni bai fod y Cyngor yn casglu a dosbarthu arian parod ar ran y pennaeth, pan fydd y trafodion ariannol priodol yn cael eu hadlewyrchu ar y Fantolen

8.25 GWEDDILLION A CRONFEYDD GWEITHREDOL

8.25.1 DOSBARTHAD

Bydd cronfeydd yn cael eu dosbarthu fel defnyddiadwy, trwy fod ar gael i gynnal gwariant yn y dyfodol, neu annefnyddiadwy, sef y rhai sydd eu hangen at ddibenion cyfrifyddu ariannol.

8.25.2 CRONFEYDD DEFNYDDIADWY

Cronfa'r Cyngor fydd gweddill ac adnoddau wrth gefn y Gronfa Gyffredinol, gweddill ac adnoddau wrth gefn y Cyfrif Cyllid Tai, derbyniadau cyfalaf defnyddiadwy, grantiau a chyfraniadau defnyddiadwy a gweddillion RhYLI (Ysgolion).

Bydd gweddillion gweithredol yn cael eu cynnal yn y Gronfa Gyffredinol a'r Cyfrif Cyllid Tai o feintiau sy'n cael eu hystyried yn ddoeth ar gyfer digwyddiadau annisgwyl.

Bydd gweddillion gweithredol yn cael eu cynnal ar gyfer ysgolion yn unol â chynllun a rheoliadau RhYLI cymeradwy'r Cyngor.

Y Strategaeth ar Ddal a Defnyddio Cronfeydd fydd yn llywodraethu creu, rheoli a defnyddio holl gronfeydd.

Bydd y gwariant a gyllidwyd o gronfeydd yn cael ei ddangos, pan fydd yn cael ei wario, yn adran y gwasanaeth priodol Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

Bydd yr amgylchiadau canlynol yn caniatáu neilltuo symiau o reffeniwr:

- Ymrwymadau perthnasol yn bodoli ar gyfer nwyddau a gwasanaethau heb eu derbyn na thalu amdanynt erbyn 31^{ain} Mawrth.
- Hwyluso treiglo cyllid i flynyddoedd a ddaw er mwyn sicrhau defnyddio adnoddau'n gost-effeithiol a chaniatáu ar gyfer amrywiad yn y galw am wasanaeth o flwyddyn i flwyddyn.
- Neilltuo adnoddau ar gyfer datblygiadau i ddod neu bethau annisgwyl.

8.25.3 CRONFEYDD ANNEFNYDDIADWY

Bydd y cronfeydd ariannol canlynol yn cael eu cynnal:

- Cronfa Ailbrisio – i gofnodi unrhyw gynnydd clir wrth ailbrisio asedau sefydlog ar ôl 1af Ebrill 2007.
- Cyfrif Addasu Cyfalaf – i adlewyrchu'r gwahaniaeth rhwng cost asedau sefydlog a ddefnyddiwyd a'r cyfalaf a neilltuwyd i dalu amdanynt.
- Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol – i adlewyrchu'r disgowntio ac addasiadau eraill a gymhwyswyd i offerynnau ariannol i gyrraedd y gost wedi'i hamorteiddio sydd ar y Fantolen.
- Cronfa Gylchred Bywyd MCP – i adlewyrchu amcangyfrif o'r symiau i'w talu i'r contractwr MCP am gadw'r ased mewn cyflwr "newydd" ac i gael ei gyfateb gyda rhagdaliad ar y Fantolen. Bydd y ddau gyfrif i gael lleihau ar sail gwybodaeth a ddaw oddi wrth y contractwr am y gwariant cylchred bywyd yn y flwyddyn.

- Cronfa Bensiynau – i adlewyrchu sefyllfa Cronfa'r Cynllun.
- Cyfrif Absenoldebau Cronedig – i adlewyrchu cost hawl i absenoldeb taladwy ond na chymrwyd fel y mae pethau ar 31ain Mawrth.
- Derbyniadau Cyfalaf Gohiriedig – i adlewyrchu derbynion gwerthiant o ran asedau a werthwyd ar sail ohiriedig.

8.25.4 HYSBYSU

Bydd balansau wrth gefn y gellir eu defnyddio yn rhan o Gronfa'r gyffredinol y Cyngor.

Bydd arian sy'n cael ei neilltuo i ac o gronfeydd yn cael ei hysbysu yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd gan nodi cronfeydd defnyddiadwy a gymeradwywyd gan y Cyngor at ddibenion cyllid a chyfalaf, cronfeydd yn nwylo ysgolion a chronfeydd anefnyddiadwy ar wahân.

8.26 DARPARIAETHAU

Caiff darpariaethau eu gwneud pan fu digwyddiad sy'n rhoi rhwymedigaeth gyfreithiol neu ddeongliadol ar yr Awdurdod sy'n gofyn setliad yn ôl pob tebyg trwy drosglwyddo buddiannau economaidd neu obeithion gwasanaeth, a bod modd gwneud amcangyfrif dibynadwy o faint y rhwymedigaeth.

Caiff darpariaethau eu codi fel traul ar linell y gwasanaeth priodol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn y flwyddyn y daw'r Awdurdod yn ymwybodol o'r rhwymedigaeth, a'u mesur fel yr amcangyfrif gorau ar ddyddiad y Fantolen o'r gwariant gofynnol i setlo'r rhwymedigaeth, gan ystyried peryglon ac ansicrwydd perthnasol.

Pan gaiff taliadau eu gwneud maes o law, cânt eu codi ar y ddarpariaeth sy'n cael ei chario ar y Fantolen. Caiff amcangyfrif o setliadau eu hadolygu ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol – pan fydd yn llai na thebygol y bydd angen trosglwyddo buddiannau economaidd bellach (neu wneud setliad is nag a ragwelwyd), caiff y ddarpariaeth ei gwrth-droi a chredydu'n ôl i'r gwasanaeth perthnasol.

Pan fo disgwyl adennill rhan neu'r cyfan o'r taliad sydd ei angen i setlo darpariaeth oddi ar rywun arall (e.e. trwy hawliad yswiriant), ni chaiff hwn ei gydnabod fel incwm i'r gwasanaeth perthnasol os nad yw fwy neu lai'n sicr y bydd ad-daliad yn dod os bydd yr Awdurdod yn setlo'r rhwymedigaeth.

8.26.1 CYNLLUN LWFANSAU TIRLENWI CYMRU A'R CYNLLUN LLEIHU CARBON

Bydd darpariaeth ar gyfer unrhyw gosbau / rhwymedigaethau sy'n daladwy dan y Cynlluniau neu, pan fo'r Cyngor yn ystyried ei bod yn annhebygol y bydd y gosb yn cael ei gorfodi, bydd yn datgelu dosbarth ar wahân o rwymedigaeth amodol. Bydd unrhyw daliadau a wnaed o flaen llaw yn cael eu dangos fel asedau.

8.27 ASED AU A RHWYMEDIGAETHAU AMODOL

8.27.1 RHWYMEDIGAETHAU AMODOL

Mae rhwymedigaeth amodol yn codi pan fu digwyddiad sy'n rhoi posibilrwydd rhwymedigaeth ar yr Awdurdod y bydd ei bodolaeth yn cael ei chadarnhau'n unig os bydd digwyddiadau ansicr y dyfodol nad ydynt yn gyfan gwbl o fewn rheolaeth yr awdurdod yn digwydd neu beidio. Mae rhwymedigaethau amodol yn codi hefyd dan amgylchiadau pan fyddai darpariaeth yn cael ei gwneud fel arall ond naill ai nad yw'n debygol y bydd angen defnyddio adnoddau neu nad oes modd mesur maint y rhwymedigaeth yn ddibynadwy. Ni chaiff rhwymedigaethau amodol eu cydnabod ar y Fantolen ond cânt eu datgelu mewn nodyn ar y cyfrifon.

8.27.2 ASEDAU AMODOL

Mae ased amodol yn codi pan fu digwyddiad sy'n rhoi posibilrwydd ased i'r Awdurdod y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau'n unig os bydd digwyddiadau ansicr y dyfodol nad ydynt yn gyfan gwbl o fewn rheolaeth yr awdurdod yn digwydd neu beidio.

Ni chaiff asedau amodol eu cydnabod ar y Fantolen ond cânt eu datgelu mewn nodyn ar y cyfrifon pan fo'n debygol y daw buddiannau economaidd neu bosibilrwydd gwasanaeth i'r Awdurdod.

8.28 TAW

Bydd trafodion yn cael eu dangos heb gynnwys TAW i'r graddau y mae'n adenilladwy / daladwy.

8.29 CRONFEYDD YMDDIRIED A CHYFRIFON ERAILL

Bydd cyfrifon ar wahân yn cael eu cadw ar gyfer Ymddiriedau a chyllid arall sy'n cael ei weinyddu gan y Cyngor. Fodd bynnag, pan fo gan yr Awdurdod reolaeth lawn fel yr unig Ymddiriedolwr byddai cyfrifon grŵp yn ofynnol ond, os nad yw'r trafodion / gweddillion yn unigol berthnasol, byddant yn cael eu cyfuno o fewn Datganiadau Ariannol endid unigol y Cyngor (er enghraifft Pwll Dinbych-y-pysgod).

8.30 IFRS 15 REFENIW O GONTRACT

Mae'n berthnasol o 1 Ebrill 2018, gan amnewid IAS 18 ac IAS11 Chontractau Adeiladu Refeniw. Mae IFRS 15 yn sefydlu fframwaith newydd ar gyfer cydnabod refeniw ac yn newid y sail ar gyfer penderfynu a yw refeniw yn cael ei gydnabod ar adeg benodol neu dros gyfnod o amser. Mae IFRS 15 wedi cyflwyno 5 cam ar gyfer cydnabod refeniw, ond gan fod gan y Cyngor ffrydiau incwm cymharol ragweladwy ystyrir yr effaith yn amherthnasol.

9.0 NODIADAU AR Y DADANSODDIAD GWARIANT A CHYLLID

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynnyddol 2023-24

Gwir Wariant 2023-24	Addasiadau at Ddibenion Cyfalafol £'000	Newid Clir ar yr Addasiadau Pensiynau £'000	Gwahaniaet hau Statudol Eraill £'000	Cyfanswm Addasiadau Statudol £'000	Gwahaniaet hau Anstatudol Eraill £'000	Cyfanswm yr Addasiadau £'000
Gwasanaethau Addysg	17,078	727	(1,555)	16,250	(536)	15,714
Gofal Cymdeithasol - Gwasanaethau Plant	26	253	-	279	18	297
Gofal Cymdeithasol - Gwasanaethau Oedolion	582	412	-	994	502	1,496
Gwasanaethau Tai	(435)	38	-	(397)	(26)	(423)
Tai'r Cyngor	23,885	108	(4,624)	19,369	(7,406)	11,963
Gwasanaethau Prifffyrdd a Chludiant	7,846	155	-	8,001	(2,323)	5,678
Gwasanaethau Diwylliannol a Chysylltiedig	3,526	179	(14)	3,691	(163)	3,528
Gwasanaethau Cynllunio	1,758	132	-	1,890	(28)	1,862
Gwasanaethau Amgylcheddol	2,301	266	-	2,567	(1,335)	1,232
Gwasanaethau Canolog, Corfforaethol a Democrataidd Eraill	2,068	657	647	3,372	2,559	5,931
Gwasanaethau Llys	-	7	-	7	-	7
Ail Gartrefi Wrth Gefn	-	-	-	-	3,598	3,598
Eiddo Gwag dros gyfnod hir*	-	-	-	-	(402)	(402)
Cynllun Tai Fforddiadwy*	-	-	-	-	(766)	(766)
Cyfraniadau I'r Gymuned*	-	-	-	-	503	503
Y Gronfa Gyffredinol Defnyddio Premiwm Treth y Cyngor	-	-	-	-	(3,598)	(3,598)
Costau Clir Gwasanaethau (gan gynnwys CRT) / Diffyg ar Weithrediadau Parhaol	58,635	2,934	(5,546)	56,023	(9,403)	46,620
Gwariant Gweithredu Arall	1,554	-	-	1,554	21,140	22,694
Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi	(705)	(2,880)	994	(2,591)	(375)	(2,966)
Trethdalwyr incwm a gwariant grant penodol*	(36,522)	-	-	(36,522)	(21,140)	(57,662)
Gwahaniaeth rhwng gwarged neu ddiffyg y Gronfa Gyffredinol a Gwarged neu Ddiffyg y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr wrth Ddarparu Gwasanaethau	22,962	54	(4,552)	18,464	(9,778)	8,686

* Mae Premiwm Treth Gyngor Ail Gartrefi ac Eiddo Gwag Hirdymor yn cael eu dangos ar wahân yn y Cyfrifon Rheoli ond wedi eu cyfuno yn nhablau'r Datganiad o Gyfrifon.

Gwir Wariant 2022-23	Addasiadau at Ddibenion Cyfalafol £'000	Newid Clir ar yr Addasiadau Pensiynau £'000	Gwahaniaet hau Statudol Eraill £'000	Cyfanswm Addasiadau Statudol £'000	Gwahaniaet hau Anstatudol Eraill £'000	Cyfanswm yr Addasiadau £'000
Gwasanaethau Addysg	11,760	9,285	(274)	20,771	4,722	25,493
Gofal Cymdeithasol - Gwasanaethau Plant	(13)	2,646	-	2,633	2,317	4,950
Gofal Cymdeithasol - Gwasanaethau Oedolion	635	3,663	-	4,298	454	4,752
Gwasanaethau Tai	466	330	-	796	98	894
Tai'r Cyngor	16,424	1,237	(4,439)	13,222	(8,851)	4,371
Gwasanaethau Prifffyrdd a Chludiant	5,942	1,355	-	7,297	(1,083)	6,214
Gwasanaethau Diwylliannol a Chysylltiedig	5,109	1,675	(14)	6,770	71	6,841
Gwasanaethau Cynllunio	6,715	1,053	-	7,768	(634)	7,134
Gwasanaethau Amgylcheddol	2,503	2,676	-	5,179	(1,753)	3,426
Gwasanaethau Canolog, Corfforaethol a Democrataidd Eraill	2,141	(19)	1,548	3,670	(3,116)	554
Gwasanaethau Llys	-	64	-	64	-	64
Eiddo Gwag Tymor Hir*	-	-	-	-	(376)	(376)
Cynllun Tai Fforddiadwy*	-	-	-	-	(3,141)	(3,141)
Cyfraniadau l'r Gymuned*	-	-	-	-	(186)	(186)
Costau Clir Gwasanaethau (gan gynnwys CRT) / Diffyg ar Weithrediadau Parhaol	51,682	23,965	(3,179)	72,468	(11,478)	60,990
Gwariant Gweithredu Arall	(163)	-	-	(163)	19,848	19,685
Incwm a Gwariant Cyllido a Buddsoddi	(323)	6,096	(889)	4,884	(326)	4,558
Trethdalwyr incwm a gwariant grant penodol*	(30,887)	-	-	(30,887)	(19,848)	(50,735)
Gwahaniaeth rhwng gwarged neu ddiffyg y Gronfa Gyffredinol a Gwarged neu Ddiffyg y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr wrth Ddarparu Gwasanaethau	20,309	30,061	(4,068)	46,302	(11,804)	34,498

* Mae Premiwm Treth Gyngor Ail Gartrefi ac Eiddo Gwag Hirdymor yn cael eu dangos ar wahân yn y Cyfrifon Rheoli ond wedi eu cyfuno yn nhablau'r Datganiad o Gyfrifon.

9.1.1 ADDASIADAU AT DDIBENION CYFALAFOL

Addasiadau at ddibenion cyfalafol – mae'r golofn hon yn ychwanegu dibrisiant ac enillion a cholledion amhariad ac adbrisio yn y llinell wasanaethau, ac ar gyfer:

- Gwariant gweithredu arall – sy'n addasu am warediadau cyfalafol gyda throsglwyddiad o incwm wrth gael gwared ar asedau a'r symiau a ddilëwyd ar gyfer yr asedau hynny.
- Incwm a gwariant cyllido a buddsoddi – y taliadau statudol am godi cyfalaf h.y. caiff Isafswm Darpariaeth Refeniw a chyfraniadau cyllidol eraill eu didynnu o incwm a gwariant arall am nad yw'r rhain yn daladwy dan arferion cyfrifyddu sy'n gyffredinol dderbyniol.
- Incwm a gwariant trethiant a grantiau amhenodol – caiff grantiau cyfalaf eu haddasu am incwm nad yw'n daladwy dan arferion cyfrifyddu sy'n gyffredinol dderbyniol. Caiff grantiau cyllid eu haddasu o'r rhai sy'n dderbyniadwy yn y flwyddyn i'r rhai hynny sy'n dderbyniadwy heb amodau neu y bodlonwyd eu hamodau drwy gydol y flwyddyn. Caiff y llinell Incwm a Gwariant Trethiant a Grantiau Amhenodol ei chredydu gyda grantiau cyfalaf sy'n dderbyniadwy yn y flwyddyn heb amodau neu y bodlonwyd eu hamodau yn y flwyddyn.

9.1.2 NEWID CLIR AR GYFER YR ADDASIADAU PENSIYNAU

Newid clir ar gyfer dileu cyfraniadau pensiwn ac ychwanegu gwariant ac incwm cysylltiedig â phensiynau Buddiannau Cyflogeion IAS 19:

- O ran gwasanaethau mae hyn yn cynrychioli dileu cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a wnaed gan yr awdurdod fel y caniatwyd trwy statud a disodli hynny gan gostau cyfredol gwasanaethau a chostau gwasanaethu'r gorffennol.
- O ran incwm a gwariant cyllido a buddsoddi – caiff y llog clir ar y rhwymedigaeth budd-dal diffiniedig ei godi ar y CIES.

9.1.3 GWAHANIAETHAU STATUDOL ERAILL

Gwahaniaethau statudol eraill rhwng symiau a ddebydwyd / a gredydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a symiau sy'n daladwy / sy'n dderbyniadwy i'w cydnabod trwy statud:

- O ran incwm a gwariant cyllido a buddsoddi mae'r golofn gwahaniaethau eraill yn cydnabod addasiadau i'r Gronfa Gyffredinol am y gwahaniaethau amseriad rhwng premiymau a gostyngiadau.
- Mae'r taliad dan incwm a gwariant trethiant a grantiau amhenodol yn cynrychioli'r gwahaniaeth rhwng yr hyn sy'n daladwy dan reoliadau statudol am dreth y cyngor a NDR a ragamcanwyd a fyddai'n cael ei dderbyn ar ddechrau'r flwyddyn a'r incwm cydnabyddedig dan arferion cyfrifyddu sy'n gyffredinol dderbyniol yn y Cod. Gwahaniaeth amseriad yw hwn oherwydd y bydd unrhyw wahaniaeth yn cael ei ddwyn ymlaen yng Ngwargedion neu Diffygion y dyfodol ar y Gronfa Gasglu.

9.1.4 GWAHANIAETHAU ANSTATUDOL ERAILL

Mae addasiadau anstatudol eraill yn cynrychioli symiau a ddyrannwyd / credydwyd i segmentau gwasanaeth y mae angen eu haddasu yn erbyn y 'Incwm a gwariant arall o'r llinell Gwariant a Dadansoddiad Cyllido' i gydymffurfio â'r gofynion cyflwyno yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ee trafodion wrth gefn:

- Ar gyfer cyllido a buddsoddi incwm a gwariant, mae'r golofn addasiadau anstatudol arall yn cydnabod addasiadau i segmentau gwasanaeth ee ar gyfer incwm a gwariant llog.
- Ar gyfer incwm a gwariant trethiant ac an-benodol, mae'r golofn addasiadau anstatudol arall yn cydnabod addasiadau i segmentau gwasanaeth ee ar gyfer grantiau llywodraeth heb eu ffonio.

9.2 SYMIAU A HYSBYSWYD AR GYFER PENDERFYNIADAU DYRANNU ADNODDAU

Caiff y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ei baratoi trwy ddefnyddio'r polisïau cyfrifyddu sy'n cael eu hamlinellu yn nodyn 8.0 i ateb gofynion y Côt Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol.

Caiff penderfyniadau ar ddyrannu adnoddau eu gwneud gan y Cyngor ar sail adroddiadau ar y gyllideb a baratowyd ar wahanol sail trwy ddefnyddio'r grwpiau gwasanaethau sy'n cael eu manylu yn y Côt Ymarfer ar Adroddiadau Gwasanaethau.

Yn arbennig:

Ni chaiff dim ei godi mewn cysylltiad â gwariant cyfalaf (tra caiff colledion dibrisio, ailbrisio ac amhariad uwchlaw'r gweddill ar y Gronfa Ailbrisio ac amorteiddiadau eu codi ar wasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr).

Seiliwyd cost budd-daliadau ymddeol ar lifau arian (talw cyfraniadau pensiynau'r cyflogwr) yn hytrach na chost gyfredol budd-daliadau a gronwyd yn y flwyddyn i wasanaethau.

Caiff neilltuadau arian i gronfeydd a glustnodwyd y mae modd eu priodoli i wasanaeth arbennig eu hysbysu ar lefel gwasanaeth.

9.3 DADANSODDIAD O WARIANT AC INCWM YN ÔL EI NATUR

Gwariant / Incwm	2022-23 £'000	2023-24 £'000
Gwariant		
Costau Cyflogaion	217,978	204,701
Costau Gweithredu Eraill	228,520	240,205
Dibrisiant, amorteiddiad ac amhariad	45,559	57,741
Llog a Dalwyd	15,449	6,294
Archebiannau ac Ardollau	28,375	30,892
Ennill neu golled wrth gael gwared ar asedau	(163)	1,554
Gwariant Llawn	535,718	541,387
Incwm		
Rhenti, ffioedd a thaliadau ac ati	(77,466)	(79,815)
Llog ac incwm o fuddsoddiad	(1,906)	(3,487)
Incwm o dreth y cyngor	(94,323)	(102,390)
Grantiau a chyfraniadau'r llywodraeth	(327,525)	(347,009)
Cyfanswm Incwm	(501,220)	(532,701)
Gwarged neu Ddiffyg wrth Ddarparu Gwasanaethau	34,498	8,686

10.0 NODIADAU AR Y DATAGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynyddol 2023-24

10.0 NODIADAU AR Y DATAGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR

10.1 INCWM O DRETHIANT A GRANTIAU AMHENODOL

10.1.1 GRANT CYNNAL CYLLID A GRANT ARBENNIG

Y swm yn yr adroddiad yw'r hyn a hysbysir gan Lywodraeth Cymru am y flwyddyn ariannol dan sylw.

10.1.2 TRETHI ANNOMESTIG CENEDLAETHOL (NNDR)

Cafodd y dreth fusnes unedig ar gyfer 2023-24 ei rhewi gan Lywodraeth Cymru ar 53.5c yn y £1 gyda gwerth ardrethol cyfartalog o £129,459,619 o'i gymharu â gwerth ardrethol cyfartalog o £131,035,763 yn 2022-23. Gwnaeth y Cyngor gyfraniad net i'r gronfa NNDR o £4.410m yn 2022-23 a £9.908m yn 2022-23.

10.1.3 TRETH Y CYNGOR

Pennodd y Cyngor Sir y Dreth Gyngor ganlynol ar gyfer y Cyngor Sir a hefyd ar ran Comisiynydd Heddlu a Throsedd Dyfed Powys a Chynghorau Tref a Chymuned.

Band D Treth y Cyngor	2022-23	2023-24
Cyngor Sir Penfro	£1,249.17	£1,342.86
Awdurdod Heddlu Dyfed Powys	£290.16	£312.65
Cyngor Tref a Chymuned ar Gyfartaledd	£39.28	£40.56
Sylfaen Drethu Niferoedd Cywerth Band D		
Taladwy	61,307.32	60,935.15
Casgladwy*	60,247.38	59,851.19

* Ffigwr casglu cyfan sy'n cynnwys sylfaen treth gosod cyllideb 55,793.59 ynghyd ag ail gartrefi 3,738.59 ynghyd â Phremiwm Eiddo Gwag Tymor Hir 319.01

Seiliwyd biliau Treth y Cyngor ar niferoedd a lluosyddion y bandiau eiddo canlynol:

Band Treth	A*	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Lluosydd	5/9	6/9	7/9	8/9	9/9	11/9	13/9	15/9	18/9	21/9
2023-24 Cywerth Band D Eiddo Taladwy	4	3,789	6,665	11,687	11,098	14,705	8,599	3,513	651	224
2022-23 Cywerth Band D Eiddo Taladwy	4	3,815	6,734	11,776	11,085	14,828	8,577	3,577	695	218

Roedd y symiau canlynol yn ddyledus gan drethdalwyr y cyngor ar gyfer gwariant y Sir, Comisiynydd Heddlu a Throsedd a Chynghorau Tref a Chymuned:

Incwm Treth y Cyngor	2022-23 £000	2023-24 £000
Treth y Cyngor dyledus yn y flwyddyn	(88,418)	(96,162)
Treth y Cyngor Dibynadwy ym Mlwyddyn - Ail Premiwm Cartref	(5,516)	(6,118)
Treth Gyngor sy'n ddyledus yn y flwyddyn - Eiddo Gwag Tymor Hir	(476)	(513)
Lwfans amhariad heb ei gasglu	87	403
Swm dyledus gan drethdalwyr cyn ad-daliadau	(94,323)	(102,390)
Neilltuwyd i:		
Archebiant Heddlu Dyfed Powys	(17,481)	(18,712)
Cyngor Sir Penfro	(74,475)	(81,250)
Archebiannau Cyngorau Tref a Chymuned	(2,367)	(2,428)
Cyfanswm	(94,323)	(102,390)

10.1.4 DERBYNIADAU – GRANTIAU AMHENODOL A CHYFRANIADAU ERAILL Y LLYWODRAETH

Yr incwm a chyfraniadau grantiau a hysbyswyd yw'r rhai a hysbyswyd gan Lywodraeth Cymru a chyrff cyllido eraill.

	2022-23 £000	2023-24 £000
Credydwyd i Wasanaethau		
Taliadau Cymhorthdal AGAP a Grantiau Eraill AGAP	(23,416)	(22,908)
Grant Gwella Addysg	(5,864)	(4,505)
Grant ôl-16*	(3,851)	(3,835)
Grant Plant a Chymunedau	(5,706)	(5,285)
Grant Addysg Awdurdodau**	(9,872)	(10,921)
Grantiau a chyfraniadau gan y Bwrdd Iechyd	(13,474)	(14,405)
Grant cymorth tai*	(3,740)	(3,739)
Grant gweithlu gofal cymdeithasol*	(1,392)	(1,780)
Grant Pont Cleddau	(3,000)	(3,000)
Cyllid Covid Llywodraeth Cymru	(1,424)	(103)
Grantiau Eraill a Gredydwyd i Wasanaethau*	(28,642)	(27,331)
Cyfanswm Grantiau Cyllid a Gredydwyd i Wasanaethau	(100,381)	(97,812)

* Tabl wedi'i ailddosbarthu gyda llinellau ychwanegol i adlewyrchu symiau grant materol.

Rhoddwyd cyfrif am y grantiau a chyfraniadau cyllid uchod fel a ganlyn yn ystod y flwyddyn:

	2022-23 £000	2023-24 £000
Grantiau a Chyfraniadau a Dderbyniwyd	(102,236)	(106,417)
Grantiau a ddaliwyd o flaen llaw lle na chyflawnwyd amodau	1,855	8,605
Grantiau a Chyfraniadau a Gredydwyd fel Incwm yn y Flwyddyn	(100,381)	(97,812)

10.1.5 GRANTIAU A CHYFRANIADAU CYFALAF

Cydnabu'r Awdurdod y grantiau a chyfraniadau cyfalaf canlynol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr:

	2022-23 £000	2023-24 £000
Credydwyd i Incwm Trethiant a Grantiau Amhenodol		
Grant Cyfalaf Cyffredinol	(5,272)	(122)
Lwfans Atgyweiriadau Mawr	(3,997)	(4,000)
Llywodraeth Cymru - Cludiant (Cronfa Cludiant Lleol, Llwybrau Diogel mewn Cymunedau, Diogelwch ar Ffyrdd Lleol, Bulford Road a Llwybr Strategol y De)	(2,647)	(3,454)
Llywodraeth Cymru - Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff	-	(5,238)
Llywodraeth Cymru - Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol	-	(565)
Llywodraeth Cymru - Cashfields a Chartrefi Gwag	(3,022)	(6,540)
Calon Sir Benfro (LUF)	-	(2,242)
Grantiau Eraill	(15,536)	(13,629)
Cyfraniadau Datblygwyr	(413)	(732)
	(30,887)	(36,522)
Cymhwyswyd i Gyllido Gwariant Cyfalaf	(30,887)	(36,522)
	(30,887)	(36,522)

10.2 ARCHEBIANNAU AC ARDOLLAU

	2022-23 £000	2023-24 £000
Archebiannau		
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Dyfed Powys	17,481	18,712
Cynghorau Tref a Chymuned	2,367	2,428
Ardollau		
Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cymru	7,444	8,669
Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro	1,083	1,083
Cyfansymiau	28,375	30,892

10.3 GWARIANT CYLLIDOL A GYLLIDWYD O GYFALAF TRWY STATUD

Caiff taliadau o natur gyfalafol lle na chrëwyd unrhyw ased sefydlog eu dileu o'r cyfrifon yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

	2022-23 £000	2023-24 £000
Gwariant yn y Flwyddyn	18,174	11,643
Grant a Chyfraniadau a Dderbyniwyd yn y Flwyddyn	(12,373)	(11,422)
Gwariant Cyllidol Clir a Gyllidwyd o Gyfalaf Trwy Statud	5,801	221

10.4 COSTAU PENSIWN

Mae'r Awdurdod yn cyfranogi mewn dau gynllun pensiwn:

10.4.1 CYNLLUN PENSIYNAU DYFED

Gweinyddir gan Gyngor Sir Gâr, fel cynllun buddiant diffiniedig gyda chronfa y mae cyflogeion, aelodau a'r Awdurdod fel cyflogwyr yn talu cyfraniadau iddo. Mae'r cynllun yn gweithredu dan y ddeddfwriaeth berthnasol i Bensiynau Llywodraeth Leol.

Cyfrifwyd cyfradd gyfansawdd cyfraniad y cyflogwr a ddefnyddiwyd yn 2023-24 gan actiwari'r Gronfa ar sail y prisiad fel yr oedd pethau ar 31 Mawrth 2022 ar gyfer holl gyflogeion y Cyngor Sir sy'n aelodau o'r cynllun.

Prisiwyd y Gronfa fel yr oedd pethau ar 31 Mawrth 2022 a chaiff canlyniadau'r prisiad hwn eu hadlewyrchu yng Nghyfrifon 2023-24

Caiff y datgeliadau isod, sy'n ofynnol yn ôl Safon Gyfrifyddu Ryngwladol 19 (IAS 19) ac sy'n defnyddio tybiaethau ychydig yn wahanol i'r rhai a ddefnyddiwyd ym mhrisiad yr actiwari, eu cynhyrchu hefyd gan Actiwari'r Gronfa ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol.

Mae IAS 19 yn gofyn prisio'r rhan fwyaf o asedau ar "werthoedd sylweddoladwy" h.y.: gwerthoedd cynnig, yn hytrach na "gwerthoedd teg" (i bob diben, gwerthoedd canolog y farchnad).

Bydd asedau buddsoddi'r gronfa pensiwn yn symud yn unol â gwerth gwarantau a ddyfynnir ar farchnadoedd ecwiti'r byd a allai gynyddu neu leihau. Gan mai yn y tymor hir y mae gorwel amser y Gronfa Pensiwn, ac na sylweddolir gwir werth buddsoddiadau ond pan werthir y buddsoddiadau, ni wneir addasiadau ar gyfer unrhyw newidiadau yng ngwerth teg buddsoddiadau rhwng 31 Mawrth 2024 a'r dyddiad y caiff y datganiadau cyfrifyddu eu hawdurdodi i'w cyhoeddi.

TRAFODION CYLLIDOL

Cofnodion y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr sydd yn y Gwariant Gweithredu Clir	2022-23 £000	2022-23 £000	2023-24 £000	2023-24 £000
Llog ar Rwymedigaethau Pensiynau	27,327		32,018	
Llog ar Asedau'r Cynllun	(21,231)		(34,898)	
		6,096		(2,880)
Costau Gweinyddol		386		423
Gwasanaeth yn y Gorffennol (Cynnydd) / Cost		28		-
Cwtogiad (Cynnydd) / Colled		6		734
Cost Gwasanaeth Presennol		41,254		19,662
		47,770		17,939
Cofnodion Datganiad Symudiad yng Ngweddill Cronfa'r Cyngor	£000	£000	£000	£000
Gwrthdroi Cofnodion IAS 19 Uchod:		(47,770)		(17,939)
Gwir Daliadau a Wnaed yn y Flwyddyn				
Gwir Swm a Godwyd am y Cyfnod	16,969		17,103	
Cost Ychwanegiadau a Godwyd yn y Flwyddyn	741		782	
		17,710		17,885
		(30,060)		(54)
Cyfraniadau Cyflogeion	5.5% - 12.5%		5.5% - 12.5%	
Cyfraniadau'r Cyflogwyr	17.5%		16.0%	

ASEDAU A RHWYMEDIGAETHAU CYNLLUN PENSIYNAU DYFED CYSONI GWERTH PRESENNOL RHWYMEDIGAETHAU'R CYNLLUN

	Cyfanswm Rhwymedigaetha u 2022-23 £000	Rhwymedigaetha u a Gyllidir 2023- 24 £000	Rhwymedigaetha u nas Cyllidir 2023-24 £000	Cyfanswm Rhwymedigaetha u 2023-24 £000
Rhwymedigaeth ar 31 Mawrth	981,725	668,107	8,196	676,303
Cydnabod Atebolrwydd Pensiwn GRhA / Partneriaeth	2,475	-	-	-
Rhwymedigaeth ar 1 Ebrill	984,200	668,107	8,196	676,303
Symudiadau yn y Flwyddyn:				
Cost Gwasanaeth Presennol	41,254	19,662	-	19,662
Llog ar Rwymedigaethau Pensiynau	27,327	31,644	374	32,018
Cyfraniadau Aelodau	5,982	6,528	-	6,528
Gwasanaeth yn y Gorffennol (Cynnydd) / Cost	28	-	-	-
Ailfesuriadau (rhwymedigaethau) yn cynnwys:				
Profiad (cynnydd) / colled (Cynnydd) / Colled ar dybiaethau ariannol	71,756 (404,223)	3,525 (11,264)	49 (55)	3,574 (11,319)
(Cynnydd) / Colled ar dybiaethau demograffig	(27,580)	(8,857)	(121)	(8,978)
Cwtogiadau	6	734	-	734
Buddiannau / Trosglwyddiadau a Dalwyd	(22,447)	(24,251)	(782)	(25,033)
Rhwymedigaeth ar 31 Mawrth	676,303	685,828	7,661	693,489

CYSONI GWERTH TEG ASEDAU'R CYNLLUN

	2022-23 £000	2023-24 £000
Gwerth Teg Asedau'r Cynllun ar 31 Mawrth	747,811	727,343
Cydnabyddiaeth o Ased Pensiwn GRhA / Partneriaeth	1,834	-
Gwerth Teg Asedau'r Cynllun ar 1 Ebrill	749,645	727,343
Symudiadau yn y Flwyddyn:		
Llog ar Asedau'r Cynllun	21,231	34,898
Ailfesuriadau (asedau)	(44,392)	44,191
Costau Gweinyddol	(386)	(423)
Cyfraniadau'r Cyflogwr	17,710	17,885
Cyfraniadau'r Aelodau	5,982	6,528
Buddiannau / Trosglwyddiadau a Dalwyd	(22,447)	(25,033)
Gwerth Teg Asedau'r Cynllun ar 31 Mawrth	727,343	805,389

ASEDAU'R GRONFA BENSIYNAU WEDI'U RHANU YN ÔL CATEGORY

	31 Mawrth 2023	31 Mawrth 2024
	£000	£000
Ecwitiâu	541,069	585,934
Llywodraeth	3,928	-
Bondiau Eraill	51,496	75,783
Eiddo	97,828	99,204
Dewisiadau Gwahanol	27,785	40,437
Arian Parod / Hylifedd	5,237	4,031
Cyfanswm	727,343	805,389

Nodiadau ar y tablau:

Anwybyddwyd trethiant gohiriedig.

Cynhwyswyd buddiannau Blynnyddoedd Ychwanegol Digolledu, sy'n cael eu codi ar yr Awdurdod, yn y rhwymedigaethau a chyfraniadau at ddibenion y cyfrifiadau.

Ni wnaed unrhyw ymchwiliad penodol mewn perthynas â gostyngiadau yn oedran cyfartalog aelodaeth y cynllun, ond ni roddwyd unrhyw reswm dros awgrymu y bu unrhyw newidiadau sylweddol ers prisiad yr actiwari yn 2022.

Mae'r dyledion pensiwn net a adroddwyd yn y cyfrifon yn cynnwys dyledion posibl sy'n gysylltiedig â dyfarniad McCloud. Ym mis Gorffennaf 2020, cyhoeddodd Llywodraeth y DU gynigion ar gyfer ymgynghori ar rwymedi i datrys mater McCloud. Mae cyfrifydd y gronfa pensiwn wedi seilio'r amcangyfrif ar brif ddarpariaethau'r rhwymedi, ond mae rhywfaint o ansicrwydd o hyd ynghylch y canlyniad terfynol.

Ymgwymerodd Partneriaeth ag asedau parhaus ERW a chostau rhedeg, a throsglwyddwyd atebolrwydd pensiwn ERW i Gyngor Sir Penfro fel yr Awdurdod Lleol sy'n cyflogi. O ganlyniad, nid yw'r gwerthoedd asedau yr adroddir arnynt yn cael eu cyfrifo yn ôl cyfran mwyach.

TYBIAETHAU ACTIWARAIDD

	Dechrau'r Flwyddyn %	Diwedd y Flwyddyn %
Tybiaethau Ariannol		
Cyfradd chwyddiant CPI	2.7	2.7
Cyfradd y cynnydd mewn cyflogau	4.2	4.2
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau	2.8	2.8
Cyfradd Ddisgowntio	4.8	4.9
Disgwyliad Einioes (Blynnyddoedd)		
Pensiynwr y dyfodol 65 oed ymhen 20 mlynedd	23.3	22.9
Pensiynwraig y dyfodol 65 oed ymhen 20 mlynedd	26.0	25.6
Pensiynwr presennol 65 oed	21.9	21.5
Pensiynwraig bresennol 65 oed	24.1	23.8

Nodiadau ar y Tybiaethau Actiwaraid

- Cyfrifwyd ffigurau diwedd y flwyddyn ar gyfer gwerth yr asedau ar y farchnad a rhaniad yr asedau rhwng categorïau buddsoddi fel yr oedd pethau ar 31 Mawrth 2024. Cyfrifwyd rhaniad cyfatebol yr asedau ar ddechrau'r flwyddyn fel yr oedd pethau ar 31 Mawrth 2023.
- Seiliwyd y tybiaethau actiwaraid a ddefnyddiwyd wrth gyfrifo rhwymedigaethau Mantolen diwedd y flwyddyn ar dybiaethau prisio actiwaraid 2022, heblaw'r tybiaethau ariannol, sy'n cael eu dangos uchod.
- Ni thynnwyd treuliau o'r elw disgwylidig uchod. Caiff didyniad o £3,331m o ran treuliau ei wneud wrth gyfrifo'r elw disgwylidig am y flwyddyn.
- Seiliwyd y ffigur a ddefnyddiwyd ar gyfer y gyfradd ddisgowntio ar elw o ryw 4.9% ar fondiau corfforaethol.
- Mae amcangyfrif y rhwymedigaethau budd diffiniedig yn ymatebol i dybiaethau actiwaraid o'r gyfradd ddisgowntio, chwyddiant, twf cyflogau a disgwylidig einioes. Gallai newidiadau yn y tybiaethau hyn arwain at newidiadau sylweddol yn y rhwymedigaeth.
- Cyfraniadau cyflogwr amcangyfrifedig 2023-24 yw £17,183m yr Adroddiad Mercer.

Effaith Gwir Berfformiad I'r hyn a Dybiwyd gyda Threigl Amser

Hanes y Cynllun	2019-20 £000	2020-21 £000	2021-22 £000	2022-23 £000	2023-24 £000
Gwerth Presennol y Rhwymedigaethau	(803,270)	(962,485)	(981,725)	(676,303)	(693,489)
Gwerth Teg yr Asedau	552,032	697,421	747,811	727,343	805,389
Addasiad Nenfwd Asedau	-	-	-	-	(119,561)
Gwarged / (Diffyg) yn y Cynllun	(251,238)	(265,064)	(233,914)	51,040	(7,661)

Nid oes unrhyw werth oherwydd yr addasiad ar gyfer y Nenfwd Asedau gan arwain at unrhyw effaith gyffredinol ar werth net yr Awdurdod fel y'i cofnodwyd yn y Fantolen. Cyn yr Addasiad Nenfwd Asedau ar gyfer 2023-24, roedd Sir Benfro yn parhau mewn sefyllfa o warged, gyda'r sefyllfa sy'n gwella yn bennaf oherwydd ailfesur asedau, a rhagwelir y bydd y sefyllfa'n dychwelyd i ddiffyg yn y dyfodol.

10.4.2 Y CYNLLUN PENSIWN ATHRAWON

Sy'n cael ei weinyddu gan yr Adran dros Addysg yng Nghymru a Lloegr. Mae hwn yn gynllun heb gronfa, sy'n golygu nad oes unrhyw asedau buddsoddi wedi cronni i dalu costau pensiwn cyn iddynt ddigwydd ac, felly, dim asedau neu rwymedigaethau cronfa'n ymddangos ym Mantolen y Cyngor. Mae'r cyngor yn gyfrifol am gostau unrhyw ymddeoliad cynnar y tu allan i amodau cynllun Pensiwn Athrawon.

Cofnodion y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	2022-23 £000	2023-24 £000
Yn y Gwariant Gweithredu Clir		
Cyfraniadau llawn a godwyd ar y cyfrifon	10,033	10,624
Cyfradd cyfraniad cyflogaion	7.4% - 11.7%	7.4%-11.7%
Cyfradd cyfraniad y cyflogwyr	23.7%	23.7%

10.5 MANYLION TALIADAU CYDNABYDDIAETH

10.5.1 MAE'R TABLAU CANLYNOL YN DATGELU TALIADAU CYDNABYDDIAETH STAFF UWCH FEL A GANLYN:

Y Prif Weithredwr / Pennaeth Gweithredol y Gwasanaeth Cyflogedig a Chyfarwyddwyr gan gynnwys cyfraniadau pensiwn neu daliadau cyfatebol. Cyfradd cyfanswm cyfraniadau pensiwn y cyflogwr oedd 16% yn 2023-24 a 17.5% yn 2022-23.

Uwch-swyddogion		Cylog Crynswth, Ffioedd a Thaliadau Eraill	Cyfraniadau Pensiwn y Cyflogwr i Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	Buddiannau mewn da	Ffioedd Etholiad
		£	£	£	£
Prif Weithredwr / Swyddog Canlyniadau	2022-23	145,818	25,518	6,612	11,207
	2023-24	150,900	24,148	6,612	36
Prif Weithredwr Cynorthwyol **	2022-23	117,229	20,515	5,683	2,146
	2023-24	124,576	19,932	5,683	-
Cyfarwyddwr Adnoddau	2022-23	128,254	22,444	5,128	545
	2023-24	132,743	21,239	5,111	-
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymunedol *	2022-23	128,254	22,444	7,468	500
	2023-24	33,186	5,310	1,856	-
Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol a Thai	2022-23	133,056	23,261	4,774	-
	2023-24	121,770	19,456	514	-
Cyfarwyddwr Addysg	2022-23	126,106	22,069	888	500
	2023-24	132,743	21,239	899	-

*Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymunedol - swydd wedi'i gadael a'i dileu o 1 Gorffennaf 2023

**Prif Weithredwr Cynorthwyol – ôl-gyflog ar gyfer 2022-23 a 2023-24 wedi'i dderbyn yn 2024-25

Cyflogeion eraill (gan gynnwys athrawon) sy'n derbyn cydnabyddiaeth o £60,000 neu fwy (heb gynnwys cyfraniadau pensiwn y cyflogwr) mewn haenau o £5,000.

Cyflogeion Eraill	Nifer y Cyflogeion							
	2022-23				2023-24			
Haen Gydnabyddiaeth	Corffora-ethol	Ysgol-ion	Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyr/Catholig Rhufeinig	Cyfan-sw m	Corffora-ethol	Ysgol-ion	Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyr/Catholig Rhufeinig	Cyfan-sw m
£60,000 - £64,999	4	27	3	34	8	22	3	33
£65,000 - £69,999	12	18	1	31	8	21	2	31
£70,000 - £74,999	-	11	-	11	9	17	-	26
£75,000 - £79,999	-	4	-	4	4	15	1	20
£80,000 - £84,999	-	1	-	1	-	5	-	5
£85,000 - £89,999	4	4	-	8	3	3	-	6
£90,000 - £94,999	4	2	-	6	6	1	-	7
£95,000 - £99,999	2	1	-	3	2	4	-	6
£100,000 - £104,999	1	-	-	1	4	1	-	5
£105,000 - £109,999	1	-	-	1	1	3	-	4
£110,000 - £114,999	-	-	-	-	-	2	-	2
£115,000 - £119,999	-	1	-	1	-	-	-	-
£120,000 – i fyny	-	1	-	1	-	2	-	2

Tâl cyn-Brif Weithredwr / Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Cyflogedig yn ystod 2023-24 oedd £150,900 (2022-23 £145,818). Tâl canolrif holl weithwyr y Cyngor yn ystod 2023-24 oedd £24,582 (2022-23 £22,658). Cymhareb tâl cyn-Brif Weithredwr / Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Cyflogedig â chydabyddiaeth ganolrif holl weithwyr y Cyngor yn ystod 2023-24 oedd oddeutu 6.1: 1 (2022-23 6.4 : 1).

10.5.2 LWFANSAU'R AELODAU

Cyfanswm y lwfansau gan gynnwys buddion trethadwy a dalwyd i Aelodau yn y flwyddyn oedd £1,354,072 o gymharu â £1,265,896 yn 2022-23. Ac mae ar gael i Aelodau unigol ar wefan y Cyngor.

10.5.3 BUDDIANNAU TERFYNIAD

Mae'r tabl canlynol yn nodi taliadau sy'n cynnwys costau diswyddo statudol a gwirfoddol, cyfraniadau pensiwn o ran blynnyddoedd ychwanegol a straen pensiwn a thaliadau eraill fel mater o ffafr.

Costau Diswyddo a Therfynu Arall (Y Flwyddyn Gyfredol)	2022-23				2023-24			
Haen	Niferoedd			£000	Niferoedd			£000
	Gorfodol	Arall	Cyfanswm		Gorfodol	Arall	Cyfanswm	
£0 - £20,000	3	76	79	642	9	32	41	409
£20,001 - £40,000	-	14	14	369	-	13	13	330
£40,001 - £60,000	-	9	9	490	1	5	6	332
£60,001 - £80,000	1	3	4	294	-	1	1	75
£80,001 - £100,000	-	1	1	88	-	1	1	87
Cyfanswm	4	103	107	1,883	10	52	62	1,233

Cost Pensiynau - Setliad Cyfalafol (Y Flwyddyn Gyfredol)	2022-23		2023-24	
Haen	Niferoedd	£000	Niferoedd	£000
£0 - £20,000	23	181	13	85
£20,001 - £40,000	7	215	9	250
£40,001 - £60,000	3	145	3	141
£60,001 - £80,000	-	-	2	132
£80,001 - £100,000	-	-	-	-
£100,001 - £150,000	1	114	1	110
Cyfanswm	34	655	28	718

Cost Pensiynau - Cyfraniad Blynnyddol	2022-23 £000	2023-24 £000
Cyfraniad Blynnyddol	950	1,644
Cyfanswm	950	1,644

10.6 FFŌOEDD ARCHWILIO

Yr amcangyfrif yw bod y symiau canlynol yn daladwy i Archwilio Cymru am y flwyddyn:

	2022-23* £000	2023-24* £000
Ffioedd sy'n daladwy i Archwilio Cymru mewn perthynas â gwasanaethau archwilio allanol a gynhelir gan yr archwilydd penodedig am y flwyddyn	197	209
Ffioedd taladwy i Archwilydd Cyffredinol Cymru o ran archwiliadau statudol a Mesur Llywodraeth Leol	120	127
Ffi daladwy am ardystio hawliadau grant a dychwelebau	42	42
Cyfanswm	359	378

* Amcangyfrifir y ffigurau ar gyfer 2022-23 a 2023-24

10.7 PARTÏON PERTHYNOL

Mae partïon perthynol yn cyfeirio at gyrff neu unigolion a allai reoli neu ddylanwadu ar y Cyngor neu gael eu dylanwadu neu reoli gan y Cyngor gan efallai gyfyngu ar allu'r Cyngor neu'r parti arall i weithredu'n annibynnol.

Mae enghreifftiau eraill lle gall Aelodau a swyddogion y Cyngor fynychu cyfarfodydd y cyrff trydydd-parti ond heb fod â'r gallu uniongyrchol i arfer rheolaeth ond, fodd bynnag, y gall barn a fynegant ddylanwadu ar benderfyniadau a pholisi.

10.7.1 AELODAU'R CYNGOR

Dan y Côd Ymddygiad a ymgorfforwyd yng Nghyfansoddiad y Cyngor, mae gofyn i Aelodau gofnodi yng Nghofrestr Buddiannau'r Aelodau unrhyw fuddiannau ariannol a personol eraill, ynghyd ag unrhyw anrheg, lletygarwch, mantais neu fudd perthnasol. Mae'r Gofrestr yn agored i'w harchwilio gan y cyhoedd ac mae ar gael ar sail Aelod unigol ar [wefan](#) y Cyngor.

Caiff Aelodau'r Cyngor eu henwebu i wasanaethu ar gyrff allanol niferus, rhai ohonynt naill ai'n derbyn cymorth ariannol y Cyngor neu'n codi ardollau ac archebiannau ar y Cyngor. Wrth fod yn

rhan o'r cyrff hyn mae disgwyl i Aelodau weithredu'n annibynnol yn hytrach na chynrychioli barn y Cyngor Sir.

Mae datganiadau o drafodion gan aelodau yn agored i'w harchwilio gan y cyhoedd ac ar gael ar sail Aelod unigol ar [wefan](#) y Cyngor.

Corff/Cwmni	Incwm £'000	Gwariant £'000	Credydwy'r £'000	Dyledwy'r £'000
Gofal Budd Cymunedol CBC	0	2,662	0	0
Ymddiriedolaeth Pobl Ifanc Abergwaun ac Wdig	<10k	53	0	0
Amgueddfa Tref Hwlfordd	0	19	0	0
Ymddiriedolaeth Harri Tudur – Elusen	0	74	(8)	0
Midway Motors (Crymych) Ltd	0	3,902	0	0
Awdurdod Porthladd Aberdaugleddau	160	441	0	0
Gwyliau Niwgel Cyfyngedig	<10k	10	0	0
CBC Neyland	0	17	0	0
PAVS (Cymdeithas Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Benfro)	0	1,131	(200)	0
Cyngor Tref Doc Penfro	<10k	213	0	0
Cyngor Tref Penfro	26	200	0	0
Cymdeithas y Deillion Sir Benfro	25	0	0	0
Cyngor ar Bopeth Sir Benfro	0	267	(57)	0
Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro	161	364	0	0
Mind Sir Benfro	<10k	336	0	0
Pobl Gofal a Chymorth	0	98	0	0
Pure West Radio Cyf	0	13	0	0
Grŵp Ieuenctid Tanyard/ Prosiect Ieuenctid Tanyard Cyfyngedig	0	55	0	0
Theatr y Torch	<10k	44	0	0
Oriel VC	<10k	25	0	0
Ymweld â Sir Benfro	0	92	0	0

Mae rhestr gyflawn o wariant, incwm a balansau sy'n gysylltiedig ag aelodau ar [wefan](#) y cyngor.

10.7.2 SWYDDOGION

Dan Gôd Ymddygiad Cyflogeion, mae gofyn i swyddogion ddatgan lle gall gwrthdaro buddiannau ddeillio o drefniadau cyflogi ynghyd ag anrhegion neu letygarwch a chynigion ohonynt a, than Adran 117 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, trefniadau cytundebol lle mae buddiannau'n gwrthdaro. Mae gan y rhan fwyaf o gyrff proffesiynol gôdau ymddygiad proffesiynol hefyd y mae disgwyl i aelodau'r cyrff hynny gadw atynt.

Corff/Cwmni	Incwm £'000	Gwariant £'000	Credydwy'r £'000	Dyledwy'r £'000
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC)	0	142	0	0
Theatr y Torch	0	44	0	0
Gadewch i ni Symud Gosodiadau Preswyl a Rheoli Eiddo	0	69	0	0

Cedwir rhestr gyflawn o wariant, partïon cysylltiedig Swyddogion, incwm a balansau dyledus ar [wefan](#) y cyngor.

10.7.3 CONTRACTAU

Dan gyfansoddiad y Cyngor caiff contractau, fel y'u diffinnir yn Rheolau Gweithdrefn Contractau, ac maent yn ddarostyngedig l ddirprwyaethau Aelod Cabinet.

10.7.4 YSYLLTIADAU PERTHNASOL

Ni nodwyd unrhyw gysylltiadau o bwys lle bo dylanwad o bwys yn bodoli.

10.7.4.1 LLYWODRAETHAU CYMRU A'R DU

Llywodraethau Cymru a'r DU ac, sydd â'r cyfrifoldeb dros y fframwaith statudol a darparu mwyafrif cymorth ariannol y Cyngor, llawer ohono dan delerau ac amodau penodol. Caiff manylion grantiau a dderbyniwyd eu cyflwyno yn nodyn 10.1.4. Caiff grantiau na dderbyniwyd ar 31 Mawrth 2024 eu cyflwyno yn nodyn 12.4.3.

10.7.4.2 CYRFF CYHOEDDUS ERAILL

Caiff Cyrff Cyhoeddus Eraill eu rheoli'n gyffredinol gan Lywodraeth Cymru a Llywodraeth Ganolog.

10.7.4.3 CYLLIDEBAU CYFUN

Roedd trefniant yn bodoli gyda Bwrdd Iechyd Lleol Hywel Dda yn ystod y flwyddyn yn gweithredu dan gytundeb cyllideb gyfun, gyda'i drafodion i'w gweld isod:

	Storfa Offer ar y Cyd	
	2022-23 £000	2023-24 £000
Gweddill a ddygwyd ymlaen	-	-
Cyfraniadau:		
CSP	302	312
Hywel Dda	302	311
Gwariant yn y Flwyddyn	604	623
Gweddill a gariwyd ymlaen	-	-

10.7.4.4 GWEITHREDIADAU CYDREOLEDIG

Ynghyd â gweddill Awdurdodau Unedol Cymru, mae'r Cyngor yn aelod o CBAC, cwmni cyfyngedig trwy warant sydd ag amcanion o ddarparu a hyrwyddo gwasanaethau addysgol a diwylliannol eraill. Cyfyngwyd atebolrwydd y Cyngor i £1. Mae copïau o'r cyfrifon i'w cael o: CBAC Cyf, 245 Rhodfa'r Gorllewin, Llandaf, Caerdydd CF5 2YX.

Mae'r Cyngor hefyd yn cyfranogi mewn nifer o Gyd-drefniadau eraill sydd heb olygu sefydlu endid ar wahân, lle caiff unrhyw gyfraniadau at drefniadau o'r fath na wariwyd eu dal mewn Cronfa Cyd-drefniant. Yn unol â pholisi cyfrifyddu 8.22, pan oeddent yn berthnasol, chyfunwyd prif ddatganiadau ariannol y Cyngor gyda'r cofnodion perthnasol.

PARTNERIAETH

Gynghrair o lan i dri awdurdodau lleol yw Partneriaeth, Cyngor Sir Gâr, Cyngor Sir Penfro a Chyngor Dinas a Sir Abertawe. Cyngor Sir Penfro yw'r corff sy'n cyflogi staff Partneriaeth ac mae'n cynnal cyllid/cyfrifon Partneriaeth (gweler nodyn 10.7.4.4 ar gyfer elfen Cyngor Sir Penfro o Gyfrifon Partneriaeth), gan ddarparu gwasanaethau ariannol, archwilio mewnol, TGCh, adnoddau dynol a chymorth caffael Partneriaeth drwy gytundebau lefel gwasanaeth.

Mae cyfran y Cyngor o Gyfrif Incwm a Gwariant a Mantolen y Cyd-drefniant i'w gweld yn y tabl isod:

Partneriaeth				
Incwm a Gwariant	2022-23*		2023-24	
	Cyfanswm Partneriaeth £000	Cyfran CSP £000	Cyfanswm Partneriaeth £000	Cyfran CSP £000
Gwariant	49,820	10,006	28,415	6,320
Incwm	(50,099)	(10,067)	(28,223)	(6,278)
Gwariant Clir	(279)	(61)	192	42
Llog Pensiynau Clir	-	-	-	-
Symudiad ar Gronfeydd	279	61	(192)	(42)
(Gwarged) / Diffyg Clir	-	-	-	-

*I adlewyrchu Datganiad Cyfrifon Archwiliedig Partneriaeth 2022-23

Mantolen ar 31 Mawrth	2022-23		2023-24	
	Cyfanswm GRhA £000	Cyfran CSP £000	Cyfanswm Partneriaeth £000	Cyfran CSP £000
Asedau Cyfredol	2,734	596	5,014	1,093
Rhwymedigaethau Cyfredol	(963)	(210)	(3,435)	(749)
Cyfanswm Asedau Llai Rhwymedigaethau	1,771	386	1,579	344
Asedau Clir	1,771	386	1,579	344
Cronfeydd Wrth Gefn Defnyddiadwy	(1,771)	(386)	(1,579)	(344)
Cyfanswm Cyllido	(1,771)	(386)	(1,579)	(344)

Mae Partneriaeth fel Cydbwyllgor a gyfansoddwyd yn gyfreithiol baratoi datganiadau ariannol statudol y gellir eu cael o wefan Partneriaeth: <http://www.partneriaeth.cymru>

Bargen Dinas Bae Abertawe

Mae Bargen Dinas Bae Abertawe yn fuddsoddiad gwerth £1.3 biliwn mewn 11 o brosiectau mawr ar draws Dinas-ranbarth Bae Abertawe – sy'n cynnwys Sir Gâr, Castell-nedd Port Talbot, Sir Benfro ac Abertawe.

Arweinir Bargen Dinas Bae Abertawe gan y pedwar awdurdod lleol rhanbarthol drwy Gytundeb Cydbwyllgor, ynghyd â phartneriaid heb bleidlais - sef Byrddau Iechyd Bae Abertawe a Hywel Dda, Prifysgol Abertawe a Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant.

Cydnabyddir o fewn Cytundeb y Cydbwyllgor y bydd yr holl bartneriaid yn cyfrannu £50,000 y flwyddyn i gefnogi swyddogaethau canolog a gweinyddol y rhaglen yn ystod y flwyddyn ariannol hon y cyfraniad oed £5,000.

Mae Bargen y Ddinas yn cael ei hariannu, yn amodol ar gymeradwyo achosion busnes prosiectau, gan Lywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru, y sector cyhoeddus a'r sector preifat. Ar ôl cymeradwyo achosion busnes prosiectau yn llwyddiannus, bydd y Corff Atebol, ar ran y Cydbwyllgor, yn rhyddhau arian grant y Llywodraeth i Awdurdodau Arweiniol Prosiectau hyd at uchafswm y pris y cytunwyd arno. Gellir newid gwerthoedd grantiau, ond rhaid i hyn gael ei ategu gan achos busnes llawn a chymeradwyaeth gan y Cydbwyllgor a Llywodraethau'r DU a Chymru, fel yr amlinellir yng Nghytundeb y Cydbwyllgor.

Ym mis Mehefin 2020 derbyniodd achos busnes Forol Doc Penfro (FDM) gymeradwyaeth i fod yn rhan o raglen gyffredinol Bargaen Dinas Bae Abertawe. Llofnodwyd y cytundeb rhwng y Corff Atebol a'r Cyngor ar 23 Chwefror 2021 gyda'r cytundebau rhwng y Cyngor a'r pedwar partner cyflenwi yn cael eu llofnodi ar 2 Gorffennaf 2021.

Prosiect Morol Doc Penfro	2022-23 £000	2023-24 £000
Gwariant	15,374	7,103
Incwm	(9,788)	(5,237)

Yn ogystal, mae yna 3 phrosiect rhanbarthol, Seilwaith Digidol, Cartrefi fel Gorsafoedd Pŵer a Sgiliau a Thalentau. Oherwydd amseriad y grant ar y prosiectau hyn, efallai bydd yn ofynnol i'r Cyngor fenthycha. Mae lefel y benthyca sydd ei angen eto i'w gadarnhau.

CYD-BWYLLGOR CORFFORAETHOL DE-ORLLEWIN CYMRU (SWWCJC)

Sefydlwyd Cyd-bwyllgor Corfforaethol De-orllewin Cymru (SWWCJC) yn ffurfiol yn 2022-23, ar ôl i Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 ddod i rym. Yn unol â deddfwriaeth, bydd SWWCJC yn gyfrifol am ystod o 'swyddogaethau mandadol' – trafndiaeth ranbarthol, gan gynnwys datblygu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol; cynllunio rhanbarthol (defnydd tir), gan gynnwys datblygu Cynllun Datblygu Strategol; llesiant economaidd, a throsolwg o'r Strategaeth Economaidd Ranbarthol a'r Cynllun Cyflawni (a fabwysiadwyd gan SWWCJC ym mis Mawrth 2022). Yn ogystal, mae SWWCJC wedi cytuno i gefnogi 'swyddogaeth' ychwanegol - datblygu a goruchwyllo'r Strategaeth Ynni Ranbarthol (a fabwysiadwyd gan SWWCJC ym mis Mawrth 2022).

Mae SWWCJC yn Gydbwyllgor (Awdurdodau Cyfunol) sy'n cwmpasu pedwar awdurdod unedol Sir Benfro, Sir Gâr, Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot. Mae'r Cyd-bwyllgor yn cynnwys Arweinwyr yr awdurdodau lleol cyfansoddol ynghyd â'r ddau Barc Cenedlaethol (Bannau Brycheiniog ac Arfordir Penfro) ar gyfer materion yn ymwneud â chynllunio defnydd tir. Yn ogystal, mae cynrychiolwyr cyfetholedig (di-bleidlais) o'r ddau Fwrdd Iechyd a dwy brifysgol. Sefydlwyd CCBCDC yn ffurfiol mewn cyfarfod ar 15 Mawrth 2022.

Rhennir y swyddogaethau democrataidd, safonau, craffu, llywodraethu ac archwilio ar draws y pedwar awdurdod lleol gyda Sir Benfro yn gyfrifol am lywodraethu ac archwilio ar hyn o bryd.

O dan y cyd-bwyllgor, mae pedwar is-bwyllgor yn cael eu sefydlu i ymdrin â'r 'swyddogaethau mandadol' a nodir uchod – trafndiaeth, Cynllunio, datblygu economaidd ac ynni. Cymeradwywyd Cylch Gorchwyl yr is-bwyllgorau ar 11 Hydref 2022. Mae gan bob is-bwyllgor arweinydd gwleidyddol ac arweinydd prif weithredwr gydag Aelodau Cabinet perthnasol o bob awdurdod yn ffurfio aelodaeth y pwyllgor.

Cefnogir y Cyd-bwyllgor a'r is-bwyllgorau gan Fwrdd Cyngori o'r sector preifat (dan recriwtio) a thîm bach o swyddogion ar secondiad.

TREFNIADAU ERAILL AR Y CYD

Mae cyd-drefniadau eraill yn cynnwys Ysbyty De Sir Benfo, Cronfa Gweithredu Camddefnyddio Sylweddau (SMAF), Consortiwm Prynu Cymru, Fforwm Lleol Cymru Gydnerth, Cludiant Cyfun (NEWID) a Chomisiynu ar y Cyd (Cyngor Sir Gâr / Cyngor Sir Penfro) ymhlith eraill. Pan fo hynny'n berthnasol, cyfunwyd prif ddatganiadau ariannol y Cyngor gyda'r cofnodion perthnasol.

10.7.4.5 MENTER PARC BWYD LLWYNHELYG

Mae Parc Bwyd Llwynhelyg yn fenter ar y cyd rhwng Cyngor Sir Penfro a Llywodraeth Cymru. Wedi'i ymgorffori ar 1 Chwefror 2021, ei nod yw creu canolfan o ansawdd uchel yn Llwynhelyg a bydd yn dod â nifer o gynhyrchwyr bwyd at ei gilydd. Bydd hyn yn cynnwys creu safleoedd gwasanaethau

yn barod i'w gwerthu ar gyfer eu datblygu ac o bosibl adeiladu unedau ymlaen llaw i'w gosod neu eu prynu.

Bydd y cytundeb yn parhau am gyfnod o 8 mlynedd o 1 Chwefror 2021 neu hyd nes y cyflawnir yr Amcan Cyffredinol neu hyd nes y bydd y naill barti neu'r llall yn penderfynu, ar ôl cyfnod o 5 mlynedd o 1 Chwefror 2021, na ellir cyflawni'r Amcanion Cyffredinol yn amodol ar gytundeb ar y cyd.

Bydd y Cyngor yn cyflwyno cyfrifon rheoli i'r Gweinidogion i'w cymeradwyo bob blwyddyn. O safbwynt y trefniadau ariannol, bydd unrhyw dderbynebaw o werthiant plotiau neu incwm rhent yn cael eu rhannu rhwng y partïon ar ganran yn seiliedig ar wariant datblygu cymeradwy pob parti.

Mae trafodaethau yn parhau gyda Llywodraeth Cymru i ddilysu gwariant datblygu hyd yma ar gyfer y ddwy ochr. O ganlyniad, mae rhaniad canrannol y fenter ar y cyd yn dal heb ei benderfynu. Gwariant y Cyngor ar gyfer Parc Bwyd Llwynhelyg oedd £10k a £50k ar gyfer 2023-24 a 2022-23 yn y drefn honno.

Parc Bwyd Llwynhelyg	2022-23 £000	2023-24 £000
Cyfran CSP o wariant	50	10

Oherwydd perthnasedd / rhaniad canrannol i'w benderfynu eto, mae'r cofnodion wedi'u cynnwys yn y cyfrifon sengl ac ni pharatowyd unrhyw Gyfrifon Grŵp..

10.7.4.6 ENDIDAU RHEOLEDIG NEU DAN DDYLANWAD

Mae'r Cyngor yn rheoli Pwll Dinbych-y-pysgod, Awdurdodau Harbwr Abergwaun a Dinbych-y-pysgod a Chronfeydd Ymddiried eraill. Ymgorfforwyd incwm a gwariant crynswth Pwll Dinbych-y-pysgod a'r gwerthoedd asedau sefydlog yn Natganiad Cyfrifon y Cyngor.

11.0 NODIADAU AR Y DADANSODDIAD GWARIANT A CHYLLID

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynyddol 2023-24

11.0 NODIADAU AR Y DATGANIAD SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD

11.1 ADDASIADAU RHWNG SAIL GYFRIFYDDU A SAIL GYLLIDO REOLEIDDIOL

Gwirioneddol 2023-24	Gweddill Gweithredol y Gronfa Gyffredinol £000	Gweddill Gweithredol CRT £000	Cronfeydd Derbyniadau Cyfalaf a Grantiau £000	Cyfanswm Cronfeydd Defnyddiadwy £000	Cronfeydd Annefnyddiadwy £000
Symiau yn y Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr sy'n ofynnol eu heithrio trwy reoliad i gyrraedd y sefyllfa ariannol					
Dibrisiad	(28,228)	(5,533)	-	(33,761)	33,761
Amhariad / Ailbriso	(6,300)	(17,680)	-	(23,980)	23,980
Grantiau Cyfalaf i'w Trin fel Incwm	25,981	10,541	-	36,522	(36,522)
Gwariant Cyllidol a Gyllidwyd o Gyfalaf Trwy Statud	(221)	-	-	(221)	221
Gwared Asedau Anghyfredol	(2,503)	51	(569)	(3,021)	3,021
Defnyddio Derbyniadau Cyfalaf, Grantiau a Chyfraniadau i ariannu Gwariant Cyfalaf	-	-	828	828	(828)
Defnyddio Derbyniadau Cyfalaf a Neilltuwyd fel Derbyniadau a Neilltuwyd	-	-	33	33	(33)
Cyllido Costau Addasu (addasiad EIR)	(291)	-	-	(291)	291
Addasiad Cost Pensiynau	(17,238)	(701)	-	(17,939)	17,939
Buddiannau Cyflogeion – Croniad Absenoldeb	1,071	-	-	1,071	(1,071)
Symiau a eithriwyd o'r Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr sy'n ofynnol eu cynnwys trwy reoliad i gyrraedd y sefyllfa ariannol					
Isafswm Darpariaeth Refeniw	2,714	1,545	-	4,259	(4,259)
Ad-daliad Dyled Statudol (MCP)	452	-	-	452	(452)
Gwariant Cyfalaf i'w Godi ar Cronfa'r Cyngor (gan gynnwys Cylchred Oes MCP)	5,969	12,158	-	18,127	(18,127)
Amorteiddio premiwm / gostyngiadau clir mewn cysylltiad ag offerynnau ariannol	2	-	-	2	(2)
Cyfraniadau cyflogwyr i gynlluniau pensiwn	17,172	713	-	17,885	(17,885)
Addasiadau Eraill	(1,420)	1,094	292	(34)	34

Gwirioneddol 2022-23	Gweddill Gweithredol y Gronfa Gyffredinol £000	Gweddill Gweithredol CRT £000	Cronfeydd Derbyniadau Cyfalaf a Grantiau £000	Cyfanswm Cronfeydd Defnyddiadwy £000	Cronfeydd Annefyddiadwy £000
Symiau yn y Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr sy'n ofynnol eu heithrio trwy reoliad i gyrraedd y sefyllfa ariannol					
Dibrisiad	(25,752)	(5,441)	-	(31,193)	31,193
Amhariad / Ailbriso	(3,707)	(10,659)	-	(14,366)	14,366
Grantiau Cyfalaf i'w Trin fel Incwm	23,872	7,015	-	30,887	(30,887)
Gwariant Cyllidol a Gyllidwyd o Cyfalaf Trwy Statud	(5,801)	-	-	(5,801)	5,801
Gwared Asedau Anghyfredol	44	16	(996)	(936)	936
Defnyddio Derbyniadau Cyfalaf, Grantiau a Chyfraniadau i ariannu Gwariant Cyfalaf	-	-	16	16	(16)
Defnyddio Derbyniadau Cyfalaf a Neilltuwyd fel Derbyniadau a Neilltuwyd	-	-	16	16	(16)
Cyllido Costau Addasu (addasiad EIR)	44	-	-	44	(44)
Addasiad Cost Pensiynau	(45,498)	(2,272)	-	(47,770)	47,770
Buddiannau Cyflogaion – Croniad Absenoldeb	(1,912)	-	-	(1,912)	1,912
Symiau a eithriwyd o'r Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr sy'n ofynnol eu cynnwys trwy reoliad i gyrraedd y sefyllfa ariannol					
Isafswm Darpariaeth Refeniw	4,075	1,545	-	5,620	(5,620)
Ad-daliad Dyled Statudol (MCP)	464	-	-	464	(464)
Gwariant Cyfalaf i'w Godi ar Cronfa'r Cyngor (gan gynnwys Cylchred Oes (MCP)	2,498	10,024	-	12,522	(12,522)
Amortiddio premiwm / gostyngiadau clir mewn cysylltiad ag offerynnau ariannol	1	-	-	1	(1)
Cyfraniadau'r cyflogwr at gynlluniau pensiwn	16,969	741	-	17,710	(17,710)
Addasiad Clir Gofynnol	(34,703)	969	(964)	(34,698)	34,698

11.2 CRONFEYDD DEFNYDDIADWY

11.2.1 TRAFODION CRONFEYDD PENODOL Y GRONFA GYFFREDINOL, CRT, CLUSTNODWYD AC ADDYSG

	Gweddill ar 31 Mawrth 2023 £000	Cyfraniad (o'r) Cyfrifon Cyllid £000	Cyfraniad at Cyfrifon Cyllid £000	Trosglwyddo i Ddarpariaeth £000	Cyfraniad at Cyfrifon Cyfalaf £000	Gweddill ar 31 Mawrth 2024 £000
Gweddillion Gweithredol						
Cronfa Gyffredinol	(8,000)	(1,100)	-	-	-	(9,100)
CRT	(752)	-	-	-	-	(752)
Cyfanswm Gweddillion Gweithredol	(8,752)	(1,100)	-	-	-	(9,852)
Cronfeydd a Glustnodwyd						
Cronfeydd Cyfalaf CRT						
Cronfa CRT	(13,383)	(6,961)	-	-	12,150	(8,194)
Cyfanswm Cronfeydd Cyfalaf CRT	(13,383)	(6,961)	-	-	12,150	(8,194)
Cronfa Gyfalaf						
Cronfa Gyfalaf Gyffredinol*	(2,310)	(90)	80	-	221	(2,099)
Etifeddiaeth MCP	(1,408)	-	-	-	-	(1,408)
Cyfanswm Cronfeydd Wrth Gefn y Gronfa Gyffredinol Gyfalaf	(3,718)	(90)	80	-	221	(3,507)
Cronfeydd Eraill a Glustnodwyd						
Yswiriant	(2,404)	(453)	-	(137)	-	(2,994)
Cynnal yn y Gaeaf	(227)	-	-	-	-	(227)
Rheoli Risg	(2,631)	(453)	-	(137)	-	(3,221)
Eiddo ac Offer	(724)	(459)	-	-	94	(1,089)
Ailadeiladu Lonydd Cerbydau	(410)	(580)	52	-	165	(773)
Cerbydau a Chyfarpar	(9,779)	(2,444)	-	-	5,337	(6,886)
Pont Cleddau	(1,790)	(449)	-	-	-	(2,239)
Amlosgfa Gorllewin Cymru	(1,236)	(148)	-	-	125	(1,259)
Meysydd Parcio*	(846)	(631)	-	-	27	(1,450)
Adnewyddu ac Atgyweirio Asedau	(14,785)	(4,711)	52	-	5,748	(13,696)
Etholiadau	(553)	(14)	1	-	-	(566)
Ad-drefnu Gofal Cymdeithasol	(1,268)	-	766	-	-	(502)
Ad-drefnu Addysg	(599)	-	158	-	-	(441)
Model Buddsoddi Cydfuddiannol (MBC)	(188)	(433)	-	-	-	(621)
Cydraddoli	(2,608)	(447)	925	-	-	(2,130)
Cronfa Fenter	(12,603)	(335)	2,313	-	-	(10,625)
Cronfa Galedi	(7,482)	-	1,794	-	-	(5,688)
Rhaglen Weinyddol	(3,322)	(214)	545	-	-	(2,991)
Cronfa Gyffredinol Premiwm Ail Gartref	-	(3,597)	3,597	-	-	-
Tai Fforddiadwy	(8,365)	(899)	133	-	-	(9,131)
Gwella Sir Benfro	(2,607)	(300)	803	-	-	(2,104)
Dod â chartrefi i ddefnydd	(376)	(402)	-	-	-	(778)
Trawsnewid	(34,755)	(5,747)	9,185	-	-	(31,317)
Darparu Gwasanaeth	(4,556)	(26)	86	-	-	(4,496)
Cynllunio	(204)	-	-	-	-	(204)
Rheoliadau Adeiladu	(81)	-	66	-	-	(15)
Iawndal Ffermydd Sirol	(196)	(15)	-	-	-	(211)
Canolfan Siopa Glan Yr Afon	(607)	(68)	-	-	-	(675)
Gwasanaethau Amgylcheddol	(693)	(51)	-	-	-	(744)
Grant costau ymadael	(207)	-	-	-	-	(207)
Cyflenwi Gwasanaethau	(6,544)	(160)	152	-	-	(6,552)
Cyd-drefniadau	(18)	2	-	-	-	(16)
Allanol	(18)	2	-	-	-	(16)

Cyfanswm Cronfeydd a Glustnodwyd	(61,341)	(11,516)	10,314	(137)	5,748	(56,932)
Gweddillion Ysgolion CYU	(6,150)	(757)	3,038	-	-	(3,869)
CLG Arlwy Ysgolion	(305)	-	-	-	-	(305)
CLG Cynnal a Chadw Ysgolion	(958)	(884)	-	-	-	(1,842)
Yswiriant Athrawon Llanw Ysgolion	(538)	(163)	-	-	-	(701)
Isadeiledd ICT	(3,106)	(1,583)	-	-	-	(4,689)
Cyfanswm Cronfeydd Ysgolion A Chysylltiedig	(11,057)	(3,387)	3,038	-	-	(11,406)

11.2.2 TRAFODION CRONFEYDD DERBYNIADAU CYFALAF, GRANTIAU A CHYFRANIADAU

Caiff rhan o'r derbyniadau o werthu asedau eu neilltuo i ad-dalu dyled yn unol â pholisïau cyfrifyddu; mae'r gweddill ar gael i dalu am wariant cyfalaf. Mae cyfraniadau at ddibenion cyfalafol a grantiau cyfalaf heb eu cymhwyso a dderbyniwyd ar gael hefyd i dalu am fuddsoddi cyfalaf yn y dyfodol.

	Gweddill ar 1 Ebrill 2023	Derbyniwyd yn y Flwyddyn	Darpariaeth a Neilltuwyd	Trosglwyddiadau yn y Flwyddyn	Cymhwyswyd i Gyllid	Cymhwyswyd i Dalu am Wariant	Gweddill ar 31 Mawrth 2024
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cronfa Derbyniadau Cyfalaf							
Cronfa Gyffredinol	(14,256)	(536)	-	-	-	828	(13,964)
CRT	-	(33)	33	-	-	-	-
CYFANSWM	(14,256)	(569)	33	-	-	828	(13,964)

11.2.3 CYFALAFU GWARIANT REFENIW

Deddf Llywodraeth Leol 2003 Adrannau 16(2)(b) a 20: Trin Costau Penodol fel Gwariant Cyfalaf i greu Cyfarwydddeb Cyfalafu i ddefnyddio derbyniadau cyfalaf i ariannu costau Diwygio a Thrawsnewid Gwasanaethau.

Yn ystod 2023-24 mae'r Cyngor wedi defnyddio hyblygrwydd yn y defnydd o dderbyniadau cyfalaf o dan y canllawiau a'r cyfarwyddyd a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Prosiect	Gwariant 2023-24	Gwariant Wedi'i yfalafu ac Ariennir Trwy Cyfalaf Derbyniadau	Disgwyliedig Cynilion Per Annum
Trawsnewid Gweithlu	828	828	719
CYFANSWM	828	828	719

12.0 NODIADAU AR Y FANTOLEN

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynnyddol 2023-24

12.0 NODIADAU AR Y FANTOLEN

12.1 ASEDau ANGHYFREDOL

Mae Nodyn 12.1 yn rhoi manylion llawn symudiadau asedau yn ystod y flwyddyn. Fel rhan o raglen dreigl y Cyngor, ailbrisiwyd Trafnidiaeth, Tai Gronfa Gyffredinol, yr amgylchedd a Diogelu'r Cyhoedd. Roedd y derbyniadau cyfalaf o waredu asedau eiddo yn £0.215m mewn perthynas â thai nad ydynt yn dai cyngor a £0.018m mewn perthynas â Gwerthu Tai Cyngor. Doedd dim Gwerthiant Tai Cyngor.

12.1.1 ASEDau SEFYDLOG

Prisiwyd portffolio asedau sefydlog y Cyngor (heb gynnwys asedau Isadeiledd) yn £980m fel yr oedd pethau ar 31 Mawrth 2024 mewn cymhariaeth â £908m ar 31 Mawrth 2023. (ailddatgan)

Gwnaed caffaeliadau asedau sefydlog yn y flwyddyn am £9.65m. Mae'r ffigur hwn yng ngwerth cyfanswm ychwanegiadau o £82.992m gyda gweddill y gwerth yn berthnasol i gostau adeiladu neu waith cysylltiedig ag asedau presennol.

Gwerthwyd £0.215m o asedau eiddo mewn perthynas â thai nad ydynt yn dai cyngor, £0.0m mewn perthynas â gwerthiannau Tai Cyngor a £0.018m mewn Tir Tai Cyngor. Ar 31 Mawrth 2024, amcangyfrifir bod asedau dros ben sy'n aros i'w gwaredu yn £2.064m.

12.1.1.1 PRISIAD

Prisiwyd asedau'r Cyngor yn unol â'r polisi cyfrifyddu datganedig. Pan fo'n berthnasol, prisiwyd asedau gan brisiwr y Cyngor, Bruton Knowles. Mae'r tabl canlynol yn dangos gwaith y Cyngor yn ailbrisiu asedau sefydlog fel rhan o'r rhaglen dreigl.

Sail Brisio Gwerthoedd Crynswth	Asedau Tai'r Cyngor	Tir ac Adeiladau Eraill	Cerbydau, Cyfarpar ac Offer	Asedau Cymunedol	Asedau Treftadaeth	Asedau'n cael eu Hadeiladu	Asedau Dros Ben	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Dygwyd am y Gost Hanesyddol	6,211	7,769	39,794	512	2,463	57,096	-	113,845
Prisiwyd am Werth Teg ar:								
31 Mawrth 2024	2,872	499,256	-	69	-	-	2,064	504,261
31 Mawrth 2023	3,986	70,397	-	-	-	-	-	74,383
31 Mawrth 2022	272,752	4,258	-	-	-	-	-	277,010
31 Mawrth 2021	10,076	300	-	-	-	-	-	10,376
31 Mawrth 2020	-	-	-	-	-	-	-	-
Cyfanswm y Gost neu Brisiad	295,897	581,980	39,794	581	2,463	57,096	2,064	979,875

Nid yw'r tabl hwn yn cynnwys Asedau Seilwaith a ddelir ar gost

Cynhwyswyd ysgolion Gwirfoddol Rheoledig (GR), Gwirfoddol Cymorthedig (GC) a Menter Cyllid Preifat y mae gan y Cyngor deitl cyfreithiol arnynt ar Fantolen y Cyngor. Ni chynhwyswyd y rhai sydd ym meddiant cyfreithiol cyrff eraill.

Mae gwerth cario crynswth ardal pwll Canolfan Hamdden Dinbych-y-pysgod (tua £1.9m) yn cael ei ddal ar ymddiried. Yn unol â newidiadau i'r Cod, cynhwyswyd hyn ar y Fantolen. Caiff ei hysbysu ar wahân hefyd fel rhan o gyfrifon Ymddiriedolaeth Pwll Dinbych-y-pysgod.

Caiff isadeiledd ei fesur am Cost Hanesyddol ac, felly, ni chaiff ei gynnwys yn y tabl uchod.

Yn unol â'r Rhyddhad Dros Dro a gynigir gan y Diweddariad i'r Cod ar asedau seilwaith, nid yw'r nodyn hwn ynghyd â Thabl 12.1.1.3 a Thabl 12.1.1.4 yn cynnwys datgelu cost gros a dibrisiant cronedig ar gyfer asedau seilwaith oherwydd arferion adrodd hanesyddol a diffygion gwybodaeth canlyniadol yn golygu na fyddai hyn yn cynrychioli'r sefyllfa ased yn ffyddlon i ddefnyddwyr y datganiadau ariannol.

Yr amserlenni gofynnol i gwblhau newid i'r asedau seilwaith oedd y prif reswm dros ddefnyddio'r rhyddhad dros dro yng nghyfrifon 2022-23. Yn ogystal, rhagwelir na fydd unrhyw effaith sylweddol ar y datganiadau ariannol.

12.1.1.2 DIBRISIAD AC AMHARIAD

Dibrisiwyd holl asedau sefydlog gyda'r dull llinell syth gan ddefnyddio'r bywydau defnyddiol tybiannol sy'n cael eu dangos isod.

Math o Ased	Oes Fuddiol ar gyfer Dibrisio
Anheddau'r Cyngor	40 mlynedd
Eiddo CRT Arall	Hyd at 40 mlynedd
Adeiladau	Hyd at 40 mlynedd
Tir	Ni ddibrisiwyd
Isadeiledd	40 mlynedd
Cerbydau, Cyfarpar ac Offer Cyffredinol	3 – 15 mlynedd
Offer TG	5 mlynedd
Asedau Treftadaeth	Ni ddibrisiwyd
Asedau Cymunedol	Ni ddibrisiwyd
Asedau'n Cael eu Hadeiladu	Ni ddibrisiwyd
Asedau Dros Ben	Hyd at 5 mlynedd
Eiddo Buddsoddi	Ni ddibrisiwyd
Pethau Anniriaethol	3 blynedd

12.1.1.3 MANYLION SYMUDIAD YNG NGWERTHOEDD ASEDAU ANGHYFREDOL EIDDO, CYFARPAR AC OFFER 2023-24

Asedau'r Cyngor	Asedau Tai'r Cyngor	Tir ac Adeiladau Eraill	Cerbydau, Cyfarpar ac Offer	Asedau Cymunedol	Asedau Treftadaeth	Asedau'n Cael eu Hadeiladu	Asedau Dros Ben	Cyfanswm Eiddo, Cyfarpar ac Offer
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu Brisiad ar 1 Ebrill 2023	293,550	513,384	35,644	620	1,951	59,569	2,133	906,851
Ychwanegiadau	20,157	8,656	5,986	10	1,941	36,496	-	73,246
Datgydnabod / gwarediadau	-	(2,227)	(1,598)	-	-	-	-	(3,825)
Datgydnabod – arall (cydran)	(11,188)	(6,728)	(238)	(10)	(1,157)	-	-	(19,321)
Ailbrisiio Dibrisiad ac Amhariad								
Cronedig a ddilëwyd i Swm Cario	(55)	(16,204)	-	(62)	(272)	-	(528)	(17,121)
Crynswth								
Codiadau / (gostyngiadau) ailbrisiadau	(75)	44,054	-	-	-	-	777	44,756
i'w cydnabod yn y Gronfa Ailbrisiio								
Codiadau / (gostyngiadau) ailbrisiio i'w								
cydnabod yn y Gwarged / Diffyg wrth	(6,492)	2,076	-	23	-	-	12	(4,381)
Ddarparu Gwasanaethau								
Ailddosbarthiadau – (i) / o Daliwyd ar Werth	-	-	-	-	-	-	(330)	(330)
Symudiadau Eraill	-	38,969	-	-	-	(38,969)	-	-
Ar 31 Mawrth 2024	295,897	581,980	39,794	581	2,463	57,096	2,064	979,875
Dibrisiant ac Amhariadau	-	-	-	-	-	-	-	-
Dibrisiant	(4,811)	(1,298)	(16,430)	-	-	(219)	(5)	(22,763)
Amhariad	(1,563)	(901)	(2,701)	(63)	(833)	(794)	6	(6,849)
Ar 1 Ebrill 2023	(6,374)	(2,199)	(19,131)	(63)	(833)	(1,013)	1	(29,612)
Tâl Dibrisiant ar gyfer 2023-24	(5,127)	(16,767)	(4,888)	-	-	-	(704)	(27,486)
Colledion Amhariad a Gwariant	-	(2,900)	-	-	-	-	-	(2,900)
Heblaw Gwella i'r Gronfa Ailbrisiio								
Colledion Amhariad a Gwariant	-	(228)	-	-	-	-	-	(228)
Heblaw Gwella i'r Gwarged / Diffyg ar								
Ddarparu Gwasanaethau	-		-	-	-	-	-	
Datgydnabod / Gwarediadau:	-	554	1,545	-	-	-	-	2,099
~ W/O Dibrisiad Cronedig								
Ailbrisiadau:								
~ W/O Dibrisiad Cronedig	54	15,416	-	-	-	-	528	15,998
~ W/O Amhariad Cronedig	-	789	-	63	272	-	-	1,124
Ailddosbarthiadau:								
~ Trosglwyddo Amhariad Cronedig								
d/ymh	-	(737)	-	-	-	737	-	-
Ar 31 Mawrth 2024	(11,447)	(6,072)	(22,474)	-	(561)	(276)	(175)	(41,005)
Swm y Fantolen ar 31 Mawrth 2024	284,450	575,908	17,320	581	1,902	56,820	1,889	938,870
Swm y Fantolen ar 1 Ebrill 2023*	287,176	511,185	16,513	557	1,118	58,556	2,134	877,239

12.1.1.4 SYMUDIAD CYMHAROL YNG NGWERTHOEDD ASED AU ANGHYFREDOL EIDDO, CYFARPAR AC OFFER 2022-23

Asedau'r Cyngor	Asedau Tai'r Cyngor	Tir ac Adeilada u Eraill	Cerbydau, Cyfarpar ac Offer	Asedau Cymunedol	Asedau Treftada eth	Asedau'n Cael eu Hadeiladu	Asedau Dros Ben	Cyfansw m Eiddo, Cyfarpar ac Offer
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu Brisiad ar 1 Ebrill 2022	288,487	495,178	36,923	590	1,680	40,153	2,728	865,739
Ychwanegiadau	15,570	6,907	4,307	14	729	19,992	-	47,519
Datgydnabod / gwarediadau	(578)	(222)	(5,557)	-	-	-	(445)	(6,802)
Datgydnabod – arall (cydran)	(8,866)	(4,827)	(29)	(14)	(458)	(288)	-	(14,482)
Ailbrisiad Dibrisiad ac Amhariad								
Cronedig a ddilëwyd i Swm Cario	-	(21,280)	-	-	-	-	(703)	(21,983)
Crynswth								
Codiadau / (gostyngiadau) ailbrisiadau i'w cydnabod yn y Gronfa Ailbrisiad	2	35,651	-	-	-	-	701	36,354
Codiadau / (gostyngiadau) ailbrisiad i'w cydnabod yn y Gwarged / Diffyg wrth Ddarparu Gwasanaethau	(1,689)	2,193	-	-	-	-	2	506
Ailddosbarthiadau – PPE a Buddsoddiad	-	-	-	-	-	-	-	-
Ailddosbarthiadau – (i) / o Daliwyd ar We	-	-	-	-	-	-	-	-
Symudiadau Eraill	-	(216)	-	30	-	336	(150)	-
Ar 31 Mawrth 2023	292,926	513,384	35,644	620	1,951	60,193	2,133	906,851
Dibrisiant ac Amhariadau								
Dibrisiant	(338)	(3,215)	(17,511)	-	-	(206)	(21)	(21,291)
Amhariad	(1,043)	(3,041)	(2,701)	(63)	(833)	(1,212)	6	(8,887)
Ar 1 Ebrill 2023	(1,381)	(6,256)	(20,212)	(63)	(833)	(1,418)	(15)	(30,178)
Tâl Dibrisiant ar gyfer 2022-23	(5,051)	(17,201)	(4,433)	-	-	-	(702)	(27,387)
Colli Nam a Gwariant Heb Wella i Surplus/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	(102)	(36)	-	-	-	-	-	(138)
Datgydnabod / Gwarediadau:								
~ W/O Dibrisiad Cronedig	578	-	5,514	-	-	-	15	6,107
Ailbrisiadau:								
~ W/O Dibrisiad Cronedig	-	19,105	-	-	-	-	703	19,808
~ W/O Amhariad Cronedig	-	2,176	-	-	-	-	-	2,176
Ailddosbarthiadau:								
~ Trosglwyddo Dibrisiad Cronedig d/ym	-	13	-	-	-	(13)	-	-
Ar 31 Mawrth 2023	(5,956)	(2,199)	(19,131)	(63)	(833)	(1,431)	1	(29,612)
Swm y Fantolen ar 31 Mawrth 2023	286,970	511,185	16,513	557	1,118	58,762	2,134	877,239
Swm y Fantolen ar 31 Mawrth 2022	287,106	488,922	16,711	527	847	38,735	2,713	835,561

* Agar Addasiad cydbwysedd flaenorol ar gyfer seilwaith CRT ac asedau anniriaethol

** Wedi'i ailddatgan yn unol â'r rhyddhad dros dro sy'n cael ei gynnig gan y diweddariad i'r Còd ar Asedau Seilwaith

Asedau'r Cyngor	Isadeiledd heblaw Asedau CRT £'000	Isadeiledd CRT £'000	Cyfanswm Isadeiledd £'000
Cost Net Brisiad ar 1 Ebrill 2022	131,773	10,634	142,407
Ychwanegiadau	7,940	1,683	9,623
Datgydnabod – arall (cydran)	(252)	-	(252)
Tâl Dibrisiant ar gyfer 2023-24	(3,317)	(298)	(3,615)
Swm y Fantolen ar 31 Mawrth 2023	136,144	12,019	148,163

12.1.1.5 ASEDAU TREFTADAETH

Daliwyd Asedau Treftadaeth gyda swm cario net o £1.902m a £1.118m ar gyfer 2023-24 a 2022-23 yn y drefn honno. Gellir cael rhagor o fanylion am Asedau Treftadaeth y Cyngor gan Wasanaethau Amgueddfeydd ac Archifau Sir Benfro.

12.1.2 ASEDAU ANNIRIAETHOL

Caiff rhai pecynnau meddalwedd a brynwyd yn allanol eu cydnabod fel asedau anniriaethol ar y Fantolen, gyda swm cludo net o £0.072m a £0.105m ar gyfer 2023-24 a 2022-23 yn y drefn honno.

12.1.3 MESURIAD GWERTH TEG IFRS 13 – ASEDAU GWARED

Gwerth teg asedau gwarged y Cyngor oedd £1.889m a £2.134m ar 31 Mawrth 2024 a 2023 yn y drefn honno. Defnyddiwyd mewnbwn arwyddocaol annibynadwy (Lefel 3) i gyrraedd y prisiadau hyn.

Technegau Prisio

Caiff gwerth teg eiddo gweddill y Cyngor ei fesur bob blwyddyn ym mhob dyddiad adrodd. Mae'r holl brisiadau yn cael eu cynnal yn fewnol, yn unol â'r methodolegau a'r canolfannau ar gyfer amcangyfrif a nodir yn safonau proffesiynol Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig a'r Còd CIPFA a'r canllawiau.

Defnyddiwyd y technegau prisio priodol yn ystod y flwyddyn i werthfawrogi'r asedau dros ben y mae data digonol ar gael ar eu cyfer, gan wneud y gorau o'r defnydd o fewnbynnau a arsylwyd yn berthnasol a lleihau'r defnydd o fewnbynnau anaddasadwy.

Y gwahaniaeth flwyddyn ar ôl blwyddyn yw bod asedau ychwanegol yn cael eu datgan yn weddill, bod telerau'n cael eu hail-negodi neu werthiannau neu warediadau heb fynd rhagddynt, felly, rhoddwyd mwy o ddibyniaeth ar fewnbynnau anweladwy lefel 3.

Technegau Prisio a ddefnyddiwyd i Bennu Gwerthoedd Teg Haenau 2 a 3 ar gyfer Eiddo Dros Ben

Mewnbynnau gweladwy arwyddocaol – haen 3

Mae'r Gwerth Teg wedi'i seilio ar dystiolaeth gymaradwy, cyngor allanol a gwerthiant tebyg a gytunwyd. Felly, mae lefel yr allbynnau anobservadwy yn arwyddocaol, gan arwain at gategoreiddio'r eiddo ar Lefel 3 yn yr hierarchaeth Gwerth Teg. Bydd newidiadau mewn amodau'r farchnad yn arwain at gynnydd a gostyngiad yn y Gwerth Teg.

Y Defnydd Uchaf a'r Gorau o eiddo dros ben

Wrth amcangyfrif gwerth teg eiddo Gwarged y Cyngor, ystyriwyd y defnydd gorau a'r eiddo gorau posibl o'r eiddo.

12.1.4 GWARIANT A CHYLLIDO CYFALAF

12.1.4.1 GWARIANT CYFALAF YN Y FLWYDDYN

Caiff y gwariant cyfalaf a wnaed yn y flwyddyn ei ddangos yn y tabl isod ynghyd â'r adnoddau a ddefnyddiwyd i'w gyllido.

	2022-23	2023-24
	£000	£000
Gwariant Cyfalaf wedi'i Ddadansoddi yn ôl Gwasanaeth:		
Addysg	13,089	19,875
Y Gwasanaethau Cymdeithasol	908	396
Cludiant	10,097	5,481
Tai – CRT	17,321	23,016
Tai – Cronfa'r Cyngor	1,620	697
Diwylliant a Gwasanaethau Cysylltiedig	2,457	3,644
Datblygiad	9,411	4,478
Amgylcheddol	3,902	24,289
Corfforaethol	1,340	7,650
Y Fargen Ddinesig	15,376	7,103
	75,521	96,629
Asedau a Gafwyd dan Brydlesi Cyllidol yn y Flwyddyn	53	16
Buddsoddiad Cyfalaf	75,574	96,645
Yn cynrychioli:		
Asedau Sefydlog	57,142	82,992
Eiddo, Peiriannau ac Offer Gwariant nad yw'n Wella Addasiad blwyddyn	-	1,799
Asedau Anniriaethol	143	125
Benthyciadau a Blaensymiau	115	86
Gwariant Cyllidol Crynswth a Gyllidwyd o Gyfalaf Trwy Statud	18,174	11,643
	75,574	96,645
Ariannwyd trwy'r canlynol:	-	-
Benthyciadau	14,428	3,790
Benthyca Anghynaliedig	5,295	25,609
Grantiau Cyfalaf a chyfraniadau eraill	43,260	48,275
Cymhwyso Cronfeydd Gyffredinol wrth gefn a debynedau	12,538	18,955
Prydlesi Cyllidol	53	16
	75,574	96,645

12.1.4.2 GOFYNIAD CODI CYFALAF

Mae'r gofyniad codi cyfalaf yn cynrychioli'r cyllido allanol gofynnol, ar ôl ystyried grantiau, derbyniadau cyfalaf a chronfeydd mewnol a gymhwyswyd o ran y buddsoddiad cyfalaf hirdymor a wnaed gan y Cyngor.

	2022-23 £000	2023-24 £000
Gofyniad Codi Cyfalaf ar 1 Ebrill	236,679	250,355
Symudiadau yn y Flwyddyn		
Cynnydd / (Gostyngiad) mewn Benthycia Cynaleddig (Trethiant Lleol a Chanolog)	13,623	24,655
Asedau a Gafwyd / Gwaredwyd Dan Brydlesi Cyllidol	53	16
Gofyniad Cyllid Cyfalaf ar 31 Mawrth	250,355	275,026
Symudiad yn y Flwyddyn		
Buddsoddiad Cyfalaf:		
Eiddo, Peiriannau ac Offer	57,142	82,992
Asedau Anniriaethol	-	1,799
Benthyciadau a Blaensymiau	143	125
Gwariant Cyllidol a Gyllidwyd o Gyfalaf Trwy Statud	115	86
Isgyfanswm	18,174	11,643
Cyfanswm	75,574	96,645
Ffynonellau Cyllid:		
Derbyniadau Cyfalaf	(16)	(828)
Derbyniadau Cyfalaf a Neilltuwyd	(16)	(33)
Grantiau'r Llywodraeth a Chyfraniadau Eraill	(43,260)	(48,275)
Symiau a Neilltuwyd o Refeniw:		
- Cyfraniad Refeniw Uniongyrchol	(12,522)	(18,127)
- Isafswm Darpariaeth Refeniw	(6,084)	(4,711)
	(61,898)	(71,974)
Cynnydd / (Gostyngiad) yn y Gofyniad Codi Cyfalaf	13,676	24,671

12.1.4.3 YMRWYMIADAU CONTRACTAU CYFALAF

Mae'r canlynol yn cynrychioli symiau a ymrwymwyd dan contractau gwaith sylweddol. Cronnwyd £6.105m yng nghyfrifon 2023-24.

Y prif ymrwymadau dan contractau cyfalaf ar 31 Mawrth yw:	2022-23* £000	2023-24 £000
Addysg	1,556	3,936
Gofal Cymdeithasol	78	16
Cludiant	2,269	1,491
Tai – CRT	3,201	3,468
Tai – Cronfa'r Cyngor	23	32
Diwylliant a Gwasanaethau Cysylltiedig	1,536	1,170
Datblygu	2,581	946
Amgylcheddol	26,135	3,610
Corfforaethol	301	48
	37,680	14,717

* 2022-23 ailddatgan

Mae'r canlynol yn cynrychioli symiau a ymrwymwyd o dan gynlluniau Cyfalaf y mae £6.105m ohono wedi'i gronni yng nghyfrifon 2023-24.

Y prif reswm dros leihau'r ymrwymadau oedd y Cynllun Amgylcheddol ar gyfer y Parc Eco newydd ac Ysgol Cyfrwng Cymraeg Penfro.

Prif achos yr ymrwymadau a gynyddodd oedd oherwydd dechrau'r Parc Eco, o fewn Gwasanaethau Amgylcheddol.

Ar 31ain Mawrth 2024 mae £2.011m o daliadau wedi'u dal yn ôl ar gyfer taliadau cadw prosiectau cyfalaf.

12.2 TREFNIADAU PRYDLESU AC O FATH PRYDLESU

12.2.1 Y CYNGOR FEL PRYDLESAI

Mae'r Cyngor wedi caffael amrywiol asedau dan brydlesi cyllidol sy'n cael eu hysbysu dan Eiddo, Peiriannau ac Offer ar y Fantolen.

Mae gan y Cyngor ymrwymadau prydlesu gweithredol o £0.607m a £0.675m ar gyfer 2022-23 a 2023-24 yn y drefn honno.

Yr isafswm taliadau prydles sy'n ddyledus dan drefniadau Prydles Ariannol yw £0.941m a £0.954m ar 31 Mawrth 2023 a 31 Mawrth 2024 yn y drefn honno.

12.2.2 Y CYNGOR FEL PRYDLESWR

Mae gan y Cyngor fuddsoddiad crynswth mewn eiddo i'w brydlesu, yn cynnwys lleiafswm y taliadau prydles sydd i'w disgwyl dros weddill cyfnodau'r prydlesi a'r gwerth gweddilliol i'w ddisgwyl ar yr eiddo pan ddaw'r prydlesi i ben.

Nid yw dyledwyr prydlesi cyllidol yn berthnasol oherwydd y gwnaed taliadau cydnabyddiaeth o £0.890m ar ddechrau'r cytundebau. Felly, nid oes unrhyw rwymedigaeth yn aros.

Seiliwyd incwm prydlesi cyllidol ar dderbyn rhenti rhad dros gyfnod o ryw 999 mlynedd is £22.316m.

Derbyniadau yn Ddyledus	Taliadau Derbyniadwy 2024-25 £000	Taliadau Derbyniadwy 2025/26 - 2028/29 £000	Taliadau Derbyniadwy ar ol 2029 £000	Cyfanswm £000
Prydlesau Cyllid				
Buddsoddiad crynswth mewn prydlesau	-	-	-	-
Derbyniadau Lleiafrif prydles*	-	-	14	14
Prydlesau Gweithredol				
Taliadau prydlesol cyfanrif lleiaf	2,652	3,730	15,934	22,316

* Mae incwm prydles cyllid yn seiliedig ar renti pupur a dderbynwyd dros gyfnod o ~999 mlynedd.

12.3 BUDDSODDIADAU

Caiff y buddsoddiadau eu dangos ar y Fantolen yn ôl gwerth wedi'i amorteiddio sy'n caniatáu ar gyfer cydraddoli'r llog ar y prifswm dros fywyd y buddsoddiad.

Y gwerth teg (ar y farchnad) yn adlewyrchu'r derbyniadau pe bai'r buddsoddiadau wedi cael eu sylwedu ar 31 Mawrth 2024 oedd £19.4m. Gwerth teg cyfatebol buddsoddiadau ar 31 Mawrth 2023 oedd £62.0m.

Cyfrifwyd Net Gwerth Presenol gyda'r dull Gwerth Clir Presennol (NGP) sy'n rhoi amcangyfrif o daliadau yn y dyfodol yn nhermau heddiw.

Nid yw'r Cyngor yn dal y categorïau canlynol o asedau ariannol – “ar gael i werthu” neu “yn ôl gwerth teg trwy elw a cholled”.

Buddsoddiadau (Benthyciadau a Symiau Derbyniadwy)	Gwerth wedi'i Amorteiddio 31 Mawrth 2023 £000	Gwerth Aeddfedu			Llog a Gronnwyd yn y Flwyddyn £000	Gwerth wedi'i Amorteiddio 31 Mawrth 2024 £000	Gwerth Teg 31 Mawrth 2024 £000
		1 Ebrill 2023 £000	Symudiad yn y Flwyddyn £000	31 Mawrth 2024 £000			
Byrdymor (dan 12 mis)							
Y Farchnad Arian	25,201	25,000	(20,000)	5,000	399	5,399	5,120
	25,201	25,000	(20,000)	5,000	399	5,399	5,120
Cywerth Arian Parod	-	-	-	-	-	-	-
Y Farchnad Arian	36,827	36,693	(22,817)	13,876	116	13,992	14,272
Cyfanswm Buddsoddiadau	62,028	61,693	(42,817)	18,876	515	19,391	19,392

12.4 DYLEDWYR A CREDYDWYR

12.4.1 DYLEDWYR A RHAGDALIADAU

Caiff holl symiau sy'n cael eu cynnwys fel asedau eu dangos yn ôl gwerth teg (ar y farchnad).

	Clir 1 Ebrill 2023 £000	Crynswth 31 Mawrth 2024 £000	Lwfans Amhariad £000	Clir 31 Mawrth 2024 £000
Symiau sy'n daladwy ar ôl blwyddyn:				
Benthyciadau Eraill	3,396	2,589	-	2,589
Dyledion ar Ystadau (gwelwch y tabl isod)	1,714	2,634	-	2,634
	5,110	5,223	-	5,223
Symiau sy'n daladwy ymhen blwyddyn:				
Derbyniadau Masnachol	28,376	22,257	(4,780)	17,477
Rhagdaliadau	1,984	1,524	-	1,524
Symiau Derbyniadwy Eraill	59,058	64,885	(8,708)	56,177
	89,418	88,666	(13,488)	75,178

Mae'r cynnydd mewn dyledwyr a rhagdaliadau yn bennaf oherwydd cynnydd yn y balans sy'n gysylltiedig â'r Pwll Ardrethi Annomestig Cenedlaethol.

12.4.2 CREDYDWYR & BENTHYCA TYMOR BYR

Caiff gwerth teg masnach a symiau taladwy eraill ei gymryd fel swm yr anfoneb neu fil.

	Gweddil 31 Mawrth 2023				Gweddil 31 Mawrth 2024			
	Credydwy Byrdymor	Derbyniadau Grantiau Cyllid o Flaen Llaw	Derbyniadau Grantiau Cyfalaf o Flaen Llaw	Cyfanswm Credydwy	Credydwy Byrdymor	Derbyniadau Grantiau Cyllid o Flaen Llaw	Derbyniadau Grantiau Cyfalaf o Flaen Llaw	Cyfanswm Credydwy
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Symiau sy'n daladwy ymhen blwyddyn:								
Taliadau Masnachol	(31,048)	(14)	(10,380)	(41,442)	(28,589)	(136)	(13,358)	(42,083)
Taliadau Eraill	(27,354)	(1,841)	(16,000)	(45,195)	(21,696)	(8,469)	(16,414)	(46,579)
	(58,402)	(1,855)	(26,380)	(86,637)	(50,285)	(8,605)	(29,772)	(88,662)
Llog ar Fenthyciadau Benthyciadau'n Aeddfedu cyn pen Blwyddyn				(1,014) (12,196)				(1,967) (1,791)
Cyfanswm Credydwy				(99,847)				(92,420)

Mae gan y cynnydd mewn credydwyr tymor byr nifer o ffactorau cyfrannol, gan gynnwys symud mewn Credydwyr mewn perthynas â chyrrff cyhoeddus, amseru taliadau budd-dal tai, taliadau pensiwn ac amseru taliadau diswyddo.

12.4.3 DERBYNIADAU GRANTIAU O FLAEN LLAW

Grantiau yw'r rhain a dderbyniwyd o flaen llaw ac nad oes modd eu cymhwyso cyn cydymffurfio â thelerau'r grant pan fydd y grant yn cael ei gydnabod fel incwm.

	Gweddill ar 1 Ebrill 2023	Cymhwyswyd yn y Flwyddyn Cyflawnwyd yr Amodau	Derbyniwyd yn y Flwyddyn Amodau Eto i'w Cyflawni	Gweddill ar 31 Mawrth 2024
Rhwymedigaeth Gyfredol:				
Grantiau Cyllid				
· Cronfa Gyffredinol	(1,855)	1,169	(7,919)	(8,605)
· CRT	-	-	-	-
Grantiau Cyfalaf				
· Cronfa Gyffredinol	(26,380)	4,034	(7,426)	(29,772)
· CRT	-	-	-	-
Cyfanswm	(28,235)	5,203	(15,345)	(38,377)

Mae dadansoddiad o'r Derbyniadau Grantiau o Flaen Llaw yn y tablau isod:

Derbyniadau Grantiau Cyfalaf o Flaen Llaw	2022-23 £000	2023-24 £000
Rhwymedigaethau Cyfredol		
Llywodraeth Cymru – Gwellu Cartrefi	(1)	(1)
Llywodraeth Cymru - Canol y Dref	(3,204)	(3,204)
Llywodraeth Cymru - Parc Bwyd Llwynhelygg	(1,163)	(1,161)
Llywodraeth Cymru - Cyfnewidfa Trafnidiaeth	(7,462)	(10,264)
LUF Castell Hwlfordd	(2,324)	(82)
Cyfraniad at Gynlluniau Trwsio Grŵp	(185)	(185)
Cyfraniadau Datblygwyr S106	(8,160)	(8,334)
Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf Eraill	(3,881)	(6,541)
Cyfanswm Rhwymedigaethau Cyfredol Derbyniadau Grantiau Cyfalaf o Flaen Llaw	(26,380)	(29,772)

Derbyniadau Grantiau Cyllid o Flaen Llaw	2022-23 £000	2023-24 £000
Rhwymedigaethau Cyfredol		
Addysg	(233)	(111)
Gwasanaethau Cymdeithasol Plant ac Oedolion	(352)	(656)
Gwasanaethau Cymunedol*	(1,191)	(7,687)
Gwasanaethau Canolog a Chorfforaethol	(12)	(112)
Cronfa Gyffredinol Tai a CRT	(67)	-
Prifffyrdd	-	(39)
Cyfanswm Rhwymedigaethau Cyfredol Derbyniadau Grantiau Cyllid o Flaen Llaw	(1,855)	(8,605)

* Mae Gwasanaethau Cymunedol yn cynnwys Diwylliant, yr Amgylchedd, Cynllunio, Gwasanaethau Prifffyrdd a Chludiant

12.5 ARIAN PAROD A CYWERTHOEDD ARIAN PAROD

	Gweddill 31 Mawrth 2023 £000	Gweddill 31 Mawrth 2024 £000
Arian yn y banc / mewn llaw	(578)	741
Cyfrifon Banc ar Alw	36,827	13,992
Cyfanswm Arian a Chywertoedd Arian	36,249	14,733

12.6 ASEDAU MEWN LLAW I'W GWERTHU

	2022-23 £000	2023-24 £000
Gweddill heb ei dalu ar ddechrau'r flwyddyn	-	-
Asedau a ddosbarthwyd fel Mewn Llaw i'w Gwerthu yn ystod y flwyddyn	-	330
Asedau a werthwyd	-	(330)
Gweddill heb ei dalu ar ddiwedd y flwyddyn:	-	-

12.7 DARPARIAETHAU A RHWYMEDIGAETHAU AC ASEDAU AMODOL

12.7.1 DARPARIAETHAU

Mae'r Cyngor yn yswirio i hunan i raddau ac yn cyfrannu swm bob blwyddyn at y ddarpariaeth i dalu am hawliadau a setlwyd.

	2022-23			2023-24		
	Yswiriant £000	Arall £000	Cyfanswm £000	Yswiriant £000	Arall £000	Cyfanswm £000
Dygwyd Ymlaen ar 1 Ebrill	(2,418)	-	(2,418)	(2,667)	-	(2,667)
Cost Hawliadau i'w Codi ar Wasanaethau	553	-	553	317	-	317
Llai: Ad-daliad Allanol	(7)	-	(7)	(13)	-	(13)
Arall	-	-	-	-	-	-
Codwyd ar Ddarpariaeth	546	-	546	304	-	304
Cyfraniadau a Throsglwyddiadau yn y Flwyddyn	(795)	-	(795)	138	-	138
Gweddill a Ddygwyd Ymlaen ar 31 Mawrth	(2,667)	-	(2,667)	(2,225)	-	(2,225)

12.7.2 RHWYMEDIGAETHAU AMODOL

- Daeth busnes yswiriant Mutual Municipal i ben ar 30 Medi 1992 a gwnaed trefniant yn 1994 i sicrhau diweddu trefnus. Os daw'n amlwg bod diweddu diddyled yn annhebygol ei gyflawni, nodwyd y byddai Cynllun Trefniant yn cael ei ennyn a fyddai'n trosglwyddo peth o'r rhwymedigaeth i ad-dalu hen hawliadau i'r Cyngor.

Dechreuwyd y Cynllun ar 13 Tachwedd 2012 ac mae'r Awdurdod wedi talu ardollau o £346,000 hyd yma o dan y cynllun. Efallai y bydd angen cynnydd pellach mewn ardollau ond nid yw'r rhwymedigaeth yn sicr, nid yw'r elfen hon wedi'i chynnwys yn y cyfrifon, ac ni ddisgwylir iddi fod yn berthnasol.

- Yn ystod y degawd aeth heibio mae'r Awdurdod wedi gweithredu fel asiant casglu ar ran Dŵr Cymru o ran taliadau dŵr a charthffosiaeth Tenantiaid y Cyfrif Refeniw Tai (CRT). Yn gyfnewid am y gwasanaeth hwn mae'r Awdurdod wedi derbyn comisiwn a driniwyd fel ffrwd incwm i'r CRT. Codwyd amheuaeth ynghylch y trefniant hwn oherwydd dyfarniad Llys yn ystod 2015-16 (Kim Jones yn erbyn Bwrdeistref Southwark yn Llundain) a ddyfarnodd bod Awdurdodau Lleol sy'n casglu trethi dŵr drwy'r CRT yn gwneud hynny fel cyflenwr dŵr yn hytrach nag fel asiant y cyflenwr dŵr. Yn draddodiadol gwelwyd hyn fel trefniant asiantaeth, ond daw dyfarniad y Llys i gasgliad bod yr Awdurdod dan sylw'n gweithredu fel cyflenwr dŵr, sydd â

goblygiadau ariannol sylweddol i'r rhai yr effeithir arnynt, o ran y ffi asiantaeth a lle cymrwyd camau yn erbyn ôl-ddyledion rhent y gellid ystyried eu bod yn cynnwys trethi dŵr. Ar 27 Hydref 2020 cadarnhaodd y Llys Apêl ddyfarniad Uchel Lys yn achos Maer a Bwrdeisiaid Bwrdeistref Frenhinol Kingston-Upon-Thames v Moss [2020] EWCA Civ 1381 o blaid tenant cyngor a honnodd fod landlord ei awdurdod lleol yn anghyfreithlon yn codi gormod ar ei denantiaid am eu cyflenwadau dŵr. Er mwyn cyfyngu ar y rhwymedigaeth hon, mae'r Cyngor wedi ymrwymo i gytundeb newydd gyda'r cyflenwr dŵr o 1 Ebrill 2017 ymlaen, sy'n sicrhau ei fod yn gweithredu fel asiant. Roedd trefniant gyda Dŵr Cymru wedi dod i ben ar 1 Rhagfyr 2022.

- O ran y gofynion cyflog cyfartal a gynhwysir yn y Ddeddf Cydraddoldeb, mae'r Cyngor wedi ceisio sicrhau nad oes gwahaniaethu anghyfreithlon o fewn ei strwythurau cyflogau ac y gellir cyfiawnhau'r holl wahaniaethu cyflog yn wrthrychol trwy ddefnyddio cynllun gwerthuso swyddi dilys sy'n perthnasu cyflog sylfaenol yn uniongyrchol â gofynion, galwadau a chyfrifoldebau pob rôl. Mae'r Cyngor yn cymhwyso cysyniad teuluoedd o swyddi a phroffiliau rôl wrth werthuso swyddi.
- O fis Rhagfyr 2023, daeth Deddf Rhentu Cartrefi (Cymru) 2016 i rym ar newid yn hawliau tenantiaid a mwy o gyfrifoldebau diogelwch i landlordiaid. Mae gan hyn oblygiadau ariannol posibl i'r Cyfrif Refeniw Tai, fodd bynnag ni ellir amcangyfrif hyn yn ddibynadwy hyd nes y ceir arweiniad pellach. Mae'r cyngor yn cymryd cyngor cyfreithiol i egluro ei gyfrifoldebau a champau unioni.
- Achos Llys Virgin Media: Ym mis Mehefin 2023, rhoddodd dyfarniad Uchel Lys yn achos Virgin Media vs NTL Pension Trustees II Limited ddyfarniad yn ymwneud ag Adran 37 o Ddeddf Cynllun Pensiwn 1993 a newidiadau i reolau'r cynllun. Fodd bynnag, deallwn (gan Adran Actiwari'r Llywodraeth) fod yr holl ofynion wedi'u bodloni ac felly nid yw'r mater hwn yn effeithio ar gynlluniau'r sector cyhoeddus.

12.7.3 ASEDAU AMODOL

Dim

12.8 BENTHYCA HIRDYMOR

12.8.1 DADANSODDIAD O DRAFODION BENTHYCIADAU YN Y FLWYDDYN

Dan y safonau perthnasol cyflwyno adroddiadau ariannol, er mwyn cael gwybod gwerth y portfolio benthyciadau wedi'i amorteiddio fel yr hysbyswyd ar y Fantolen, caiff gwerth aeddfedu benthyciadau ei addasu i gyfrif llog cronedig dyledus a chaiff addasiad ariannol ei wneud i lyfnu effaith unrhyw log grisiog neu breimymau a gostyngiadau.

Amortised Value	2022-23 £000	Benthyciadau'r Farchnad £000	LLC £000	PWLB £000	2023-24 £000
Gwerth Aeddfedu	(190,954)	(25,000)	(1,946)	(147,277)	(174,223)
Cofnodion y Cyfrif Addasiadau Ariannol					
Addasiad Cyfradd Log Effeithiol					
· Blynnyddoedd blaenorol	(382)	(554)	216	-	(338)
· Y flwyddyn gyfredol	44	(251)	(40)	-	(291)
Cofnodion Cyfrif Rhwymedigaethau Gohiriedig					
Gostyngiadau a Drosglwyddwyd	(200)	(200)	-	-	(200)
Llai gostyngiad Disgownt					
· Blynnyddoedd blaenorol	27	29	-	-	29
· Y flwyddyn gyfredol	3	2	-	-	2
Cofnodion Cyfrif Cronfa'r Cyngor					
Dilead Cyfradd Log Effeithiol	(8)	(8)	-	-	(8)
Gwerth wedi'i Amorteiddio	(191,470)	(25,982)	(1,770)	(147,277)	(175,029)

12.8.2 CYMHARU GWERTH AEDDFEDU A GWERTH TEG

Amcangyfrif yw gwerth teg o faint fyddai'r portffolio benthyciadau'n costio i'w adbrynu fel yr oedd pethau ar 31 Mawrth 2024. Cyfrifwyd Net Gwerth Presennol gan ddefnyddio'r dull (NGP) sy'n rhoi amcangyfrif o daliadau yn y dyfodol yn nhermau heddiw. Prisiwyd y dyledion PWLB gan ddefnyddio'r gyfradd fenthycia newydd.

Gwerth Aeddfedu a Gwerth Teg	2022-23 £000	Benthyciadau'r Farchnad £000	LLC £000	PWLB £000	2023-24 £000
Gwerth Aeddfedu					
Fel yr oedd pethau ar 1 Ebrill					
Benthycia Hirdymor	(202,738)	(40,000)	(2,140)	(148,814)	(190,954)
Benthycia Byrdymor	(1,194)	-	(162)	(12,034)	(12,196)
Cyfanswm Benthycia	(203,932)	(40,000)	(2,302)	(160,848)	(203,150)
Ad-dalwyd yn y Flwyddyn	1,194	15,000	162	12,034	27,196
Codwyd yn y Flwyddyn	(412)	-	(60)	-	(60)
Fel yr oedd pethau ar 31 Mawrth					
Benthycia Hirdymor	(190,954)	(25,000)	(1,946)	(147,277)	(174,223)
Benthycia Byrdymor	(12,196)	-	(254)	(1,537)	(1,791)
Cyfanswm Benthycia	(203,150)	(25,000)	(2,200)	(148,814)	(176,014)
Newid yn y swm dyledus mewn llai na blwyddyn	(11,002)	-	(92)	10,497	10,405
Gwerth Teg	(200,569)	(22,825)	(1,652)	(137,250)	(161,727)

Nid yw'r Cyngor yn dal ymrwymadau ariannol yn ôl gwerth teg trwy elw a cholled.

Mae'r Awdurdod wedi defnyddio gwerth trosglwyddo fel dull cyfrifo gwerth teg ei rwymedigaethau ariannol ar 31 Mawrth 2024. Fodd bynnag, er cymharu, byddai cyfrifo gwerth teg gan ddefnyddio prisio ymadael wedi arwain at gyfrifo gwerth o £182.86m gyda dull cyfradd ddisgowntio ad-dalu cynnar. Nid oes gan yr Awdurdod unrhyw ymrwymadau contract i dalu'r costau cosb hyn ac ni fyddai unrhyw gost ychwanegol pe bai'r benthyciadau'n rhedeg i'w dyddiad aeddfedu.

Mae dadansoddiad o'r portffolio dyledion yn ôl gwerth aeddfedu yn ôl rhoddwr benthyg ac yn ôl proffil aeddfedu ar 31 Mawrth 2024 yn nodyn 12.10.3.2.

12.9 CRONFEYDD DEFNYDDIADWY

	2022-23 £000	2023-24 £000
Cronfeydd a Glustnodwyd (gwelwch nodyn 11.2.1)	(89,499)	(80,039)
Derbyniadau a Chyfraniadau Cyfalaf (gwelwch nodyn 11.2.2)	(14,256)	(13,964)
Cyfanswm	(103,755)	(94,003)

12.10 CRONFEYDD ANNEFYDDIADWY

Caiff y trafodion yng nghyfrifon y gronfa annefnyddiadwy eu crynhoi isod gyda manylion cyfrif pob cronfa'n dilyn.

	Gweddill ar 1 Ebrill 2023	Symudiad yn y Flwyddyn	Gweddill ar 31 Mawrth 2024
	£000	£000	£000
Cyfrif Addasu Cyfalaf	(494,852)	(10,215)	(505,067)
Cronfa Ailbrisio	(283,864)	(30,879)	(314,743)
Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol	404	289	693
Cyfrif Absenoldebau Cronedig	3,721	(1,071)	2,650
Cronfa Bensiynau*	(51,040)	58,701	7,661
Cyfanswm Cronfeydd Annefnyddiadwy	(825,631)	16,825	(808,806)

12.10.1 CYFRIF ADDASU CYFALAF

Mae'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn clustogi'r gwahaniaethau amseriad sy'n deillio o'r trefniadau gwahanol ar gyfer cyfrif am dreulio asedau anghyfredol ac am gyllido caffael, adeiladu neu wella'r asedau hynny dan ddarpariaethau statudol. Mae'r Cyfrif hefyd yn cynnwys enillion ailbrisio sydd wedi cronni ar Eiddo, Peiriannau ac Offer cyn 1 Ebrill 2007, dyddiad creu'r Gronfa Ailbrisio i ddal enillion o'r fath.

	2022-23 £000	2023-24 £000
Gweddill ar 1 Ebrill	(487,050)	(494,852)
Symiau a Neilltuwyd i Ad-dalu Dyledion		
- Isafswm Darpariaeth Refeniw	(6,084)	(4,711)
- Derbyniadau Cyfalaf a Neilltuwyd	(16)	(33)
Cyllido o Gwariant ar Asedau Sefydlog:		
- Cymhwyso'r Gronfa Gyfalaf	(10,403)	(16,519)
- Cymhwyso Cyllid Arall	(2,119)	(1,608)
- Cymhwyso Derbyniadau Cyfalaf	(16)	(828)
- Cymhwyso Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf a gredydwyd i CI&E i godi cyfalaf	(30,887)	(36,522)
Taliadau Datganiad Incwm a Gwariant:		
- Gostwng Gwariant Cyllidol Clir a Gyllidwyd o Gyfalaf Trwy Statud	5,801	221
- Swm a Ddarparwyd ar gyfer Dibrisiad	31,193	33,761
- Gwariant nad yw'n Gwella	14,734	19,371
- Amhariad	138	228
- Colled Ailbrisio	3,696	6,967
- Ennill Ailbrisio a ddefnyddiwyd i wyrddroi Colled Ailbrisio flaenorol	(4,202)	(2,586)
- Gostwng Rhwymedigaeth Ohiriedig	243	965
Symudiadau Asedau Sefydlog:		
- Gwarediadau	693	2,056
Symudiadau'r Gronfa Ailbrisio:		
- Symiau a ddilëwyd	(10,573)	(10,977)
Gweddill a Ddygwyd Ymlaen 31 Mawrth	(494,852)	(505,067)

12.10.2 CRONFA AILBRISIO

Sefydlwyd y Gronfa Ailbrisio yn Ebrill 2007 ac mae'n cyfrif am gynnydd yng ngwerth Eiddo, Peiriannau ac Offer; cyfrifwyd enillion cyn 1 Ebrill 2007 yn y Cyfrif Addasu Cyfalaf. Caiff y gweddill ei leihau pan fydd asedau gydag enillion wedi cronni yn y gronfa:

- yn dioddef ailbrisiad ar i lawr neu'n cael eu hamharu;
- yn cael eu dibrisio wrth i'w budd economaidd gael ei dreulio;
- yn cael eu gwared a'r cynnydd yn cael ei sylwedu.

	2022-23 £000	2023-24 £000
Gweddill a Ddygwyd Ymlaen ar 1 Ebrill	(258,083)	(283,864)
Enillion Ailbrisio	(59,215)	(55,075)
Ailbrisiad ar i lawr ac amhariad*	22,861	13,219
Gwarged / Diffyg wrth ailbrisio asedau anghyfredol heb ei godi ar wagred / diffyg wrth ddarparu gwasanaethau	(36,354)	(41,856)
Diddymu gormodedd dibrisiad gwerth presennol dros ddibrisiad cost hanesyddol	10,314	9,898
Diddymu gweddill gwared asedau	259	1,079
Cyfanswm a Ddiddymwyd	10,573	10,977
Gweddill a Ddygwyd Ymlaen ar 31 Mawrth	(283,864)	(314,743)

* Lle nad oes unrhyw ennill ailbrisiad blaenorol, caiff colledion eu codi ar y gwarged / diffyg wrth ddarparu gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr

12.10.3.1 NATUR A MAINT PERYGLON SY'N DEILLIO O OFFERYNNAU ARIANNOL

Cyn pob blwyddyn ariannol bydd y Cyngor yn cymeradwyo Strategaethau Rheoli a Buddsoddi'r Drysorfa sy'n pennu terfynau a meini prawf ar gyfer benthyca a buddsoddi yn ystod y flwyddyn ariannol ddilynol gyda'r bwriad o wneud y Cyngor yn llai agored i natur anrhagweladwy marchnadoedd ariannol a gwarchod yr adnoddau ariannol sydd ar gael i dalu am wasanaethau. Ni aethpwyd dros unrhyw derfynau buddsoddi neu fenthyca yn ystod y flwyddyn ariannol.

Mae effaith economaidd pandemig Covid-19, Brexit ac yn fwy diweddar y rhyfel yn yr Wcrain yn cyflwyno heriau i'r diwydiant gwasanaethau ariannol a'i sefydliadau. Nid oes angen benthyca ychwanegol ond defnyddiwyd y Cronfeydd Marchnad Arian i gryfhau hylifedd, gan sicrhau diogelwch a chynnyrch ar yr un pryd.

Peryglon Credyd

Dyma'r posibilrwydd y bydd un parti i offeryn ariannol yn methu cyflawni rhwymedigaethau'r contract, gan achosi colled i'r parti arall. Daw peryglon credyd o fuddsoddi arian dros ben gyda Banciau, Cymdeithasau Adeiladu ac Awdurdodau Lleol eraill yn ogystal â pheryglon credyd y mae cwsmeriaid a bancwyr y Cyngor yn agored iddynt.

Peryglon Credyd Buddsoddi

Polisi'r Cyngor yw adneuo arian yn unig gyda nifer cyfyngedig o Fanciau a Chymdeithasau Adeiladu o safon, gyda'u cyfraddiadau credyd yn cael eu hadolygu'n gyson gan y Cyngor trwy ddefnyddio data annibynnol o'r farchnad a gaiff eu darparu gan Ymgynghorwyr Trysorfa'r Cyngor. Caiff y symiau

a fuddsoddir eu cyfyngu i symiau doeth a fforddiadwy yn unol â'r Strategaeth gymeradwy. Ni chaiff unrhyw sicrwydd cyfochrog ei ddal ar gyfer y trafodion hyn.

Y farn yw bod ansawdd credyd y partïon ar ben isaf y cyfraddiadau risg; fodd bynnag, fel y dangosodd yr argyfwng bancio, nid oes modd dibynnu ar gyfraddiadau credyd bob amser. Serch hynny, ni fu unrhyw aildrafod telerau gyda phartïon ac mae'r Cyngor yn disgwyl ad-daliad llawn o holl adneuon a wnaed gyda'i bartïon, gan gynnwys holl log a enillwyd, ar y dyddiad dyledus. O ganlyniad nid oes unrhyw amhariad i'w hysbysu.

Amlygrwydd i Gredyd

Bydd y Cyngor yn gyson yn adolygu ei berfformiad o ran casglu incwm credyd ac yn sicrhau ei fod wedi gwneud digon o lwfans ar gyfer unrhyw ddrwgddyledion a allai ddigwydd.

Anaml iawn y caiff y cyfleuster gorddrafft sydd gan y Cyngor gyda'i fancwyr ei ddefnyddio ac mae'r amlygrwydd i beryglon credyd yn aruthrol isel.

Peryglon Hylifedd

Dyma'r posibilrwydd y bydd un parti i offeryn ariannol yn methu cyflawni rhwymedigaethau'r contract, gan achosi colled i'r parti arall.

Mae'r Cyngor yn gallu cadw golwg ar-lein ar ei drafodion banc ac mae'n paratoi rhagolygon llif arian dyddiol, wythnosol a blyneddol manwl a ddylai sicrhau nad yw diffygion arian parod yn digwydd.

Sut bynnag, gall y Cyngor fenthycu oddi ar y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus yn ogystal â bod â chyfleuster gorddrafft gyda'i fancwyr. O ganlyniad, nid oes unrhyw berygl sylweddol y bydd y Cyngor yn methu codi cyfalaf i dalu ei ddyledion dan offerynnau benthycu ariannol neu unrhyw rwymedigaeth arall.

Peryglon y Farchnad

Dyma'r posibilrwydd y bydd gwerth offeryn yn amrywio. Peryglon allweddol y farchnad yw:

Peryglon Cyfraddau Llog

Mae'r Cyngor yn agored fel a ganlyn i ansicrwydd talu / derbyn llog ar offerynnau cyfradd newidiol ac o ran unrhyw benthycu newydd gofynnol a buddsoddiadau a wneir yn unrhyw flwyddyn:

- Mae'r Cyngor yn cynnal portffolio dyledion a buddsoddiadau sylweddol. Er mwyn cyfyngu ar beryglon ailgyllido polisi'r Cyngor yw ceisio sicrhau nad yw cyfran sylweddol o'i fenthycu'n aeddfedu i'w ad-dalu ar unrhyw adeg arbennig yn y dyfodol er mwyn lleihau effaith ariannol ailfenthycu ar adeg pan fydd cyfraddau llog yn anffafriol. Pan fo hyn yn anoddach, oherwydd sefyllfa dyledion etifeddol, bydd yr amser gorau i ailgyllido'n cael ei geisio.
- Ni fydd newidiadau mewn cyfraddau llog yn effeithio ar y Fantolen o ran mwyafrif yr asedau a rhwymedigaethau sy'n cael eu dal yn ôl cost wedi'i hamorteiddio, ond bydd yn effeithio ar y rhai sy'n cael eu dal yn ôl gwerth teg. Bydd gwerth teg asedau ariannol cyfradd benodol yn lleihau os bydd cyfraddau llog yn codi a gwerth teg bydd rhwymedigaethau ariannol cyfradd benodol yn codi os bydd cyfraddau llog yn disgyn.
- Gallai cynnydd mewn cyfraddau gynyddu incwm o fuddsoddiad a chost benthycu ac i'r gwrthwyneb. Mae'r maint ar unrhyw adeg arbennig yn dibynnu ar gyfansoddiad a phroffil aeddfedu'r buddsoddiad a phortffolios benthyciadau a'r berthynas rhwng cyfraddau benthycu a buddsoddi. Pe bai'r cyfraddau llog cyfartalog wedi bod 1% yn uwch ar 2023-24 yr effaith ariannol glir fyddai cynnydd o £0.704m mewn incwm llog.

Peryglon Prisiau

Mae Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor yn caniatáu i'r Awdurdod fuddsoddi mewn cronfeydd marchnad arian hyd at y terfynau cymeradwy. Mae monitro cadarn yn sicrhau bod unrhyw amlygiad i brisiau niweidiol yn y farchnad yn cael ei leihau.

Peryglon Cyfnewid Arian Tramor

Mae gan y Cyngor yr amlygiad canlynol i symudiadau mewn cyfraddau cyfnewid:

- Mae gan y Cyngor ddau gynllun cymorth grant lle caiff y grant ei roi mewn Ewros, Bucanier a Chysylltiadau Hynafol. Mae cyfrif Banc Ewro ar agor i gefnogi'r cynlluniau hyn. Y Cyngor yw'r corff arweiniol ar gyfer y ddau grant lle hawlr y grantiau mewn ewros ar gyfer pob parti, gan gynnwys Sir Benfro. Er bod y Cyngor yn aildosbarthu'r grant a dderbynnir i bob parti mewn ewros, mae'r Cyngor yn agored i risg cyfnewid ar eu helpen sy'n weddill. Nid oedd balans yn y cyfrif Ewro ar 31 Mawrth 2024.
- Fel y nodir yn Nhrefniadau Llywodraethu Rheolaeth Trysorlys, mae'r Cyngor yn cydnabod eu bod yn ceisio "Gwerth am Arian" ar gyfer eu holl weithgareddau trysorlys ac, yn ychwanegol, mae cofrestr risg prosiect. Ar 31 Mawrth 2024 roedd dyledwr o £0.095m yn ymwneud â grant sy'n weddill, felly mae'r risg cyfradd gyfnewid yn amherthnasol.

12.10.3.2 DADANSODDIAD O WERTH AEDDFEDU'R PORTFFOLIO BENTHYCIADAU YN ÔL RHODDWYR BENTHYG A PHROFFIL AEDDFEDU

Proffil ar 31 Mawrth 2024

Parod i'w Adbrynu o fewn:	1 flwyddyn £000	1 i 2 flynedd £000	2 i 5 mlynedd £000	5 i 10 mlynedd £000	Dros 10 mlynedd £000	Cyfanswm 2023-24 £000
Benthyciadau'r Farchnad	-	-	-	-	25,000	25,000
LLC	254	346	876	724	-	2,200
PWLB	1,537	1,539	11,504	22,734	111,500	148,814
Cyfanswm	1,791	1,885	12,380	23,458	136,500	176,014
Cyfradd benodol	1,791	1,885	12,380	23,458	136,500	176,014
Cyfradd newidiol	-	-	-	-	-	-
Cyfanswm	1,791	1,885	12,380	23,458	136,500	176,014

12.10.3.3 DADANSODDIAD O WERTH AEDDFEDU'R PORTFFOLIO BENTHYCIADAU YN ÔL AMLYGRWYDD CREDYD A PHROFFIL AEDDFEDU AR 31 MAWRTH 2024

Parod i'w Sylweddu o fewn:	1 flwyddyn £000	2 flynedd £000	5 mlynedd £000	Cyfanswm 2023-24 £000
Buddsoddiadau Penodedig (hyd pan wnaed yn llai na 364 diwrnod)				
Banciau a Chymdeithasau Adeiladu	18,876	-	-	18,876
Cyfanswm	18,876	-	-	18,876
Cyfradd benodol	5,000	-	-	5,000
Cyfradd newidiol (Cyfrifon Galw/MMF)	13,876	-	-	13,876
Cyfanswm	18,876	-	-	18,876

12.10.4 CYFRIF ABSENOLDEBAU CRONEDIG

Mae'r cyfrif hwn yn cynrychioli cost hawl i absenoldeb taladwy dyledus ond heb ei chymryd ar 31 Mawrth sy'n cael ei godi ar gost gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ac yn cael ei wyrdroi allan yn y Datganiad Symudiad Cronfeydd a'i godi ar y cyfrif hwn i gydymffurfio â gofynion statudol.

	2022-23 £000	2023-24 £000
Gweddill 1 Ebrill	1,809	3,721
Setlo neu ddileu cronriad y flwyddyn cynt	(1,809)	(3,721)
Cronriad am y flwyddyn gyfredol	3,721	2,650
Gweddill 31 Mawrth	3,721	2,650

12.10.5 Y GRONFA BENSIYNAU

Mae'r Gronfa Bensiynau'n gysylltiedig â Chynllun Pensiwn Dyfed (gwelwch nodyn 10.4) ac mae'n llyncu'r gwahaniaethau amseriad sy'n deillio o'r trefniadau gwahanol ar gyfer cyfrif am fuddiannau ar ôl cyflogaeth ac am gyllido budd-daliadau'n unol â darpariaethau statudol.

Mae gweddill y credyd ar y Gronfa Bensiynau'n adlewyrchu'r gormodedd ar adeg rhwng y budd-daliadau a enillwyd gan gyflogaion blaenorol a phresennol a'r adnoddau o ran asedau cronfa pensiwn sy'n ofynnol i'w talu. Dylai'r trefniadau statudol ar gyfer rheoli'r Gronfa sicrhau bod cyllid wedi cael ei neilltuo erbyn y daw'n amser talu'r budd-daliadau.

	2022-23 £000	2023-24 £000
Gweddill 31 Mawrth	233,914	(51,040)
Cydnabyddiaeth o Gronfa Bensiwn GRhA / Partneriaeth	641	-
Gweddill 1 Ebrill	234,555	(51,040)
Ailfesuriadau o Rwymedigaethau ac Asedau Pensiynau	(315,655)	(60,914)
Addasiad tô i'r ased	-	119,561
Gwrthdroi eitemau taladwy i'r gwarged / diffyg ar ddarparu gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	47,770	17,939
Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol eraill yn y flwyddyn	(17,710)	(17,885)
Gweddill 31 Mawrth	(51,040)	7,661

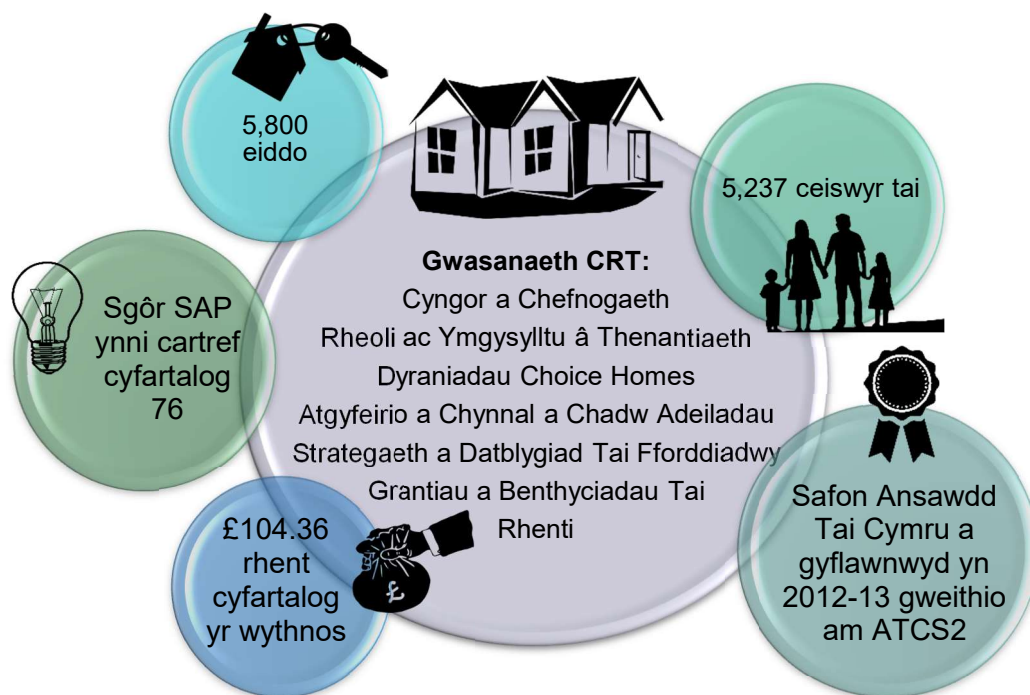
13.0 Y CYFRIF CYLLID TAI (CRT)

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynnyddol 2023-24

13.0 Y CYFRIF CYLLID TAI (CRT)

Caiff trafodion cysylltiedig â Thai'r Cyngor eu dangos isod yn unol â gofynion y Còd.

13.1 SYMUDIAD AR DDATGANIAD Y CYFRIF CYLLID TAI

Dengys y Datganiad hwn yr addasiad a wnaed i'r (Gwarged) / Diffyg ar Ddatganiad Incwm a Gwariant CRT, fel y mesurwyd dan IFRS, er mwyn sicrhau mai dim ond y costau gofynnol trwy statud sy'n cael eu codi ar denantiaid.

	2022-23		2023-24	
	Gweddill Gweithredol CRT	Cronfeydd CRT a Glustnodwyd	Gweddill Gweithredol CRT	Cronfeydd CRT a Glustnodwyd
	£000	£000	£000	£000
Gweddill 1 Ebrill	(752)	(13,686)	(752)	(13,383)
(Gwarged) / Diffyg ar Wasanaethau CRT	204	-	3,658	-
Addasiadau rhwng Sail Gyfrifyddu a Sail Gyllido Reoleiddiol.				
Symiau a gynhwyswyd yn Incwm a Gwariant CRT sy'n ofynnol eu heithrio trwy reoliad i gyrraedd y sefyllfa ariannol				
- Dibrisiad ac amhariad anheddau ac isadeiledd y Cyngor	(16,100)	-	(23,213)	-
- Grantiau Cyfalaf a driniwyd fel incwm cyllid	7,015	-	10,541	-
- Cynnydd neu golled glir wrth wared asedau anghyfredol	16	-	51	-
- Addasiad Cost Pensiynau	(2,272)	-	(701)	-
Symiau a eithriwyd o'r Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr sy'n ofynnol eu cynnwys trwy reoliad i gyrraedd y sefyllfa ariannol:				
- Darparu ar gyfer ad-dalu dyled	1,545	-	1,545	-
- Cyfraniad cyllidol i dalu am gyfalaf	10,024	-	12,158	-
- Cyfraniad y cyflogwr at Gronfa Bensiynau Dyfed	741	-	713	-
(Cynnydd) / Gostyngiad Clir cyn gwneud Trosglwyddiadau (i) / o Gronfeydd	969	-	1,094	-
Trosglwyddiadau (i) / o Gronfeydd	(1,173)	303	(4,752)	5,189
(Cynnydd) / Gostyngiad yn y Flwyddyn	(204)	303	(3,658)	5,189
Gweddill 31 Mawrth	(752)	(13,383)	(752)	(8,194)

13.2 DATGANIAD INCWM A GWARIANT CRT

Dengys y datganiad hwn yr addasiadau o'r cyfrif a ddefnyddiwyd at ddibenion dyrannu adnoddau a phennu rhenti i'r un sy'n dangos y gost economaidd, yn ôl diffiniad Safonau Rhyngwladol Cyflwyno Adroddiadau Ariannol, o ddarparu'r Gwasanaethau Tai Cyngor sy'n cael eu gweinyddu gan y Cyngor.

	2022-23			2023-24		
	Pennu Rhenti	Addas- iadau	Adroddiad IFRS	Pennu Rhenti	Addas- iadau	Adroddiad IFRS
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Incwm						
Rhenti: Anheddau (crynswth)	(25,943)	-	(25,943)	(27,497)	-	(27,497)
Arall	(377)	-	(377)	(374)	-	(374)
Taliadau am wasanaethau a chyfleusterau	(386)	-	(386)	(412)	-	(412)
Cyfraniadau at wariant	(846)	(16)	(862)	(241)	(51)	(292)
Cyfanswm Incwm	(27,552)	(16)	(27,568)	(28,524)	(51)	(28,575)
Gwariant						
Gwaith atgyweirio a chynnal (addasiad Pensiynau IAS19)	8,912	-	8,912	10,847	53	10,900
Goruchwyllo a rheoli (addasiad Pensiynau IAS19)	5,118	1,237	6,355	5,670	55	5,725
Rhenti, ardrethi, trethi a thaliadau eraill	98	-	98	279	-	279
Darpariaeth drwgddyledion	381	-	381	328	-	328
Dibrisiad ac amhariad asedau anghyfredol	-	16,100	16,100	-	23,213	23,213
Costau rheoli dyledion	10	-	10	10	-	10
Gwariant Llawn	14,519	17,337	31,856	17,134	23,321	40,455
Cyfran Gwasanaethau CRT o'r craidd corfforaethol a democrataidd	83	-	83	83	-	83
Cost / (Incwm) Clir Gwasanaethau CRT	(12,950)	17,321	4,371	(11,307)	23,270	11,963
Cyfran CRT o'r incwm a gwariant gweithredu sydd yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr						
Llog derbyniadwy	(323)	-	(323)	(705)	-	(705)
Isafswm Darpariaeth Refeniw	1,545	(1,545)	-	1,545	(1,545)	-
Llog taladwy (gan gynnwys premiymau a disgowntiau adennill dyledion)	2,877	-	2,877	3,061	-	3,061
Neilltuadau arian i Gronfeydd	8,851	(8,851)	-	7,406	(7,406)	-
(Enillion) / Colled ar asedau CRT	-	-	-	-	-	-
Lwfans Atgyweiriadau Mawr a Grantiau Eraill	-	(7,015)	(7,015)	-	(10,541)	(10,541)
Cost llogau pensiynau a'r gyfradd adennill ddisgwylliedig	-	294	294	-	(120)	(120)
(Gwarged) / Diffyg am y Flwyddyn ar Wasanaethau CRT	-	204	204	-	3,658	3,658

13.3 NODIADAU AR Y DATGANIADAU CRT

13.3.1 STOC DAI

Roedd y Cyngor yn gyfrifol am gynnal a rheoli 5,759 o anheddau a 1,075 o siopau a modurdai ar gyfartaledd yn 2023-24 yn cynnwys:

	Stoc ar 1 Ebrill 2023	Ychwanegwyd	Trosglwyddwyd	Gwerthwyd / Dymchwelwyd / Ailgyfluniadau	Stoc ar 31 Mawrth 2024
Tai / Tai Unllawr	4,424	35	-	-	4,459
Fflatiau Un Ystafell a Fflatiau	1,293	48	-	-	1,341
Siopau a Modurdai	1,075	-	-	-	1,075
Gorsafoedd Pwmpio a Gwaith Trin	27	-	-	-	27
Cyfanswm Stoc	6,819	83	-	-	6,902

Nodyn: Caiff gwarediadau CRT eu trosglwyddo i'r Held ar Werth cyn eu gwerthu ond fe'u dangosir fel Gwerthiannau yn y nodyn hwn.

13.3.2 RHENTI – ANHEDDAU

Dyma gyfanswm yr incwm rhent sy'n ddyledus am y flwyddyn ar ôl i lwfans gael ei wneud ar gyfer eiddo gwag ac ati.

Cymeradwywyd rhenti Tŷ'r Cyngor gan y Cyngor ar [15fed Rhagfyr 2022](#), a'u casglu dros 48 wythnos, yn weithredol o 5 Ebrill 2023. Fodd bynnag, mae nifer sylweddol o denantiaid a fydd yn cael cynnydd rhent o Orffennaf bob blwyddyn galendr oherwydd oedi wrth gyflwyno llythyron rhent yn 2023-24.

Y rhent agoriadol heb ei ad-dalu i'w gasglu ar gyfartaledd oedd £98.77. Roedd codiadau rhent unigol yn amrywio rhwng £3.93 a £11.95 yr wythnos (52 wythnos). Yn ogystal â chodiadau rhent blyneddol, mae eiddo sy'n dod yn wag yn cael eu hailosod ar lefelau rhent targed, mae hyn yn cael effaith sylweddol ar gyfrifiadau lefel rhent cyfartalog, oherwydd y nifer uchel o eiddo gwag bob blwyddyn, a dylid ei ystyried wrth edrych ar y ffigurau cymharol ar gyfer 2022-23 sy'n graddfa esgynnol o chwyddiant yn ogystal â chynnyddau newidus o hyd at 2.5% yr wythnos (52 wythnos) a £94.54 yn y drefn honno.

Tenantiaid a Thenantiaid Blaenorol	2022-23 £000	2023-24 £000
Ôl-ddyledion Crynswth	4,366	3,862
Darpariaeth Dyled Drwg	(2,921)	(3,211)
Ôl-ddyledion Clir ar 31 Mawrth	1,445	651

13.3.3 TALIADAU GWASANAETH

Mae Llywodraeth Cymru'n gofyn datgronni Taliadau Gwasanaeth o renti. Yn ystod 2023-24 codwyd ar denantiaid am holl wasanaethau a dderbyniwyd ac eithrio gwasanaethau cynnal tiroedd. Codwyd rhwng £0.34 a £64.39 yr wythnos ar denantiaid unigol. Codwyd taliad wythnosol ar gyfartaledd o £7.52 ar 1,105 o denantiaid CSP am wasanaethau (52 wythnos).

13.3.4 PRISIO ASED AU CRT

Caiff Tai'r Cyngor eu cynnwys ar y Fantolen ar sail defnydd presennol tai cymdeithasol a fydd yn cael ei ddeillio trwy ddisgowntio gwerth y farchnad yn ôl ffactor sy'n adlewyrchu'r gwahaniaeth rhwng rhenti masnachol a chymdeithasol.

13.3.4.1 PRYNU ASEDAU CYFRIF REFENIW TAI

Yn 2023-24 ni phrynwyd Tir CRT. Prynodd y CRT 83 eiddo i ategu cadw stoc bresennol o Dai Cyngor i ddiwallu anghenion tai.

Cyfarpar ac Offer Eiddo

Asedau ym Mherchenogaeth y Cyngor	Tai'r Cyngor £000	Tir ac Adeiladau CRT Eraill £000	Asedau Tai'r Cyngor £000	Asedau sy'n cael eu Hadeiladu* £000
Cost neu Brisiad				
Ar 1 Ebrill 2023	274,572	18,354	292,926	666
Addasiad Balans Agoriadol	-	(1,368)	(1,368)	1,368
Ar 1 Ebrill 2023	274,572	16,986	291,558	1,992
Ychwanegiadau	14,471	3,492	17,963	2,194
Datgydnabod - gwarediadau	-	-	-	-
Datgydnabod - arall	(10,164)	(1,024)	(11,188)	-
Ailbrisiad Dibrisiad ac Amhariad Cronedig a ddilëwyd i Swm Cario Crynswth	(55)	-	(55)	-
Ailbrisiad Cynnydd / (Gostyngiadau) cydnabyddedig yn y Gronfa Ailbrisiad	(75)	-	(75)	-
Ailbrisiad Cynnydd / (Gostyngiadau) cydnabyddedig yn y Gwarged / Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	(6,492)	-	(6,492)	-
Ailddosbarthiadau - PPE a Buddsoddiad	-	-	-	-
Ailddosbarthiadau - Daliwyd i'w Gwerthu	-	-	-	-
Ailddosbarthiadau - Arall	3,896	(7,829)	(3,933)	3,933
Ar 31 Mawrth 2024	276,153	11,625	287,778	8,119
Dibrisiad ac Amhariadau				
Dibrisiad	(4,320)	(491)	(4,811)	-
Amhariad	(905)	(240)	(1,145)	(418)
Ar 1 Ebrill 2023	(5,225)	(731)	(5,956)	(418)
Addasiad Balans Agoriadol	-	-	-	-
Ar 1 Ebrill 2023	(5,225)	(731)	(5,956)	(418)
Tâl Dibrisiad ar gyfer 2023-24	(4,901)	(226)	(5,127)	-
Ailbrisiad Acc Dep w/o i GCA	54	-	54	-
Ar 31 Mawrth 2024	(10,072)	(957)	(11,029)	(418)
Swm y Fantolen ar 31 Mawrth 2024	266,081	10,668	276,749	7,701
Swm y Fantolen ar 1 Ebrill 2023	269,347	16,255	285,602	1,574

Wedi'i ailddatgan yn unol â'r Rhyddhad Dros Dro a gynigir gan y diweddariad i'r Cod ar Asedau Seilwaith.

Dangosir asedau seilwaith CRT yn y tabl isod.

Asedau Perchnogaeth	Isadeiledd CRT £000
Cost neu Brisiad	
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2023	12,019
Ychwanegiadau	2,859
Datgydnabod - gwarediadau	-
Datgydnabod - arall	-
Tâl dibrisiant ar gyfer 2023-24	(336)
Swm y fantolen ar 31 Mawrth 2024	14,542

13.3.5 GWARIANT CYFALAF A DERBYNIADAU CRT

Cyfanswm Gwariant Cyfalaf a Gyllidwyd gyda:	2022-23 £000	2023-24 £000
Grant Lwfans Atgyweirio Sylweddol	3,997	4,000
Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf	3,301	6,858
Derbyniadau Cyfalaf	-	-
Cronfa Gyfalaf	10,024	12,158
Cyfanswm	17,322	23,016
Derbyniadau Gwared Asedau	(16)	(6)

13.3.6 COST PENSIYNAU CRT

Gwnaed cyfraniadau pensiwn CRT o £0.108m o'r Cronfa Bensiynau yn unol â Pholisi Cyfrifyddu 8.8 ar sail y Datganiad Polisiâu Cyfrifyddu.

14.0 CYFRIFON ERAILL SY’N CAEL EU PARATOI NEU REOLI GAN Y CYNGOR

Cyngor Sir Penfro – Datganiad Cyfrifon Blynyddol 2023-24

14.0 CYFRIFON ERAILL SY’N CAEL EU PARATOI NEU REOLI GAN Y CYNGOR

Mae'r cyngor yn gweithredu cronfeydd ymddiriedolaeth ar gyfer Addysg a Gwasanaethau Plant, Gofal Cymdeithasol, Pwll Nofio Dinbych-y-pysgod a Chronfa Deddf Eglwys Cymru sy'n cynrychioli cyfanswm cronfeydd cronedig o £5.2m (ailddatganwyd) yn 2022-23a £5.7m yn 2023-24. Yn y 2023-24 balans uchod mae £1.4m (2022-23 £0.9m) mewn perthynas â Thaliadau Uniongyrchol sy'n cyfeirio at gronfeydd cronedig a ddelir ar ran cyfrifon y derbynwyr a reolir yn uniongyrchol gan y Cyngor.

